

Voorzetselgebruik bij Franstalige en Nederlandstalige politici

Mémoire réalisé par
Clémence Simon

Promoteur
Philippe Hiligsmann

Année académique 2017-2018
Master en communication multilingue à finalité spécialisée en langues des affaires

Net zoals verleden jaar wil ik ten eerste mijn promotor, Pr. dr. Hiligsmann, bedanken voor zijn begeleiding, beschikbaarheid, nakijken en verbeteringen.

Ten tweede bedank ik mijn familie: Mama en papa, Elisabeth en Pauline. Bedankt voor jullie aanwezigheid gedurende zes lange universitaire jaren!

Graag wil ik ook François bedanken. Merci pour tout.

Verder zou ik graag het promoteam van [PIAS] Belgium bedanken waar ik een reuzeleuke stage heb gelopen. Amandine, Jolien en Yves, merci! Muziek maakte het schrijven van deze scriptie leuker!

Zoals verleden jaar ook, veel dank aan Floortje en Loes voor al het herlezen en nakijken, en aan Mathieu voor de statistieken.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	1
INLEIDING	5
HOOFDSTUK I: WETENSCHAPPELIJKE CONTEXT	9
1. Het belang van vreemdetaalverwerving op Belgisch politiek gebied	9
1.1. Historisch gezien.....	11
1.2. In theorie: welke talen moeten politici beheersen?	17
1.3. In de werkelijkheid	18
1.3.1. Het Nederlands van Franstalige politici	18
1.3.2. Het Frans van Nederlandstalige politici	20
2. Conclusie	20
HOOFDSTUK II: ONDERZOEKSDOMEIN	21
1. Voornaamste kenmerken van voorzetsels	21
1.1. Syntactisch	21
1.2. Morfologisch.....	22
1.3. Semantisch	23
1.4. Voorzetseluitdrukkingen	23
2. De contrastieve analyse	24
3. Factoren die een rol spelen bij het verkeerde gebruik van voorzetsels	26
3.1. De moedertaal	27
3.2. De tussentaal	28
3.3. De kennis van de vreemde taal (cross-linguïstische invloed/transfer).....	29
4. In de literatuur	30
5. Conclusie	32
HOOFDSTUK III: OPZET VAN HET ONDERZOEK	33
1. Proefpersonen.....	33
1.1. Wie en waarom?.....	33
1.2. De Nederlandstalige politici	34
1.2.1. Kris Peeters.....	34
1.2.2. Alexander De Croo	35
1.3. De Franstalige politici.....	36
1.3.1. Charles Michel.....	36
1.3.2. Didier Reynders	37
2. Welke fragmenten?	38

3. Onderzoeksvragen	38
HOOFDSTUK IV: DATAVERWERKING EN ANALYSE	39
1. Dataverwerking	39
2. Analyse per politicus	41
2.1. Kris Peeters	41
2.1.1. Eerste categorie.....	41
2.1.2. Tweede categorie	42
2.1.3. Derde categorie.....	42
2.1.4. Vierde categorie.....	44
2.1.5. “te” categorie	45
2.2. Alexander De Croo	45
2.2.1. Eerste categorie.....	45
2.2.2. Tweede categorie	46
2.2.3. Derde categorie.....	46
2.2.4. Vierde categorie.....	48
2.2.5. “te” categorie	49
2.3. Charles Michel	49
2.3.1. Eerste categorie.....	49
2.3.2. Tweede categorie	50
2.3.3. Derde categorie.....	51
2.3.4. Vierde categorie.....	53
2.4. Didiers Reynders.....	53
2.4.1. Eerste categorie.....	53
2.4.2. Tweede categorie	53
2.4.3. Derde categorie.....	54
2.4.4. Vierde categorie.....	57
3. Bespreking en vergelijking van de resultaten	59
4. Beperkingen	61
5. Conclusie	62
ALGEMENE CONCLUSIE	63
BIBLIOGRAFIE	67
BIJLAGEN.....	71
1. Kris Peeters	71
1.1. Eerste categorie	71
1.2. Tweede categorie	71
1.3. Derde categorie	72
1.4. Vierde categorie	75

1.5.	"te" categorie	75
2.	Alexander De Croo.....	75
2.1.	Eerste categorie	75
2.2.	Tweede categorie	76
2.3.	Derde categorie	77
2.4.	Vierde categorie	85
2.5.	"te" categorie	86
3.	Charles Michel	87
3.1.	Eerste categorie	87
3.2.	Tweede categorie	87
3.3.	Derde categorie	87
3.4.	Vierde categorie	95
4.	Didier Reynders.....	96
4.1.	Eerste categorie	96
4.2.	Tweede categorie.....	96
4.3.	Derde categorie	96
4.4.	Vierde categorie	107
4.5.	"te" categorie	107

INLEIDING

Zoals ik al verleden jaar in mijn eerste scriptie heb uitgelegd, is de beheersing van vreemde talen vandaag de dag een belangrijke troef om zich in de huidige maatschappij te ontwikkelen (Simon 2017: 5). In België, drietalig land, wordt de kennis van de officiële talen, nl. Nederlands, Frans en Duits, vaak gevraagd om een baan te vinden. Op politiek gebied zijn talen ook meer dan noodzakelijk om in de hiërarchie op te klimmen. Franstaligen die zich in het Nederlands kunnen uiten, zijn immers populairder dan hun collega's die alleen in hun moedertaal spreken. Politici die meerdere talen spreken, zijn ook een symbool van eenheid, symbool dat in het huidige België vaak opnieuw ter discussie wordt gesteld. Het is bijvoorbeeld het geval van de huidige premier, Charles Michel, die minder problemen oplevert aan de Nederlandse kant, o.a. omdat hij ook in het Nederlands communiceert.

Voor politici is het ten eerste belangrijk hun eigen moedertaal perfect beheersen. Ze moeten immers over een gedegen literaire en linguïstische bekwaamheid beschikken, om hun ideeën goed te kunnen verdedigen, afhankelijk van het onderwerp, de luisteraars, de situatie, enz. Ten tweede is de kennis van het Engels een punt dat niet genegeerd moet worden. Na verloop van tijd is Engels de wereldwijde omgangstaal geworden en politici worden dus vandaag de dag ook verplicht de taal van Shakespeare te spreken. Ten derde is het in België belangrijk om Frans en Nederlands – en Duits – te beheersen. Zoals het verder (Hoofdstuk I) wordt uitgelegd, werden Nederlands en Duits vaak beschouwd als “inferieur”. Maar het wordt met de tijd steeds meer relevant deze twee andere officiële talen te spreken, en vooral in Brussel, de politieke stad bij uitstek. Zoals Witte (1998: 14-15) uitlegt:

In België is de verhouding tussen de twee taalculturele gemeenschappen bovendien onevenwichtig. Op nationaal vlak domineren de Vlamingen de Franstaligen, maar wegens het decennialange verfransingsproces dat zich in Brussel van de Nederlandstaligen meester maakte, kwamen de Nederlandstaligen in de hoofdstad eerst in een sociaal-psychologische en later ook in een numerieke minderheidspositie terecht. Om beide minderheden – de Franstalige in de nationale staat en de Vlamingen in de hoofdstad – te beschermen ontstond er een ingewikkeld systeem van beveiligingstechnieken en pacificatiemechanismen. [...] [Men] greep [...] naar de oprichting van afgebakende taalgroepen, legde in de uitvoerende organen en hun administraties strikte taalverhoudingen vast, schakelde vetosystemen in ten behoeve van de minderheid en voerde in de meeste organen vormen van verplichte tweetaligheid in.

Als het geval van politicus in België dieper wordt bekeken, ontstaan er eerst theoretische vragen: wordt er aan politici gevraagd om andere talen te beheersen? Zijn er wetten wat taalkennis op politiek gebied betreft? Naast deze wettelijke vraagstellingen komen vragen aan bod in verband met de werkelijkheid: spreken politici in de praktijk meerdere talen of zijn ze geneigd om hun moedertaal in alle situaties te gebruiken? Is hun vreemdetalkennis redelijk correct?

Een taal leren en beheersen is een ingewikkeld proces. Tijdens het hele leerproces spelen heel veel factoren een rol. Naast externe factoren, zoals bv. de manier van leren (leergelegenheden, taalgebruik en feedback), zijn er ook allerlei interne factoren (leeftijd van de leerder, moedertaal, kennis van andere talen, enz.) die een belangrijke invloed hebben. Wat de taalfouten betreft die heel vaak voorkomen, zijn voorzetsels een van de grootste moeilijkheden, zowel voor Franstalige leerders van het Nederlands als voor Nederlandstalige leerders van het Frans. Daarover schrijft Colson (1989) dat er voor leerders geen “duidelijke, eenvoudige regels” bestaan die geleerd zouden kunnen worden. In dit verband legt Hiligsmann (2004: 509) uit dat voorzetsels “een van de linguïstische aspecten [zijn] die zich makkelijk voor fossilisatie lenen” (zie Hoofdstuk II). Mensen die voorzetsels in een vreemde taal correct gebruiken, tonen dus aan dat ze de taal op een redelijk correcte manier beheersen en percipiëren.

Deze opmerking geeft aanleiding tot een eerste vraag die in deze scriptie centraal wordt gesteld, nl. 1) Gebruiken politici voorzetsels op een redelijk correcte manier? Zo nee, heeft de moedertaal een belangrijke invloed?

Om het voorzetselgebruik van politici te onderzoeken, worden de vier categorieën van Hiligsmann (1997) gebruikt, nl.:

- 1) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: voorzetsel
- 2) Frans: voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel
- 3) Frans: voorzetsel – Nederlands: voorzetsel
- 4) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel

Door de analyse van deze vier categorieën kan er gezegd worden welke categorie moeilijkheden oplevert en welke fouten leerders vaak maken. In verband met deze rangschikking komt een tweede vraag aan bod: 2) Welke categorie (Hiligsmann 1997) levert de meeste problemen op?

In de eerste twee hoofdstukken wordt het theoretisch kader vastgelegd. In Hoofdstuk I wordt er eerst gekeken naar de geschiedenis van België en meer bepaald de taalomstandigheden. Daarna worden taalwetten voorgesteld die België samenstellen. Verder wordt het werkelijke taalgebruik van politici onder de loep genomen. In Hoofdstuk II komt het onderzoeksdomein aan bod. De voorzetsels worden eerst omschreven. Vervolgens worden de categorieën van Hiligsmann (1997) uitgelegd. Tot slot wordt er ingegaan op de voornaamste moeilijkheden die een rol spelen bij het verkeerde gebruik van voorzetsels. In deze scriptie zullen met name de moedertaal, de tussentaal en de kennis van andere talen beschreven worden.

In Hoofdstuk III wordt de opzet van het onderzoek vastgelegd. De steekproef bestaat uit vier politici: de ene helft is Franstalig, met Charles Michel en Didier Reynders, terwijl de andere helft Nederlandstalig is, met Kris Peeters en Alexander De Croo. Voor elke politicus wordt een corpus opgericht, vooral uit spontane taaluitingen maar ook uit langere interviews. Alle interviews worden eerst getranscribeerd en het voorzetselgebruik wordt daarna door de categorieën van Hiligsmann (1997) geanalyseerd.

In Hoofdstuk IV komen de dataverwerving en de analyse van de resultaten aan bod. Uit de discussie blijkt dat voorzetsels op een redelijk correcte manier worden gebruikt en dat de moedertaal niet altijd de grootste negatieve invloed is. In de conclusie worden de beperkingen van het onderzoek en voorstel voor verdere studies besproken.

HOOFDSTUK I: WETENSCHAPPELIJKE CONTEXT

België staat vaak bekend om de ingewikkeldheid van zijn staatsstructuur. Het vlakke land heeft immers meerdere bestuursniveaus en ieder niveau heeft zijn eigen bevoegdheden. België is in de eerste plaats een federale staat maar het land bestaat ook uit 3 gemeenschappen, 3 gewesten, 10 provincies – en Brussel –, 43 administratieve arrondissementen en 589 gemeenten die allemaal hun landstukje op hun manier leiden. Regelmatig ondervindt de buitenlander moeilijkheden om te weten waar en aan wie hij informatie kan vragen of vinden. Naast de ingewikkeldheid van zijn structuur is België ook beroemd om zijn drietaligheid: het land heeft drie officiële talen – nl. Nederlands, Frans en Duits – wat het moeilijker maakt voor een vreemdeling om te communiceren en zich te situeren. Maar dat is ook het geval voor de inwoners – en vooral de Brusselaars – die vaak niet goed weten welke taal ze moeten beheersen of die gewoon geen moeite doen om de taal van hun burens te leren. Op politiek gebied leidt het taalverschil vaak tot spanningen. Aan de ene kant zijn de meeste Belgische politici eentalig en beheersen ze niet de andere officiële talen, waardoor het moeilijk is om politieke debatten/discussies correct te voeren. Aan de andere kant willen beleidsmakers vaak het gebruik van hun eigen taal versterken ten nadele van de andere gemeenschappen.

In dit hoofdstuk wordt er eerst stilgestaan bij de taalgeschiedenis van België: is België drietalig sinds 1830? Werd het leren van een andere officiële taal ooit verplicht? Daarna wordt er ingegaan op de taalwetten die in de Grondwet staan, met als voornaamste vraag: moet een federale politicus tweetalig – of drietalig – zijn? Ten slotte wordt het werkelijke taalgebruik van politici geschetst.

1. Het belang van vreemdetaalverwerving op Belgisch politiek gebied

Zoals von Busekist (1998: IX) schrijft, zou de taalgeschiedenis van België als volgt geparafraseerd kunnen worden: “Dis-moi ce que tu parles et je te dirai qui tu es”. Taal is immers fundamenteel om een persoon, maar ook een natie te omschrijven: het is één van de eigenschappen die de natie definieert. Volgens Witte & Van Velthoven (1998: 8) zou de mythe van de natie immers “gebaseerd [zijn] op factoren zoals afstamming, gemeenschappelijk verleden, godsdienst en taalgemeenschap”:

In elk proces van natievorming is taal een centraal gegeven [...]. De natie werd met andere woorden het best tot uitdrukking gebracht door één taal, ook al speelden andere factoren zoals godsdienst, gemeenschappelijke geschiedenis, en dergelijke een belangrijke rol in het proces (Witte & Van Velthoven 1998: 15).

Bovendien dringt “de natievormende politiek [...] door via taal, cultuur, onderwijs, kerk, media, etc. in de concrete wereld van elke dag” (Witte & Van Velthoven 1998: 9). Witte & Van Velthoven (1998: 15-16) voegen het volgende toe:

Taal is meer dan een instrument om te communiceren. Ze is tevens de expressie van een welbepaalde cultuur. Wegens de sterke symboolwaarde van de taal zijn taalgemeenschappen meer dan het samengaan van diegenen die de taal spreken. Ingrijpen in een taalgemeenschap is dus tevens interfereren in een cultuurgemeenschap, waarbinnen zich sociale bewustvormingsprocessen kunnen voordoen.

Vrijwel alle politici gebruiken taal om hun ideeën, boodschappen, commentaren, meningen, enz. te communiceren. Ook spelen ze vaak met talen. Enerzijds laten ze zien dat ze hun moedertaal goed beheersen, door het gebruik van specifieke en beeldende woorden, of door het bedenken van hun eigen woordenschat. Zo heeft De Wever zijn eigen betekenis aan het woord ‘confederalisme’ gegeven. Bovendien tonen degenen die meertalig zijn dat ze meerdere talen kunnen spreken. Bijvoorbeeld Macron, die meer dan eens heeft aangetoond dat hij Engels kon spreken, o.a. met zijn rede “Make our planet great again”. Anderzijds verdedigen ze vaak hun taalgemeenschap door hun moedertaal te bevorderen. Bijvoorbeeld spreekt Carles Puigdemont altijd in het Catalaans in Spaanse media. Ze ontwikkelen ook hun eigen taal door punch line of slogans. Daarover legt Le Bon (2013, zonder paginering) uit dat “la puissance évocatrice de certaines formules est considérable sur une assemblée. C’est avec des mots que les politiciens éveillent des sentiments”. Witte & Van Velthoven (1998: 9-10) schrijven in dit verband ook dat “taal [...] verbonden [is] met sociale integratie”. Iemand die een taal heel goed beheerst, heeft meer impact dan iemand die niet goed kan communiceren, vooral op politiek gebied.

Zelfs als taal intrinsiek aan het begrip van ‘natie’ is, is de relatie tussen taal en politiek niet altijd gemakkelijk, vooral in landen die meertalig zijn. Dat is het geval in België: vaak hebben politici de neiging om taal als instrument te gebruiken om aan politiek te doen. In 2014 heeft De Wever bijvoorbeeld de Nederlandse taal gebruikt om zijn immigratiebeleid in orde te brengen. Het is immers verplicht Nederlands te kunnen spreken om in de gemeente Antwerpen te wonen. Taal werd dus gebruikt om een politiek idee op te leggen. Dit idee wordt door Dassargues e.a. (2014: 105) als volgt samengevat:

Langue et politique ne font pas toujours bon ménage. En matière de gestion de sociétés plurilingues, une grande diversité de solutions politiques peut s’observer. Dans nombre de telles sociétés linguistiquement diversifiées,

voire divisées, les aspects politiques et linguistiques sont intimement liés : qu'il s'agisse de politique linguistique ou de culture linguistique agissant sur la sphère politique, les enjeux de l'un et de l'autre se mêlent pour former un amas de relations difficilement qualifiables. Ce constat s'avère particulièrement vrai pour la Belgique qui offre, depuis sa naissance en 1830, un cas typique de cet entremêlement entre considérations linguistiques et enjeux politiques.

1.1.Historisch gezien

In 1830 wordt België onafhankelijk van het Koninkrijk der Nederlanden. Al vanaf de eerste Grondwet in 1831 komt het geval van het taalgebruik aan bod. De taalverdeling van het land was al ongeveer dezelfde als vandaag: er bestond een meerderheid van Nederlandse moedertaalsprekers, een minderheid van Franstaligen en een kleinere minderheid van Duitstaligen¹. Het Artikel 23 werd vastgesteld met als gevolg het vrije taalgebruik in het Koninkrijk België:

Het gebruik van de in België gesproken talen is vrij; het kan niet worden geregeld dan door de wet en alleen voor handelingen van het openbaar gezag en voor gerechtszaken (Artikel 23, in Velaers 2001: 1).

Niettemin bleef de staat ééntalig, met het Frans als officiële bestuurstaal op het gehele grondgebied. Volgens Witte & Van Velthoven (1998: 31) was de Franse taal toen ook een noodzakelijke “natievormende factor”. Er bestond dus een kloof tussen de verschillende Germaanse en Romaanse dialecten van de populaire – en armere – bevolking en het Frans gesproken door de adel en de burgerij. Frans werd meestal door een deel van de bevolking voor de handel en in het beroepsleven gebruikt, terwijl Germaanse (West-Vlaams, Vlaams, enz.) of Romaanse dialecten (Picard, Wallon, Gaumais) meestal in het privéleven gebruikt werden. Met andere woorden, het gebruik van talen was in België geregeld door een socio-economische grens (Dassargues e.a. 2014: 107). Al in 1830 leidden deze verschillen tot conflicten en moeilijkheden. Daarover schrijven Witte & Van Velthoven (1998: 21-22) het volgende:

Het contact tussen twee talen veroorzaakt vele spanningen, zeker als er sprake is van ongelijke standaardisering, van regionale taalvarianten, verschillende dialecten, verscheidene opleidingsniveaus, interferenties tussen

¹“Plus précisément, le premier recensement national de 1846 répertorie 4,33 millions de Belges, dont 57% parlent le néerlandais, 42% parlent le français et 1% parlent l'allemand” (McRae 1983, in Dassargues e.a. 2014: 107).

de talen, enz. Waar de ene taalgroep begint en de andere eindigt, is soms moeilijk aan te geven, vooral bij taalgemengde gebieden en groepen.

In de loop der tijd werd Frans in Wallonië steeds meer gebruikt ten opzichte van de dialecten. Niettemin drong Frans zich in Vlaanderen moeilijk op: de doorgang van een Germaanse traditie naar een Romaanse standaardtaal was immers niet eenvoudig. Voor mensen die uit een landelijk of arm milieu kwamen, bleef de Franse taal een zware hindernis. De dialecten hadden nog veel succes, o.a. omdat Nederlands nog geen standaardtaal was:

La langue flamande, le néerlandais commun aux Pays-Bas et à la Flandre du XXe siècle, le *Algemeen Beschaaft Nederlands*, n'existait pas encore. La Flandre abritait un ensemble disparate de dialectes (von Busekist 1998: XIII-XIV).

Op dat moment (eind 19e eeuw) ontstond de Vlaamse beweging. Het belangrijkste idee achter de oprichting van deze beweging was het feit dat Artikel 23 niet toegepast werd. Bijvoorbeeld werden Vlamingen nog steeds niet toegestaan hun moedertaal te gebruiken om officiële vragen te behandelen. Pioniers van deze beweging vroegen dus om Nederlands als tweede officiële taal te beschouwen. Ze verdedigden en vertegenwoordigden alle mensen die geen Frans konden spreken. Maar tijdens hun stakingen werd Frans toch als omgangstaal gebruikt: het was immers het enige middel om de leden van de regering te bereiken:

Le français constitue le terrain d'entente parmi la classe instruite, la classe politique, mais il est aussi le véhicule des premières manifestations nationalistes flamandes : le seul moyen d'atteindre les gouvernants était, en effet, de s'exprimer en français (von Busekist 1998: XXI).

Niettemin werden de voorstellen van de Vlaamse beweging niet ondersteund door Vlaamse en Waalse elites. Deze verdedigden het idee dat de *lingua franca* het Frans was en dat een meertalig land de economie zou kunnen hebben benadeeld. Maar de Vlaamse beweging verzette zich tegen deze argumenten en in 1870 werden de eerste taalwetten aangenomen.

In 1873 laat de eerste wet Coremans het gebruik van het Nederlands in rechtbanken toe. In 1878 wordt de Nederlandse taal toegestaan in het overheidsapparaat van Vlaamse provincies. Hetzelfde jaar wordt de wet Delaet aangenomen. Deze wet regelt het taalgebruik tussen de burgers en de administratieve instellingen van België. In 1883 wordt de tweede wet Coremans aangenomen: het taalgebruik wordt in het onderwijs aangepast. In 1898 wordt de zogenaamde Gelijkheidswet – of ook wet De Vriendt-Coremans – aangenomen: Nederlands

wordt eindelijk herkend als tweede officiële taal, zelfs als het Frans in de praktijk dominant blijft (Dassargues e.a. 2014: 108). Over deze wet schrijft von Busekist (1998: 168-169):

Les flamingants élus au Parlement avaient mené une âpre campagne, y compris contre les représentants flamands trop timorés ou non convaincu par le bien fondé de cette stratégie, pour se servir de leur langue dans l'exercice de leur mandat politique.

Wat het onderwijs betreft, bleef het leren van een tweede taal facultatief. De leraren konden kiezen of ze Frans of Nederlands als tweede taal wilden geven. Von Busekist (1998: 168-169) laat zien dat een meerderheid van Vlaamse scholen Frans gaf, terwijl Nederlands weinig geleerd werd in Wallonië:

L'introduction d'heures d'enseignement d'une langue autre que la langue véhiculaire, fut laissée aux bons soins des communes et des collèges des écoles libres. Par conséquent, la formation de citoyens bilingues eut lieu presque exclusivement en Flandre : en 1911, sur 4224 écoles primaires dont la langue véhiculaire était le français, seulement 472 enseignèrent le flamand en tant que deuxième langue (11%) et dans 93 écoles, cela se fit en dehors des horaires scolaires. Pour 3261 écoles qui pratiquaient le flamand comme langue véhiculaire, 2985 possédaient des heures d'enseignement du français (91%) et dans 92 de ces écoles, l'enseignement du français se faisait en dehors des heures de cours.

In de jaren 1920 en 1930 worden andere taalwetten aangenomen. Bijvoorbeeld wordt het in 1932 mogelijk het secundair onderwijs in het Nederlands te volgen (Witte 2011: 41). Bovendien wordt tweetaligheid in meerdere domeinen verplicht gesteld. Daarmee komt het idee van veralgemeende tweetaligheid snel uit maar Belgen verdedigden al het voorstel van eentaligheid. Zoals Dassargues (2014: 109) samenvat, was de logica van deze taalwetten territoriaal. In dit verband schrijft von Busekist (1998: 244-246):

Le bilinguisme fut obligatoire dans certains services dans les deux régions et général dans les communes où 20% des citoyens en feraient la demande. D'autre part, les conseils communaux et provinciaux furent libres d'ajouter la seconde langue à une partie ou à l'ensemble des services gérés par celles-ci. L'arrêté royal du 27 janvier 1922, en exécution de cette loi, stipula que les dossiers relevant de la Flandre seraient traités en néerlandais, et ceux relevant de la Wallonie en français par les administrations centrales de l'État. La loi sur l'emploi des langues du 28 juin 1932 réaffirma à la fois l'unilinguisme régional, mais étendit également le bilinguisme à Bruxelles et au Brabant. La liberté des communes en matière linguistique fut également restreinte :

désormais, le choix linguistique ne s'appliquait plus qu'aux réponses à la correspondance des citoyens.

Het idee van veralgemeende tweetaligheid werd dus vlug afgewezen door Franstaligen maar ook door Nederlandstaligen: beide groepen wilden eerst hun eigen taal op hun eigen gebied ontwikkelen en beheersen:

Au sein de son propre territoire, le groupe linguistique de statut non dominant peut alors contribuer à l'instauration du monolinguisme et à l'essor de sa propre communauté linguistique. La communauté linguistique dominante est le plus souvent opposée à un bilinguisme individuel généralisé et ne tolère pas d'hétérogénéité linguistique sur son territoire. C'est ce qui s'est passé en Belgique. Le mouvement wallon a rejeté le bilinguisme généralisé et par conséquent l'apprentissage du néerlandais (Witte 2011: 45).

Vanaf de jaren 1940 tot na de Tweede Wereldoorlog wordt het taalgebruik in België verbonden aan de afbakening van het grondgebied. Met andere woorden, deze wetten hebben regio's geschapen op basis van de taal die gesproken werd door de meerderheid van de inwoners. In de loop der tijd kwam het geval van de hoofdstad aan bod: Brussel bevindt zich immers in Vlaanderen, maar wordt door een meerderheid van Franstaligen bewoond. Dassargues e.a. (2014: 109) vatten deze periode als volgt samen:

C'est l'entremêlement de ce double enjeu linguistique et territorial qui constitue le fondement des tensions qui vont se perpétuer en se renforçant après la Seconde Guerre mondiale et qui mènent à la fédéralisation du pays. Les années 1960 marquent, à cet égard, un véritable tournant quant à la nature du conflit, en deux temps : la fixation de la frontière linguistique, d'abord, et la création des Communautés (et des Régions), ensuite. [...] Cependant, la francisation grandissante des communes de Bruxelles et autour de Bruxelles est devenue source de tensions importantes ; les élites flamandes craignant que des communes de la région de langue néerlandophone deviennent bilingues, voire totalement unilingues francophones. Pour éviter toute poursuite de cette francisation jugée problématique, la question sur l'usage des langues a été retirée du recensement décennal.

Von Busekist (1998: XXII) legt ook dit probleem als volgt uit:

Or, au même moment qu'est votée la loi consacrant l'unilinguisme régional en 1932, le problème linguistique est doublé par celui de la délimitation d'espaces linguistiques homogènes. Les exigences simultanées et contradictoires d'une liberté linguistique individuelle et de la reconnaissance d'un espace de langue homogène où la liberté individuelle devient en réalité

une contrainte territoriale collective, compliquent davantage encore les négociations linguistiques : en effet, les frontières entre territoire et pratique linguistiques se recouvrent mieux en Flandre qu'en Wallonie ; tandis que le troisième groupe social distinct, et objet des convoitises autant flamandes que wallonnes, est la capitale.

Daarom wordt de linguïstische grens in 1962-63 vastgesteld. Sommige gemeenten van Vlaanderen waar een meerderheid van Franstaligen woont, worden verplicht Franse taalfaciliteiten aan te bieden. Vandaag worden deze gemeenten de faciliteitengemeenten genoemd.

Waarom hebben Belgische inwoners voor eentaligheid gekozen, terwijl België over drie officiële talen beschikt? Zou het niet interessanter kunnen zijn als inwoners meertalig hadden kunnen zijn? Witte & Van Velthoven (1998:18) geven hieronder een deel van het antwoord en laten zien dat de Franse taal door deze taalwetten de dominante positie bewaart:

Zich een tweede taal eigen maken vergt inspanningen die door de band slechts uit noodzaak gedaan worden. De sociale kostprijs ervan wordt begrijpelijkerwijs door de lage statustaalsprekers gedragen. De gebruikers van de dominante taal laten zich weinig dwingen een taal aan te leren met een gering sociaal-cultureel prestige. Omdat de hoge statustaal een springplank is naar meer sociale erkenning en een hogere maatschappelijke positie doen de lage statustaalsprekers wel de moeite om tweetalig te worden. Een ingewikkeld taalverschuivingsproces heeft aldus plaats, waarbij de prestigetaal als instrumentele en cultuurtaal wordt aangeleerd.

In 1970 wordt de Grondwet herzien en er verschijnen nieuwe taalwetten. Het nieuwe Artikel 23 wordt als volgt herschreven:

Art. 23 - § 1. – De officiële talen zijn:

- Het Nederlands in het Nederlands taalgebied;
- Het Frans in het Frans taalgebied;
- Het Nederlands en het Frans, op voet van gelijkheid, in het taalgebied Brussel-Hoofdstad;
- Het Duits in het Duitse taalgebied, onverminderd het bijkomend gebruik van het Frans in de gevallen bij de wet bepaald.

Bijzondere taalregelingen kunnen worden ingevoerd in sommige gemeenten of voor sommige instellingen, zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van deze paragraaf.

§ 2. – Het gebruik van talen is vrij.

Het kan niet worden geregeld dan door wetten of decreten en alleen wat betreft:

- a) De handelingen van de wetgevende macht, de decreten, de koninklijke en ministeriële besluiten;
- b) Het leger en de gerechtszaken;
- c) De bestuurszaken alsmede het onderwijs in de door de overheid ingestelde, gesubsidieerde of erkende inrichtingen;
- d) De sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel alsmede de akten en bescheiden van de ondernemingen voorgeschreven door de wet en de verordeningen.

§ 3. – De wet regelt het gebruik van de talen in de aangelegenheden vermeld in § 2:

1° voor het bepaalde onder a) en b), in het gehele Rijk;

2° voor het bepaalde onder c) en d), wat betreft het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, het Duits taalgebied, de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat, de diensten waarvan de werkring verder reikt dan het taalgebied waarin zijn gevestigd zijn, de door de wet aangewezen nationale en internationale instellingen waarvan de werking gemeen is aan meer dan één cultuurgemeenschap, de diensten en instellingen in het buitenland gevestigd.

§ 4. – Het decreet regelt het gebruik van de talen in de aangelegenheden vermeld in § 2, c) en d), in de eentalige gebieden, behoudens de bevoegdheden die bij § 3 aan de wet zijn voorbehouden.

§ 5. De wetten bedoeld in § 3, 1°, moeten worden aangenomen met de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep van elke Kamer, voorzover de meerderheid van de leden van elke groep aanwezig is.

De wetten bedoeld in § 3, 2°, moeten worden aangenomen met de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep van elke Kamer, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke groep aanwezig is en voor zover het totaal van de ja-stemmen in beide taalgroepen tweederde van de uitgebrachte stemmen bereikt.”

Samenvattend geeft de wet meer plaats aan het Nederlands en het Duits, zowel op het gebied van het onderwijs, het leger of voor de publieke overheidsfuncties. Niettemin blijft het taalprobleem centraal in het Belgische politieke leven. Daarover zegt von Busekist (1998: 280):

Les gouvernants belges ont, depuis le début du siècle, sans cesse négocié la démocratie linguistique dans un contexte caractérisé par la montée de nationalismes centrifuges de part et d'autre de la frontière linguistique.

Als de taal zo vaak aanwezig is op politiek gebied, zijn er dan wetten wat het taalgebruik van de politici betreft? Moeten ze op federaal vlak tweetalig – of drietalig – zijn om aan politiek te doen?

1.2. In theorie: welke talen moeten politici beheersen?

Met al deze taalwetten komt de vraag aan bod of politici en rijksambtenaren de officiële talen van hun land moeten kunnen beheersen. Of anders gezegd: in hoeverre moet de ambtenaar tweetalig – of drietalig als Duits inbegrepen wordt – zijn?

In feite bestaan er geen regels over het taalgebruik van politici. België raadt immers de taalvrijheid aan: iedereen mag de taal spreken die men wil en de tweetaligheid blijft dus facultatief. In dit verband schrijft Velaers (2001: 50): “Het beginsel van de grondwettelijke taalregelgeving is de taalvrijheid”. Het begrip van de taalvrijheid gaat gepaard met de persoonlijke vrijheid die ook in de Grondwet staat. Daarover schrijft Velaers (2001: 50):

De vrijheid om, naar eigen keuze, om het even welke taal te gebruiken is, volgens de rechtsleer, een aspect van de individuele persoonlijke vrijheid die artikel 12 van de Grondwet waarborgt of nog [...] van de vrijheid van meningsuiting en van de persvrijheid die de artikelen 21 en 25 van de Grondwet waarborgen. De algemene taalvrijheid is absoluut. Ze geldt in de eerste plaats voor de dagelijkse relaties van het privéleven: in gesprekken, brieven en andere contacten gebruikt ieder de taal die hij verkiest. Ook voor het culturele, religieuze, commerciële leven enz. geldt een absolute immuniteit tegen elke taalregeling.

Deze vrijheid wordt ook verbonden met het ‘territorialiteitsprincipe’: “de officiële taal is afhankelijk van het gebied waar men zich bevindt” (De Mars 2009: 1). Als een politicus afkomstig is uit de Franse gemeenschap, dan moet hij gewoon het Frans beheersen. Zoals eerder gezegd, heeft de staat vlug gekozen voor de eentaligheid van de ambtenaren. Het vraagt immers minder moeite om eentalig te blijven dan tweetalig te zijn. Daarover legt Witte (2011: 43) uit:

Doit-on plutôt opter pour un service bilingue reposant sur des fonctionnaires monolingues ? En Belgique, nous avons fait l'expérience des deux systèmes, même si, du côté francophone, on s'oppose autant que possible au

bilinguisme individuel. Les francophones ne veulent pas se laisser imposer l'apprentissage du néerlandais.

Met andere woorden, de staat neemt liever twee mensen in dienst voor dezelfde functie, die enerzijds Nederlandstalig en anderzijds Franstalig zijn, in plaats van een enkele persoon die tweetalig is. Op de arbeidsmarkt kan een werkgever eisen dat zijn werknemers meerdere talen beheersen maar de officiële talen van België moeten niet per se geleerd worden. Men kan dus over zijn eigen taalgebruik beslissen. In Artikel 30 van de Grondwet staat ook dat “de parlementsleden, in de uitoefening of naar aanleiding van hun ambt, “het Nederlands, het Frans of het Duits” gebruiken” (Velaers 2001: 53). Vreemde talen verwerven en beheersen wordt dus nooit gevraagd.

Samenvattend kan men aan politiek doen op federaal niveau, zelfs als hij/zij eentalig is.

1.3.In de werkelijkheid

In de werkelijkheid moeten politici toch in een andere taal kunnen spreken dan hun moedertaal. Vaak kunnen Nederlandstaligen gemakkelijker in het Frans communiceren dan het tegenovergestelde. Franstaligen uiten zich immers weinig in het Nederlands. Wat belangrijk op te merken is, is het feit dat het verschil van vreemdetaalbeheersing tussen Nederlandstalige en Franstalige politici vaak een gevolg is van het taalleren op school. Op school wordt Nederlands namelijk steeds minder gekozen als eerste vreemde taal: Nederlands leren is helemaal niet in de mode. Daarover schrijft Witte (2011: 39-40):

Même si le statut du néerlandais s'est effectivement amélioré en Belgique, une récente enquête à grande échelle réalisée à Bruxelles parvient à des conclusions frappantes : la majorité des habitants francophones continuent de trouver que le néerlandais n'est pas une belle langue. Une information tout aussi éloquente est que la majorité des élèves dans l'enseignement secondaire francophone ne choisissent pas le néerlandais comme deuxième langue. Quand les francophones souhaitent l'étudier, ils sont le plus souvent motivés par des raisons socio-économiques et non par un intérêt pour la langue, qui est pourtant la sixième langue la plus parlée de l'Union européenne.

1.3.1. Het Nederlands van Franstalige politici

Franstalige politici ondervinden vaak moeilijkheden om zich in het Nederlands uit te drukken. Als ze tijdens een interview in het Frans kunnen antwoorden, doen ze meestal niet de moeite om in de taal van Vondel te spreken. In haar scriptie laat Bertrand (2017: 69) zien dat: “Franstaligen [...] het niet abnormaal [vinden] om Frans in de Vlaamse media te spreken,

terwijl Nederlandstaligen zich in de meeste gevallen aanpassen aan de andere gemeenschap door in het Frans te spreken”. België heeft bovendien veel Franstalige premiers gehad die geen Nederlands konden spreken, terwijl ze op bepaalde momenten in het Nederlands moesten communiceren. Dat was bijvoorbeeld het geval met Di Rupo, die Nederlandse lessen heeft moeten volgen. Vaak komt de Nederlandse beheersing van Franstalige politici aan bod in de media en wordt die ook door politici van de andere gemeenschap bekritiseerd. In 2011 zegt Vic Van Aelst, bekende advocaat en N-VA’er, op Radio 1 dat Franstaligen de Nederlandse taal verkrachten². In 2008 vragen De Bus (CDH) en Walry (PS), toen ze leden van het parlement van de Franse gemeenschap waren, om meer Nederlands en Duits op de openbare omroep te laten horen. Ze vragen immers om de anderstalige deelname te ondertitelen in plaats van te ‘dubben’³. In 2010 wordt er aangetoond dat Franstalige politici weinig uitgenodigd of ondervraagd worden bij Vlaamse nieuwsprogramma’s. Het artikel verklaart dit fenomeen door te zeggen dat taal een hindernis is. Bovendien legt de journalist uit dat: “Franstalige politici die Nederlands spreken, [...] meer aan bod [komen]”⁴.

In 2008 onderzoekt D’Haens in zijn scriptie waarom mensen problemen ondervinden om Nederlands te beheersen. Volgens hem is de Nederlandse taal moeilijk te leren omdat de zinsbouw verschillend is van andere talen (D’Haens 2008: 79). Wat Franstaligen ‘inversion’ noemen – nl. de VSO-volgorde –, levert vaak problemen op. In 2017 onderzoekt Bertrand het Nederlands van Franstalige politici en het Frans van Nederlandstalige politici. Ze focust eerst op de uitspraakproblemen en kijkt daarna ook naar syntactische en lexicale problemen. Uit haar resultaten blijkt dat politici structuren van hun moedertaal vaak naar de vreemde taal transfereren (zie in dit verband Hoofdstuk II). De hypothese van D’Haens wordt bevestigd: SVO/VSO/SOV-volgordes die in het Nederlands voorkomen, veroorzaken moeilijkheden bij politici (Bertrand 2017: 68). Wat de uitspraak betreft, hebben Franstaligen vaak moeite om klanken die niet in het Frans bestaan correct te reproduceren. De prosodie is ook een lastig punt voor Franstaligen: ze kennen de regels van het Nederlandse klemtoonsysteem niet, en ze weten meestal niet waar ze de intonatie en de klemtoon moeten plaatsen. Bertrand (2017: 68) schrijft niettemin dat: “Politici [...] in het algemeen veel van praten [houden] en [...] de

² Belga/Knack (2011). *Van Aelst: “Franstaligen verkrachten onze taal”* [laatst geraadpleegd op 08/11/2017], <http://www.knack.be/nieuws/belgie/van-aelst-franstaligen-verkrachten-onze-taal/article-normal-23165.html>

³ Rosquin, J. voor *Gazet van Antwerpen* (2008). *Franstalige politici willen meer Nederlands horen op RTBF* [laatst geraadpleegd op 08/11/2017], <http://www.gva.be/cnt/aid724148>

⁴ Belga/Het Laatste Nieuws (2010). *Tv-journaal laat Franstalige politici weinig aan bod* [laatst geraadpleegd op 08/11/2017], <https://www.hln.be/nieuws/binnenland/tv-journaal-laet-franstalige-politici-te-weinig-aan-bod~a4cff0b6/>

neiging [hebben] om hun belangen te verdedigen. Vermijdingsstrategieën of angst fouten te maken werden dus helemaal niet vastgesteld”.

1.3.2. Het Frans van Nederlandstalige politici

Het idee dat Nederlandstaligen minder moeite ondervinden om Frans te spreken is vaak aanwezig in de pers. Een meerderheid van de Nederlandstalige politici heeft vaak Frans gedurende meerdere jaren geleerd en durft gemakkelijker te spreken dan de Franstaligen. Niettemin wordt deze voorstelling nooit in wetenschappelijke artikelen gedemonstreerd.

2. Conclusie

Om te concluderen kan er gezegd worden dat taal een twistpunt in de Belgische geschiedenis is. Vaak moeten politici met taalkwesties omgaan: ze willen enerzijds hun eigen gemeenschap verdedigen maar ze tonen anderzijds de taalvariëteit van hun land. Vandaag de dag komt het geval van de Brusselse Rand nog vaak aan bod.

In de literatuur wordt het discours van Nederlandse en Franstalige politici nog niet genoeg onderzocht. Uit de verschillende studies (Steuve 2015; Bertrand 2017) blijkt dat woordvolgorde en uitspraak de twee grootste problemen zijn voor Franstalige leerders van het Nederlands. Niettemin zijn de werken van Steuve en Bertrand universitaire scripties die uit kleine corpora bestaan en meestal kwalitatief blijven. Wat het Frans van Nederlandstalige politici betreft, bestaan er ook geen wetenschappelijke studies. Het idee dat Nederlandstaligen beter Frans kunnen spreken dan het tegenovergestelde, is niettemin vaak aanwezig in de media.

In deze scriptie zal er dieper ingegaan worden op het voorzetselgebruik van Franstalige en Nederlandstalige politici. De voorzetselverschillen tussen het Frans en het Nederlands leiden immers vaak tot problemen. Zoals eerder gezegd, worden politici niet verplicht de andere officiële talen van hun land te spreken. Niettemin is het interessant om hun voorzetselgebruik te onderzoeken om hun beheersing van de vreemde taal te kunnen bepalen. Voorzetsels zijn immers niet altijd de letterlijke vertaling van hun anderstalige pendant: correcte voorzetsels gebruiken is een bewijs van een goede vreemdetaalbeheersing. Een contrastieve analyse wordt voorgesteld om een blik te werpen op beide kanten van de grens.

HOOFDSTUK II: ONDERZOEKSDOMEIN

Het gebruik van voorzetsels geeft heel vaak aanleiding tot fouten, zowel bij Franstalige leerders van het Nederlands als bij Nederlandstalige leerders van het Frans. Wat Nederlands betreft, schrijft Colson (1989: 138) dat “het systeem van de Nederlandse voorzetsels, ongeacht de moedertaal, moeilijk te beheersen is”. Volgens hem worden fouten meestal veroorzaakt door twee verschillende redenen. Aan de ene kant maken leerders vaak fouten als de voorzetsels verschillend zijn van hun moedertaal. De moedertaal heeft immers een belangrijke invloed op de verwerving van een vreemde taal en leerders hebben te vaak de neiging om elementen van hun moedertaal naar de vreemde taal over te zetten. Aan de andere kant voegen Colson (1989) en Hiligsmann (1997: 284) toe dat mensen vaak fouten maken omdat er geen “duidelijke, eenvoudige regels” bestaan, geen voorzetselpatroon dat geleerd kan worden. Leerders aarzelen dus vaak tussen meerdere voorzetsels en “vallen vrij vaak terug op hun moedertaal” (Hiligsmann 2004: 509).

In dit hoofdstuk wordt er eerst nader ingegaan op de voornaamste kenmerken van voorzetsels, zowel in het Nederlands als in het Frans. Daarna worden de vier categorieën van de contrastieve analyse van Hiligsmann (1997) voorgesteld. Vervolgens wordt het vreemdetaalverwervingsproces nader geanalyseerd: de nadruk zal vooral worden gelegd op de verschillende factoren die het taalleren kunnen beïnvloeden. Ten slotte wordt er gekeken naar de literatuur die vreemdetaal- en voorzetselverwerving behandelt en die de uitingen van politici bekijkt.

1. Voornaamste kenmerken van voorzetsels

Voorzetsels kunnen uit een syntactisch, morfologisch of semantisch perspectief geanalyseerd worden (Hiligsmann 2004: 510). Zoals Duterme (2012: 2) in haar scriptie uitlegt:

De voorzetsels komen in welke domeinen ook voortdurend voor [...]. Ze vormen de schakels tussen de kernelementen van de zinnen. Hun kennis en gebruik door de buitenlandse spreker zijn dus een teken van een zekere vlotheid. Voorzetsels zijn zoals functiewoorden: ze behoren tot de periferie van de zin, maar hun aanwezigheid is onontbeerlijk om correcte, grammaticale uitingen te produceren.

1.1.Syntactisch

Wat de syntaxis betreft, kan een voorzetsel herkend worden door zijn positie in de zin: “een voorzetsel staat in principe voor een substantief(groep), een voornaamwoord(groep) of een bijwoord(groep) waarmee het in de regel “een constituent vormt die geen onderwerp of

lijdend voorwerp van een zin kan zijn” (Haeseryn e.a. 1997: 506)” (Hilgsmann 2004: 510). Anders gezegd, het voorzetsel komt altijd voor in combinatie met andere woorden (Smedts & Van Belle 2011: 212). De combinatie van een substantief, voornaamwoord of bijwoord met een voorzetsel wordt een voorzetselconstituent genoemd.

Er bestaan voor- en achterzetsels. Meerdere voorzetsels kunnen immers ook als achterzetsels fungeren, vaak om een beweging uit te drukken. Terwijl het voorzetsel voor het woord staat waar het bij hoort, staat het achterzetsel achter het woord⁵. Soms is het niet duidelijk of het een achterzetsel is of “het eerste deel van een scheidbaar samengesteld werkwoord” (Smedts & Van Belle 2011: 214). Voorbeelden van achterzetsels zijn o.a. *af*, *door*, *geleden*, *in* en *langs*. In de volgende zinnen kan *op* als voor- en achterzetsel fungeren:

(1) Hij reed met zijn driewieler *op* de autoweg. <voorzetsel>

(2) Hij reed met zijn driewieler de autoweg *op*.<achterzetsel>⁶

Wat het betekenisverschil tussen voor- en achterzetsels betreft, leggen Smedts & Van Belle (2011: 214) uit:

De meeste achterzetsels worden gebruikt om een richting aan te duiden, maar ook voorzetsels kunnen daarvoor worden gebruikt. Als beide in concurrentie optreden, heeft het achterzetsel een meer letterlijke betekenis en ligt het accent minder op het resultaat dan bij het voorzetsel.

Als er twee voorzetsels zijn die zich voor en achter een woord plaatsnemen, is er sprake van ‘circumpositie’. In dit geval spreken Smedts & Van Belle (2011) over een combinatie van voor- en achterzetsel:

(3) Het gehuil van de baby kwam *boven* alles *uit*. <circumpositie> (Smedts & Van Belle 2011: 214).

1.2.Morfologisch

Morfologisch gezien “vertoont een voorzetsel weinig variatie” (Hilgsmann 2004: 510). Een voorzetsel verandert immers niet qua vorm (op één uitzondering na, nl. het voorzetsel *te*, bv. *ten eerste*, *ten tijde van* of *ter ere van*). Bovendien kunnen twee voorzetsels een ander voorzetsel vormen. Bijvoorbeeld wordt de samenstelling *tegenover* gevormd door *tegen* en *over*. Niettemin kunnen deze samenstellingen ook als bijwoorden fungeren: *achteruit*,

⁵ Informatie gevonden op de website Onzetaal [laatst geraadpleegd op 06/11/2017], <https://onzetaal.nl/taaladvies/achterzetsel/>

⁶ Voorbeelden uit de website Onzetaal [laatst geraadpleegd op 06/11/2017], <https://onzetaal.nl/taaladvies/achterzetsel/>

intussen of *onderaan* zijn o.a. voorbeelden van bijwoorden. Het verschil houdt in dat een “bijwoord een werkwoord, een bijvoeglijk naamwoord, een telwoord of een ander bijwoord nader bepaalt”⁷. Soms kan een voorzetsel ook “deel uitmaken van een voornaamwoordelijk bijwoord (*eraan*, *daarboven*, *nergens mee*, enz.)” (Hilgsmann 2004: 510).

1.3.Semantisch

Wat de semantiek betreft, geven voorzetsels “een betrekking aan tussen de constituent waarvan ze deel uitmaken en andere delen van de zin” (Smedts & Van Belle 2011: 212). Voorzetsels stellen dus een relatie tussen twee elementen van de zin voor. Meestal worden ze gebruikt om o.a. tijd, ruimte, duur, plaats, reden, toegeving, enz. uit te drukken (Smedts & Van Belle 2011: 212). Volgens Van Overbeke (2000: 267) zijn voorzetsels “zo belangrijk voor de manier waarop we onze ervaring van tijd en ruimte structureren”. Daarover schrijft Hilgsmann (2004: 510) dat:

Het voorzetsel [...] de aard van de relatie (plaats, tijd, middel, enz.) uitdrukt
tussen de rest van de voorzetselconstituent en een of meer andere elementen
in de zin.

In de zin (4) hieronder is de ruimtelijke relatie tussen de doos en de tafel bijvoorbeeld totaal anders naargelang het voorzetsel dat gebruikt wordt.

(4) De doos staat *achter/naast/onder/op/voor* de tafel (Haeseryn e.a. 1997: 507, in Hilgsmann 2004: 510).

Het kan gebeuren dat voorzetsels “nauwelijks een betekenis” hebben, maar dat ze “alleen een grammaticaal verband” duiden “tussen zinsdelen of zinsdeelstukken” (Smedts & Van Belle 2011: 212). Taalkundigen voegen daaraan toe dat het vaak het geval is met de “zogenaamde vaste voorzetsels die bij werkwoorden voorkomen” (Smedts & Van Belle 2011: 212).

1.4.Voorzetseluitdrukkingen

Zoals Smedts & Van Belle (2011: 215) uitleggen, zijn voorzetseluitdrukkingen “woordgroepen die meestal de structuur ‘voorzetsel + substantief + van’ hebben en die als geheel de waarde van een voorzetsel hebben”. Bijvoorbeeld zijn *door middel van*, *onder invloed van*, *met het oog op*, *met uitzondering van* voorzetseluitdrukkingen.

⁷ Informatie gevonden op de website Van Dale Online [laatst geraadpleegd op 02/11/2017], <http://www.vandale.nl/opzoeken?pattern=bijwoord&lang=nn>

2. De contrastieve analyse

In zijn proefschrift stelt Hiligsmann (1997: 285-287) een contrastieve analyse van het voorzetselgebruik van Franstalige leerders van het Nederlands voor. Een contrastieve analyse kan als volgt gedefinieerd worden:

Contrastive analysis is a way of comparing languages in order to determine potential errors for the ultimate purpose of isolating what needs to be learned and what does not need to be learned in a second language learning situation [...] The ultimate goal is to predict areas that will be either easy or difficult for learners (Gass & Selinker 2001: 72).

Hiligsmann (1997) onderscheidt vier categorieën:

I) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: voorzetsel

Hij geeft o.a. de volgende voorbeelden: *aimer quelqu'un* = van iemand houden, *attendre quelqu'un* = op iemand wachten, *écouter quelqu'un* = naar iemand luisteren, *un jour* = op een dag. Zoals hij voorstelt, kunnen er zich bij deze categorie drie mogelijkheden voordoen:

- a) De leerder gebruikt het correcte voorzetsel
- b) De leerder gebruikt een fout voorzetsel (*)
- c) De leerder gebruikt (onder invloed van het Frans) geen voorzetsel (*)

II) Frans: voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel

Voorbeelden van deze categorie zijn o.a. *s'attendre à quelque chose* = iets verwachten, *la ville de Bruxelles* = de stad Brussel, *le mois de juin* = de maand juni (Hiligsmann 1997: 285). Bij deze categorie heeft de leerder opnieuw drie mogelijke 'voorzetselkeuzes':

- a) De leerder gebruikt geen voorzetsel
- b) De leerder gebruikt het Nederlandse pendant van het Franse voorzetsel (*)
- c) De leerder gebruikt een voorzetsel dat geen letterlijke vertaling is van het Franse voorzetsel (*)

III) Frans: voorzetsel – Nederlands: voorzetsel

Binnen deze derde categorie wordt een onderscheid gemaakt tussen twee gevallen. Aan de ene kant (A) kan het voorzetsel de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel zijn (bijvoorbeeld: *mourir de faim* = van honger sterven). Aan de andere kant (B) kan het voorzetsel niet letterlijk worden vertaald (bijvoorbeeld: *au contraire de* = in tegenstelling tot/met) (Hiligsmann 1997: 285-286).

- A. Als het Nederlandse voorzetsel de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel is, heeft de leerder drie mogelijke opties:
- a) De leerder gebruikt het correcte Nederlandse voorzetsel
 - b) De leerder gebruikt een foutief voorzetsel (*)
 - c) De leerder gebruikt geen voorzetsel (*)
- B. Als het Nederlandse voorzetsel niet de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel is, kunnen er zich vier mogelijkheden voordoen:
- a) De leerder gebruikt het correcte voorzetsel
 - b) De leerder gebruikt een foutief voorzetsel dat overeenkomt met het Franse voorzetsel (*)
 - c) De leerder gebruikt een foutief voorzetsel dat niet overeenkomt met het Franse voorzetsel (*)
 - d) De leerder gebruikt geen voorzetsel (*)

IV) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel

Bij deze categorie zijn er twee mogelijkheden:

- a) De leerder gebruikt geen voorzetsel
- b) De leerder gebruikt een voorzetsel waar het Frans en het Nederlands geen voorzetsel bezigen (*)

Door deze rangschikking kan Hiligsmann precies bepalen welke categorieën meer moeite kunnen opleveren bij Franstalige leerders van het Nederlands. Volgens Van Overbeke (2000: 267) is het contrastieve aspect “het meest in het oog springende” wat het verwerven van voorzetsels betreft. Van Overbeke (2000: 267-268) legt daarover uit dat:

Wie Nederlands aan Franstaligen onderwijst of Frans aan Nederlandstaligen, stuit geregeld op foute voorzetselkeuzes. We horen of lezen vaak uitdrukkingen als **dans le printemps* (in de lente), **sur sa chambre* (op zijn kamer), of **en Mexique* (in Mexico). Ook constateren we soms verwarring tussen overigens correcte uitdrukkingen als *à ce moment* (op dat ogenblik) en *en ce moment* (nu, op het huidige ogenblik, het tijdstip van de spreker) of tussen *dans une semaine* (binnen een week, over een week) en *en une semaine* (de duur van een week, een week lang) (cf. P. Desmet, J. R Klein et B. Lamiroy, *Vous dites ? (Répertoire d'erreurs courantes en français chez les néerlandophones)*, Acco, Leuven-Amersfoort, 1993). Anders zeggen of

schrijven Franstaligen dat ze **gevoelig zijn aan kunst*, dat ze **geen geld op zich hebben*, of dat ze **in vakantie zijn of gaan*.

Aan Hiligsmann (1997) hebben 180 leerlingen uit het middelbaar onderwijs deelgenomen die 5 jaar Nederlands hadden gehad. Uit de resultaten blijkt dat de tweede categorie heel vaak tot fouten heeft geleid bij Franstalige leerders van het Nederlands. De proefpersonen hebben meerdere testen ingevuld waar ze het correcte voorzetsel moest terugvinden en “in 83,5% van de gevallen hebben ze hun toevlucht genomen tot het vertalingsequivalent van het Franse voorzetsel (bv. **ik heb nodig van vrijheid*)” (Hiligsmann 2004: 514). Dit idee werd als volgt samengevat:

Uit de analyse van het materiaal blijkt dat heel wat leerders het semantisch veld van bepaalde Franse voorzetsels reduceren. ‘de’ bv. associëren ze al te vaak met *van*. Ze zijn er zich gewoonlijk niet van bewust dat ‘de’, net als *van*, verschillende semantische schakeringen kan helpen uitdrukken, o.a. ‘*hors de*’ (uit: *sortir d’une maison*: uit een huis komen; *venir de Paris*: uit Parijs komen), ‘*à l’aide de*’, ‘*au moyen de*’ (met: *rapper d’un bâton*: met een stok slaan; *montrer du doigt*: met de vinger wijzen) enz. (Hiligsmann 1997: 302).

Bovendien toont Hiligsmann (2004: 515) aan dat “leerders veel moeite [...] ondervinden met de gevallen waar een van beide talen geen voorzetsel gebruikt”. Vervolgens is de moedertaal voor 53,8% de oorzaak van een foutief gebruik van het voorzetsel. Niettemin vermeldt Hiligsmann (1997: 301) dat:

De interferentie met de moedertaal en de overproductie onder invloed van de moedertaal [...] niet de enige verklaringen [zijn] voor de gemaakte fouten. De vreemdetaalkennis die de leerders opgedaan hebben speelt eveneens een belangrijke rol.

Dit commentaar brengt ons bij het volgende punt.

3. Factoren die een rol spelen bij het verkeerde gebruik van voorzetsels

“Een taal leren is een ingewikkeld proces. Heel veel interne en externe elementen moeten in aanmerking worden genomen als wetenschappers een leerdersgedrag willen analyseren. Rasier (2006: 146) onderscheidt twee verschillende groepen van factoren. Aan de ene kant zijn er persoonsgebonden variabelen. Dit zijn o.a. de moedertaalachtergrond, de leeftijd, de motivatie en de perceptie. Aan de andere kant vindt hij factoren die verbonden zijn met de leersituatie. Bijvoorbeeld zijn de instructie, de frequentie van correctie, de types feedback of de contacten met de doeltaal, elementen die een leerder beïnvloeden. Maar de lijst blijft

oneindig. De verschillen tussen mannen en vrouwen, de attitude van de leerder, zijn kennis van andere talen, de periode van eerste contact met een taal, de hoge- of laagopleiding en zijn intelligentie zijn andere factoren die aan bod kunnen komen” (Simon 2017: 39). Wat het meest interessant voor de onderhavige scriptie is, zijn de factoren die een rol spelen in de verweving van de voorzetsels, d.i. de moedertaal, de tussentaal en de kennis van een vreemde taal.

3.1.De moedertaal

Al in de jaren 1970 wisten wetenschappers dat de moedertaal een belangrijke invloed had bij het taalleren. De taalverwerving werd immers gezien als “een proces van gewoontevorming, waarin imitatie en *reinforcement* (bekrachtiging) een belangrijke rol spelen” (Bossers e.a. 2015: 25). Door het begrip ‘imitatie’ wordt voorspeld dat leerders syntactische, morfologische, fonologische, prosodische en semantische gewoontes van hun moedertaal op de tweede taal overbrengen. Met andere woorden, de tweede taal wordt in het begin door imitatie en transfer van verscheidene bouwstenen verworven die ook in de moedertaal van de leerders aanwezig zijn (Bossers e.a. 2015: 25). Als imitatie en transfer tot fouten leiden, spreken taalkundigen over het principe van ‘negatieve transfer’ of ‘interferentie’: leerders maken fouten onder invloed van de eerste taal (Bossers e.a. 2015: 25).

Begin jaren 1980 besteden pedagogen meer aandacht aan de creativiteit van de leerders en het feit dat moedertaalsprekers ook hun moedertaal hebben geleerd door fouten te maken:

Er kwam meer aandacht voor het feit dat fouten die T2-verwervers maken ook door T1-verwervers van de betreffende taal gemaakt worden, zoals het niet vervoegen van het werkwoord of het weglaten van voorzetsels in de eerste stadia van de verwerving. Dat zijn fouten die karakteristiek zijn voor alle T2-verwervers van de betreffende taal, ongeacht hun moedertaalachtergrond. Dergelijke fouten worden meestal ontwikkelingsfouten of intralinguale fouten genoemd, en ze worden beschouwd als noodzakelijke stappen in het taalverwervingsproces (Bossers e.a. 2015: 27).

Vandaag de dag heeft de contrastieve analyse een belangrijke invloed op de tweedetaalverwerving. Aan de ene kant kan de moedertaal immers als voorbeeld voorgesteld worden bij gevallen waar de structuren dezelfde zijn in de moeder- als in de doeltaal. Aan de andere kant kan de moedertaal als tegenovergesteld systeem gebruikt worden. Wat de voorzetsels betreft, hebben leerders vaak de neiging om voorzetsels van hun moedertaal naar

de vreemde taal te vertalen. Zoals eerder gezegd, wordt vaak *dans* als *in* vertaald of *op* als *sur*. Maar er zijn heel veel gevallen waar de vertaling incorrect is (zie in dit verband Van Overbeke 2000). In ieder geval is het beheersen van de moedertaal noodzakelijk om een vreemde taal te leren.

3.2.De tussentaal

De tussentaal wordt door Selinker (Rasier 2006: 16) gedefinieerd als “het taalsysteem dat T2-/VT- leerders op een gegeven moment in het taalverwervingsproces hebben opgebouwd”. Corder (1992: 23, in Baelen 2011: 1) voegt daarover toe dat de tussentaal “een intermediair taalsysteem” is “dat ergens tussen de moedertaal en de doeltaal ligt”. Samenvattend bestaat de tussentaal uit drie kenmerken. Ten eerste is de tussentaal “het resultaat van een creatief proces” (Rasier 2006: 145):

Het is in de visie van zowel Selinker (1972) als Corder (1971) en Nemser (1971) een volwaardig regelsysteem met een eigen structuur en een eigen dynamiek dat de leerder op basis van de gekregen input opbouwt en dat dus zijn taalcompetentie weerspiegelt (Hulstijn 1978: 88, in Rasier 2006: 145).

De tussentaal is noodzakelijk in het taalverwervingsproces: een vreemde taal leren bestaat uit verscheidene verschillende stappen waarin de leerder hypotheses en regels opstelt die in de loop van de verwerving veranderen of evolueren. Ten tweede kent de tussentaal synchrone en diachrone variatie. Onder synchrone variabiliteit verstaat Rasier (2006: 145) dat leerders hun eigen en individuele tussentaal ontwikkelen. De leerder toont dus variatie aan in zijn eigen taalproducties maar verschillen in variabiliteit worden ook bij verschillende leerders aangetroffen (Rasier 2006: 145, in Simon 2017: 36). Diachrone variabiliteit betekent dat “twee taaleenheden naast elkaar” kunnen bestaan en “door elkaar worden gebezigd om eenzelfde betekenis uit te drukken” (Rasier 2006: 145). De tussentaal is dus een systeem dat “voortdurend evolueert, zodat er sprake is van een tussentaalcontinuüm, waarmee verwezen wordt naar de verschillende, onderling verbonden competentiestadia van een leerder” (Ellis 2008: 350, in Baelen 2011: 1). Ten derde wordt de tussentaal ook geïdentificeerd als “doordringbaar” (Rasier 2006: 145). Zoals eerder gezegd, wordt hiermee bedoeld dat de tussentaal door interne en externe factoren beïnvloed wordt. Bijvoorbeeld is de moedertaal een van de factoren die de tussentaal positief of negatief kan beïnvloeden.

Zelfs als de tussentaal permanente variatie kent, kan de leerder op een bepaald moment niet meer vooruitgaan. In dit geval spreken wetenschappers over fossilisatie:

Fossilisatie is toe te schrijven aan een samenspel van interne en externe factoren (Ellis 1994: 354). Voorbeelden van interne factoren zijn de leeftijd van de leerder en de mogelijke terughoudendheid van taalleerders tegenover acculturatie. Mogelijke externe factoren zijn (i) de communicatieve druk – d.i. de voortdurende druk om ideeën te communiceren die een taalgebruik vereisen dat het competentieniveau van de leerder overschrijdt; (ii) het gebrek aan leergelegenheden en (iii) de aard van de feedback op het taalgebruik van de leerder, waarbij positieve feedback – betekenend ‘Ik begrijp je’ – tot fossilisatie leidt en negatieve feedback – betekenend ‘Ik begrijp je niet’ – fossilisatie helpt te voorkomen (Baelen 2011: 2).

Als taaluitingen van politici geanalyseerd worden, wordt een zekere fossilisatie gezien. Politici spreken immers vooral met dezelfde structuren, dezelfde woordenschat en doen geen moeite meer als ze goed genoeg begrepen worden. Maar soms gebruiken ze liever een specifieke woordenschat en maken ze dus ook meer fouten (Bertrand 2017: 68).

3.3.De kennis van de vreemde taal (cross-linguïstische invloed/transfer)

De kennis van de vreemde taal is verbonden met de moedertaal en de tussentaal van alle leerders. Aan de ene kant kan de moedertaal een positieve – maar ook negatieve – invloed hebben op het vreemdetaalverwervingsproces. Bijvoorbeeld hebben Engelse leerders minder moeite om het Nederlands te leren door het feit dat Engels en Nederlands tot de Germaanse taalgroep behoren. In dit geval kan de moedertaal dus ook helpen bij het leren van een vreemde taal. Daarentegen ondervindt een Franstalige meer moeite om Nederlands te leren: Frans en Nederlands hebben bijna niets gemeen. Aan de andere kant speelt de tussentaal ook een belangrijke rol: de leerder gebruikt een taal vol variatie die hij altijd kan verbeteren of door taaluitingen testen en inschatten. In ieder geval wordt de leerder beïnvloed door zijn moedertaal en zijn tussentaal. Zoals eerder gezegd, transfereert hij meerdere bouwstenen en elementen. Ringbom (2007: 5-7, in Steuve 2015: 8) beschrijft drie types van ‘cross-linguïstische gelijkenis’, nl. ‘het gelijkenisverband, het contrastverband en het nulverband’. Steuve (2015: 8) vat de drie gelijkenissen als volgt samen:

Met gelijkenisverband wordt bedoeld dat de leerders een bepaald element van de T2 zullen beschouwen als gelijk aan een element in hun T1. Kunnen er gelijkenisverbanden worden gelegd tussen een element in de T1 en in de T2, dan wordt positieve transfer mogelijk. Het tweede verband heet contrastverband. Dit begrip wordt gebruikt als de leerder twee elementen als grotendeels verschillend beschouwt, hoewel er gelijkenissen bestaan tussen deze elementen. Ten slotte bestaan er ook nulverbanden. Dit betekent niet dat

de leerder geen gelijkenis vindt, maar dat hij voorlopig geen kan vinden. In vroegere leerfasen komt dit fenomeen vaker voor: het ontbreekt de leerder aan bepaalde begrippen om verbanden te kunnen leggen tussen elementen van zijn T1 en van de T2. In dit geval heeft de leerder enorm veel tijd nodig om het functioneren van de T2 te begrijpen voordat hij naar gelijke elementen kan beginnen te zoeken.

Wat ook op te merken is, is de belangrijke rol van interactie en taalaanbod. Zoals Bossers e.a. (2015: 31) uitleggen:

Uit het onderzoek naar de ontwikkelingsvolgordes in het taalverwervingsproces werd gaandeweg duidelijk hoe belangrijk de rol van de omgeving is voor T2-verwerving, met name de aard en mate van het taalaanbod van die omgeving. Immers, in interactie met de moedertaalsprekers kunnen T2-verwervers hun hypothese opstellen, uitproberen en bijstellen, en kunnen zij nieuwe woorden en de gebruiksmogelijkheden ervan leren.

4. In de literatuur

Er bestaan weinig wetenschappelijke werken over het gebruik van voorzetsels bij Franstalige leerders van het Nederlands of Nederlandstalige leerders van het Frans, en nog minder als het over politici gaat. Om een overzicht te krijgen van het onderwerp werden meer scripties gelezen dan wetenschappelijke artikelen. Hieronder worden de resultaten van het proefschrift van Hiligsmann (1997) en van de scriptie van Duterme (2012) besproken.

In 1997 publiceert Hiligsmann zijn proefschrift over de linguïstische aspecten en pedagogische implicaties van de tussentaal van Franstalige leerders van het Nederlands. Hiligsmann (1997: 286) legt uit dat Franstaligen meestal niet weten dat de voorzetsels vaak “niet letterlijk vertaald kunnen worden”. Hiligsmann onderzoekt niet het Nederlands of het Frans van politici. Hij heeft leerders van het Nederlands ondervraagd, die in het middelbaar onderwijs zitten. Zijn resultaten laten toch zien dat leerders de neiging hebben om het Franse voorzetsel in de meeste gevallen te vertalen (Hiligsmann 2004: 514). Bovendien ondervinden leerders meer moeite met de gevallen “waar een van beide talen geen voorzetsel gebruikt” (Hiligsmann 2004: 515).

In 2012 schrijft Duterme haar scriptie over de hoogfrequente Nederlandse voorzetselbepalingen die bij Franstalige leerders van het Nederlands gebruikt worden. Daarvoor past ze de vier categorieën van Hiligsmann (1997) toe. Ze heeft de derde categorie van Hiligsmann in tweeën gesplitst: haar derde categorie is namelijk “Frans: voorzetsel –

Nederlands: voorzetsel met het Nederlandse voorzetsel als tegenhanger van het Franse voorzetsel” en haar vierde categorie komt overeen met “Frans: voorzetsel – Nederlands: voorzetsel met het Nederlandse voorzetsel dat geen tegenhanger is van het Franse voorzetsel” (Dutorme 2012: 40-41). Het wordt ook geanalyseerd of “de context en/of de moedertaal en/of de opleiding” inwerkt op het gebruik van de voorzetsels. Uit haar onderzoek blijkt dat de kennis van hoogfrequente voorzetsels vrij beperkt is. Haar resultaten laten immers zien dat proefpersonen moeite ondervinden om het correcte voorzetsel te vinden, behalve voor de derde categorie, nl. “als het Franse voorzetsel het pendant is van het Nederlandse voorzetsel” (Dutorme 2012: 86). Daarover schrijft Dutorme (2012: 86):

Dat betekent niet dat de studenten die voorzetselbepalingen in het Nederlands kennen. Het zou ook kunnen dat ze op hun moedertaal terugvallen. Ik dit geval hebben ze geluk want hun antwoord stemt overeen met het goede voorzetsel in het Nederlands.

Uit haar onderzoek blijkt dat de invloed van de moedertaal aanwezig is bij elke categorie. Niettemin is de transfer van de moedertaal vooral zichtbaar bij haar vierde categorie die voor de meeste problemen zorgt:

Uit de vijf items, alleen *op tijd komen* behaalt meer dan 40% correcte antwoorden (nl. 44,21%). De andere vier voorzetselbepalingen uit die categorie, nl. *op iemand trots zijn*, *zin in iets hebben*, *in iets geïnteresseerd zijn* en *zich op iets verheugen*, bereiken niets eens 20% correcte antwoorden. Het percentage correcte antwoorden is het laagst bij *zich op iets verheugen* (4,21%).

De eerste en tweede categorieën laten “uiteenlopende resultaten” zien (Dutorme 2012: 88). Sommige voorzetselbepalingen krijgen immers een hoge score, zoals *naar iets luisteren* (49,47%) of *van iets houden* (74,73%) terwijl andere voorstellen slechte resultaten behalen, zoals bijvoorbeeld *voor iets slagen* (4,21%) of *iets bespreken* (3,15%). Ze legt die verschillen uit door het feit dat enkele voorzetselbepalingen vaak tijdens de lessen terugkomen en dat leerlingen die voorzetsels “automatisch koppelen aan die werkwoorden” (Dutorme 2012: 88). Wat de derde categorie betreft, ondervinden leerlingen minder moeite om het correcte voorzetsel te vinden. Deze categorie behaalt immers een score tussen 60% en 90,52%. Opnieuw speelt het taalaanbod een belangrijke rol: “de voorzetselbepaling *naar school gaan* wordt vanaf het eerste jaar van het middelbaar onderwijs door de leerlingen gebruikt om bijvoorbeeld alledaagse activiteiten te beschrijven” (Dutorme 2012: 88). Ze concludeert met het feit dat schoolboeken niet genoeg aandacht besteden aan de voorzetsels.

5. Conclusie

Voor deze scriptie worden de voorzetsels als onderzoeksdomein gekozen. Zoals eerder gezegd, zijn voorzetsels functiewoorden die noodzakelijk zijn om correcte taaluitingen te produceren. Voorzetsels houden vaak de relatie tussen twee andere elementen van de zin. Ze drukken tijd, ruimte, middel, enz. uit. Elke taal en elke cultuur heeft zijn eigen visie van de wereld: voorzetsels zijn niet altijd de letterlijke vertaling van een taal naar een andere. Niettemin hebben leerders vaak de neiging om voorzetsels van hun moedertaal op de tweede taal te transfereren. De moedertaal is bovendien een van de belangrijkste factoren die een invloed heeft op de vreemdetaalverwerving. Wat de literatuur betreft, bestaan er heel weinig wetenschappelijke werken over het voorzetselgebruik van leerders van het Frans of het Nederlands.

HOOFDSTUK III: OPZET VAN HET ONDERZOEK

In de eerste twee hoofdstukken werd het theoretische overzicht vastgesteld. Het eerste hoofdstuk vat de historische evolutie van de taalkwestie in België samen. Hierin werden ook de verschillen tussen de taalwetten en de werkelijkheid voorgesteld. Het tweede hoofdstuk werd aan het onderzoeksdomein gewijd. De voorzetsels zijn het onderzoeksobject van deze scriptie en worden in verband gebracht met de vreemdetaalverwerving. Vreemdetaalleerders van het Frans en het Nederlands ondervinden vaak moeilijkheden om voorzetsels correct te gebruiken, o.a. onder invloed van hun moedertaal en hun cognitieve perceptie. In dit hoofdstuk wordt de opzet van het onderzoek voorgesteld. Eerst staan de proefpersonen centraal. Daarna wordt de fragmentenkeuze geschetst. Ten slotte komen de onderzoeksvragen aan bod.

1. Proefpersonen

Voor deze scriptie zijn Vlaamse en Waalse politici gekozen. Zoals eerder gezegd, hebben politici een nauwe relatie met talen. Aan de ene kant moeten ze hun moedertaal goed beheersen om hun ideeën te kunnen verdedigen. Aan de andere kant is de beheersing van vreemde talen een onmiskenbaar pluspunt voor politici, en vooral in België, waar talen en politieke beslissingen altijd met elkaar gemengd worden. Het staat vaak bekend dat Vlamingen redelijk goed Frans kunnen spreken. De vraag is dus de volgende: hoe goed beheersen politici de taal van de andere gemeenschap?

1.1. Wie en waarom?

Op 14 oktober 2018 zijn er gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen en in 2019 vinden de federale verkiezingen plaats. Politici bereiden dus al hun verkiezingscampagne voor en nemen steeds meer het woord in de media. Voor deze scriptie worden vertegenwoordigers gekozen die vandaag de dag actief aanwezig zijn in het politieke leven en vaak in de media voorkomen. Politici die in de vreemde taal durven te spreken, worden bovendien geselecteerd. Bijvoorbeeld werd Benoît Lutgen (CDH) niet gekozen omdat hij heel weinig in de Nederlandse media communiceert en eigenlijk geen Nederlands kan spreken. Er wordt ook geprobeerd om rekening te houden met politici van verschillende politieke partijen. Niettemin wordt een enige Franstalige partij voorgesteld, nl. MR, en twee Vlaamse partijen, nl. CD&V en Open VLD. Voor de Waalse kant wordt de CDH niet vertegenwoordigd omdat er geen politici bestaan die de Nederlandse taal goed genoeg beheersen. Wat de PS betreft, bestonden er enkele fragmenten waarin Paul Magnette in het Nederlands sprak maar het was niet genoeg om een relevant corpus op te bouwen. Aan Vlaamse kant wordt geen vertegenwoordiger van

de SPA geselecteerd om dezelfde reden. Wat de NVA betreft, waren Bart De Wever en Jan Jambon eerst geselecteerd. Niettemin spreekt Bart De Wever heel weinig in het Frans. Er waren genoeg interviews en gesprekken met Jan Jambon en ik heb dus een keuze moeten maken tussen hem en Kris Peeters. Zelfs als Groen en Ecolo steeds meer succes kennen, heb ik ook de keuze gemaakt om geen politici van beide partijen te nemen omdat ze niet zo veel in de media geïnterviewd worden.

Op mijn lijst politici staat er geen vrouw. Jammer genoeg zijn vrouwen minder aanwezig in het Belgische politieke leven dan mannen – of misschien geven journalisten liever het woord aan mannelijke vertegenwoordigers. In 2015 had Steuve de Nederlandse taaluitingen van Joëlle Milquet (CDH) onderzocht. Niettemin komt ze sindsdien heel weinig in de media voor. In 2017 heeft Bertrand Maggie De Block (Open VLD), Marie Christine Marghem (MR), Sophie Wilmès (MR) en Joëlle Milquet als vrouwelijke politici gekozen. Nochtans heeft ze voor elke vrouw weinig fragmenten gevonden en geanalyseerd, nl. 2 voor Maggie De Block, 3 voor Marie Christine Marghem, 1 voor Sophie Wilmès en 2 voor Joëlle Milquet. Bertrand (2017: 17) heeft immers gekozen om “een zo breed mogelijk overzicht van het taalniveau van een hele groep – en niet van een bepaalde persoon – te krijgen”. Ik heb gekozen om het tegenovergestelde te doen: er worden dus minder politici bestudeerd maar ik heb geprobeerd om zo veel mogelijk taaluitingen van dezelfde politici te vinden om corpora te vormen. Jammer genoeg bestonden er niet genoeg fragmenten om het voorzetselgebruik van vrouwelijke politici in aanmerking te nemen.

Hierbij staat de lijst van de gekozen politici:

Waalse politici	Vlaamse politici
- Charles Michel (MR)	- Kris Peeters (CD&V)
- Didier Reynders (MR)	- Alexander De Croo (Open VLD)

1.2.De Nederlandstalige politici

Hieronder worden eerst de Nederlandstalige politici in enkele zinnen voorgesteld. Hun relatie met vreemde talen wordt geschetst, maar vooral ook hun beheersing van vreemde talen. Daarover worden twee scripties gebruikt, nl. Steuve (2015) en Bertrand (2017).

1.2.1. Kris Peeters

Kris Peeters is in 1962 geboren. Peeters is lid van de CD&V, nl. de Christendemocratische en Vlaamse partij. Hij heeft in Antwerpen rechten en in Gent fiscaliteit gestudeerd. Sinds het

begin van de jaren 2000 is hij aanwezig in het Belgische politieke leven. Van 2004 tot 2007 was hij Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur. Na andere ministeriële functies wordt hij in 2014 federaal vicepremier, minister van Werk, Economie en Consumenten belast met Buitenlandse Handel.

Over zijn beheersing van de Franse taal schrijven de journalisten Stragier en Van Den Eynde in *Het Laatste Nieuws*⁸ een paar jaar geleden dat:

Kris Peeters kan naar verluidt nog een stevig taalbad gebruiken, wil hij het vlotjes ‘en français’ doen in de Wetstraat 16. Zijn tweetalige collega’s verklappen hoe zij het leerden, van woordjes blokken tot ondertitels volgen. Hij grossiert in tongbrekers als ‘brownfieldconvenanten’ en ‘social piecemeal engineering’, maar de taal van Molière rolt veel minder vlot over Peeters’ lippen. De meeste Vlamingen hebben de CD&V-kopman ook nog nooit in het Frans gehoord. Drie weken geleden waagde de uittredende minister-president er zich toch aan voor de camera’s van de RTBF. Dat klonk staccato, en met de typisch Vlaamse rollende ‘r’.

Sindsdien heeft Peeters meermaals in het Frans gesproken. Bertrand heeft immers taaluitingen van Peeters in haar corpus kunnen analyseren. Volgens haar zijn zijn meeste fouten lexicaal: “Hij vergist zich immers nogal veel ten opzichte van de woordenschat of van het genus van substantieven” (Bertrand 2017: 51). Wat syntaxis en uitspraak betreft, beheerst Peeters redelijk goed Frans. Bertrand (2017: 53) heeft opgemerkt dat hij “de tongpunt -r in het Frans” heeft overgenomen. Bovendien spreekt hij de letter [g] als [ɣ] uit (Bertrand 2017: 53). Binnen de CD&V kan Koen Geens ook goed Frans spreken.

1.2.2. Alexander De Croo

Alexander De Croo is in 1975 geboren. Hij heeft eerst handelsingenieur aan Solvay in Brussel gestudeerd en is daarna naar Chicago gegaan om een MBA – Master of Business Administration – te behalen. In 2009 begint hij zijn politieke leven door partijvoorzitter voor de Open VLD te worden. In 2012 wordt hij vicepremier en minister van Pensioenen. Sinds de regering Michel-I in 2014 is De Croo vicepremier en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecom en Post.

Over het belang van talen in België zegt hij: “Het is een sterkte om de twee landstalen in de ministerraad vlot te beheersen [...] Zeker om iets goed uit te leggen. Maar als ik

⁸ Stragier K., & I. Van Den Eynde voor Het Laatste Nieuws (2014). *Over de talenkennis van de minister* [laatst geraadpleegd op 14/11/2017], <https://www.koengeens.be/fr/news/2014/06/13/over-de-talenkennis-van-de-minister>

slechtgezind ben of de boel wil vertragen, spreek ik Nederlands”⁹. De Croo heeft immers een voordeel ten opzichte van zijn collega’s: hij heeft een Franstalige moeder en een Nederlandstalige vader en beheerst dus de twee officiële talen. In het artikel van *Het Laatste Nieuws* heeft hij zijn taalachtergrond als volgt uitgelegd:

Als kind stuurde zij mij ook gretig naar zomerkampen die ze in Franse kranten had uitgezocht. Daar lachten de andere kinderen mij eerst uit omdat ik geen woord Frans sprak. Maar na drie weken droomde ik in die taal. Al kwam ik niet altijd thuis met de woordenschat waarop mijn ouders hadden gehoopt.¹⁰

Wat het Frans van De Croo betreft, analyseert Bertrand (2017: 54) dat hij weinig lexicale en syntactische fouten maakt. Niettemin schrijft Bertrand (2017: 55) dat De Croo “de enige Nederlandstalige politicus is die af en toe een soort informeler Frans spreekt. Hij vermijdt bijvoorbeeld de dubbele negatie. Daaraan voegt ze toe dat het enerzijds een bewijs kan zijn van zijn gemak in het Frans. Maar het kan anderzijds een teken zijn van de moedertaalinvloed “aangezien de dubbele negatie in het Nederlands niet bestaat” (Bertrand 2017: 55). Wat zijn uitspraak betreft, heeft Bertrand (2017: 56) opgemerkt dat De Croo “de regels van het Frans heel goed beheerst”. Toch heeft hij soms moeilijkheden om de [r] goed uit te spreken: “In 49% van de gevallen produceert hij een Franse -r, dat betekent 119 keer, terwijl hij in 51% van de gevallen een tongpunt -r produceert (125 keer)” (Bertrand 2017: 56).

1.3.De Franstalige politici

Hieronder worden de twee gekozen Franstalige politici voorgesteld.

1.3.1. Charles Michel

Charles Michel is in 1975 geboren. Hij is de zoon van Louis Michel, die ook politicus is geweest. Hij is lid van de MR, nl. de “Mouvement Réformateur”. Hij heeft rechten aan de ULB in Brussel gestudeerd. Michel heeft ook aan de Universiteit in Amsterdam gestudeerd. Sinds de jaren 1990 is Michel aanwezig in het Belgische politieke leven. Michel werd o.a. provincieraadslid van Waals-Brabant (1994-1999), federaal parlements lid (sinds 1999), Waals minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken (2000-2004), woordvoerder van de MR (2004-2011), burgemeester van Waver (sinds 2006), federaal minister van Ontwikkelingssamenwerking (2007-2011), voorzitter van de MR (2011-2014) en hij sinds 2014 premier.

⁹ Stragier K., & I. Van Den Eynde voor *Het Laatste Nieuws* (2014). *Op cit.*

¹⁰ *Ibid.*

Wat het Nederlands van Michel betreft, schrijft Bertrand dat hij een goed niveau heeft. Michel kan vlot in het Nederlands spreken en hij gebruikt ook een ontwikkelde woordenschat. Niettemin maakt de premier nog enkele uitspraakfouten, o.a. als hij klanken moet assimileren (Bertrand 2017: 27). In dit verband schrijft Steuve dat hij problemen heeft met de stemassimilatie. Bovendien ondervindt Michel problemen met de plaats van de persoonsvorm. Bertrand (2017: 17) schrijft immers dat “Hij [...] zich in de meeste gevallen [vergist]”. In Steuve (2015: 32) staat dat Michel in 19,32% van de gevallen fouten maakt wat het genus van woorden betreft – wat een redelijk goede score is. Daarover schrijft Steuve (2015: 34) dat hij vooral fouten maakt als “de substantieven onzijdig zijn”. Wat de PV₂- en V_{eind}-regels betreft, wordt er aangetoond dat Michel de regels goed beheerst. Niettemin maakt Michel veel fouten in niet-voorbereide contexten (Steuve 2015: 41).

1.3.2. Didier Reynders

Didier Reynders is in 1958 geboren. Hij heeft rechten aan de ULG in Luik gestudeerd. Reynders is aanwezig in het politieke leven sinds de jaren 1980. Hij heeft immers verschillende politieke posities vervuld: hij is lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers sinds 1992 maar was ook minister van Financiën (1999-2000), minister belast met de Regie der Gebouwen (2003-2011), minister van Institutionele Hervormingen (2000-2011), voorzitter van de MR (2004-2011) en is sinds 2011 minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken, belast met Beliris en Culturele Instellingen. Hij is ook federaal vicepremier sinds 2004.

In het artikel van *Het Laatste Nieuws* vermeldt de woordvoerder van Reynders dat hij “zijn minister [coacht] om nog beter Nederlands te spreken”. Bertrand merkt bovendien op dat Reynders “meer dan de premier in de Nederlandstalige media spreekt” (2017: 32). Maar wat zijn Nederlands betreft, schrijft Bertrand (2017: 32) dat zelfs als “zijn Nederlands heel vlot is”, zijn kennis “een ietsje oppervlakkig overkomt”. Ze voegt daaraan toe dat: “zijn uitspraak van het Nederlands [...] nogal veel beïnvloed [wordt] door zijn moedertaal” en dat hij “[zich vaak] vergist [...] ten opzichte van de assimilatie, van *het*-woorden of ook nog de plaats van de persoonsvorm” (2017: 32). Dit idee werd ook door Steuve vermeld. Uit zijn resultaten beheerst Reynders bijvoorbeeld het genus minder goed dan Di Rupo (PS). Wat de PV₂-regel betreft, scoort Reynders “redelijk hoog” (Steuve 2015: 38) maar de invloed van het Frans is vaak de oorzaak van zijn fouten. Uit de scriptie van Steuve (2015: 49) wordt er vervolgens aangetoond dat Reynders minder moeite heeft wat de uitspraak betreft. Niettemin ondervindt Reynders – zoals Charles Michel – problemen met de stemassimilatie.

2. Welke fragmenten?

Wat het corpus betreft, zijn fragmenten uit verschillende soorten media geselecteerd. Ik heb geprobeerd om een meerderheid van onvoorbereid materiaal te vinden. De gekozen kanalen zijn de RTBF, RTL-TVI en de VRT. Er werden ook interviews op BEL RTL gevonden. De fragmenten komen allemaal uit een periode van 2014 tot vandaag de dag. Ik heb immers fragmenten geselecteerd die vanaf mei 2014 – de laatste federale verkiezingen – werden uitgezonden om recente taaluitingen te krijgen en ook om hun meest recente taalbeheersing te analyseren.

3. Onderzoeksvragen

In deze scriptie wordt er ingegaan op het voorzetselgebruik van Franstalige en Nederlandstalige politici. Door de rangschikking van Hiligsmann (1997) wordt er bovendien een verband gelegd met de mogelijke invloed van de moedertaal. Om te beginnen wordt er toegelicht of de politici in het algemeen voorzetsels correct gebruiken. Zo nee, vertalen politici gewoon voorzetselstructuren uit hun moedertaal naar de vreemde taal? Daarna wordt er geanalyseerd welke categorie de meeste fouten oplevert. Ten slotte wordt er een vergelijking gemaakt tussen de politici van dezelfde taalachtergrond maar ook de Nederlandstalige versus de Franstalige politici. Met andere woorden, de onderzoeksvragen waar de analyse van het corpus een antwoord op probeert te geven, zijn:

- **Gebruiken Franstalige en Nederlandstalige politici voorzetsels op een redelijk correcte manier? Zo nee, worden ze beïnvloed door hun moedertaal?**
- **Welke categorie (Hiligsmann 1997) levert de meeste problemen op?**

HOOFDSTUK IV: DATAVERWERKING EN ANALYSE

In dit hoofdstuk komt het praktische deel van deze scriptie aan bod. Zoals eerder vermeld, zal deze scriptie een antwoord proberen te geven op twee voornaamste vragen, nl. 1) Gebruiken Franstalige en Nederlandstalige politici voorzetsels op een redelijk correcte manier? Zo nee, worden ze beïnvloed door hun moedertaal? 2) Welke categorie (Hilgsmann 1997) levert de meeste problemen op? Ten eerste wordt er dieper ingegaan op de manier waarop het corpus wordt opgebouwd. Ten tweede worden de resultaten voorgesteld en geanalyseerd. Daarna worden deze resultaten besproken.

1. Dataverwerking

Om elk corpus op te bouwen, worden veel verschillende types media en interviews geselecteerd. De meeste spontane taaluitingen worden gekozen. Niettemin spreken politici weinig uit in een vreemde taal als het niet voorbereid is. De meeste taaluitingen die geselecteerd worden, zijn dus aan de ene kant korte en spontane interviews van enkele seconden die na vergaderingen op het parlement of tussen ministers plaatsvinden en aan de andere kant langere interviews die meestal voorbereid zijn en die uit verschillende kanalen of radio's komen. Het is soms moeilijk te weten of het wel voorbereid is of niet maar politici spreken minder spontaan, maken minder fouten en gebruiken meestal dezelfde formuleringen in langere interviews.

Om het corpus op te bouwen, werden video's en audio's eerst gedownload. Daarna werd er meermaals naar de fragmenten geluisterd om deze te transcriberen. Er werd gebruikgemaakt van oTranscribe (www.otranscribe.com) om het fragment trager te kunnen beluisteren. Het corpus van Alexander De Croo bestaat uit 1 uur, 6 minuten en 52 seconden interviews. Voor Kris Peeters is het corpus korter met 41 minuten en 36 seconden. Hij komt eigenlijk minder in Franstalige media voor. Wat Charles Michel betreft, werd 1 uur, 1 minuten en 51 seconden interviews getranscribeerd. Didier Reynders, van wie meer spontane interviews werden gevonden, heeft een corpus van 48 minuten en 54 seconden. Om naar al deze interviews te beluisteren, heb ik mijn eigen computer en eigen koptelefoon gebruikt.

Het statistische computerprogramma SPSS en Excel worden gebruikt om de data-analyses uit te voeren. Niettemin is deze analyse meer kwalitatief dan kwantitatief: elke politicus heeft zijn eigen corpus met zijn eigen resultaten en het wordt dus moeilijk om de verschillende corpora te vergelijken of een groep Franstaligen versus Nederlandstaligen met dezelfde data vast te stellen. Wat wel onderzocht wordt, zijn de verschillen en

overeenkomsten tussen fouten die worden gemaakt. Er wordt immers geanalyseerd welke fouten ze maken, de rol van de moedertaal en of ze meer moeilijkheden met een specifieke categorie ondervinden (Hiligsmann 1997). Ten eerste worden de taaluitingen van elke politicus geanalyseerd. Daarna wordt een algemene bespreking gedaan.

De categorieën van Hiligsmann (1997) worden voor Franstalige leerders van het Nederlands gehanteerd. Deze rangschikking wordt dus in deze scriptie voor Nederlandstalige leerders van het Frans aangepast:

- I) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: voorzetsel
 - a) De politicus gebruikt geen voorzetsel
 - b) De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)
 - c) De politicus gebruikt het Nederlandse voorzetsel (onder invloed van het Nederlands) (*)
- II) Frans: voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel
 - a) De politicus gebruikt een voorzetsel
 - b) De politicus gebruikt geen voorzetsel (onder invloed van het Nederlands) (*)
- III) Frans: voorzetsel – Nederlands: voorzetsel
 - A. Het Nederlandse voorzetsel is de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel:
 - a) De politicus gebruikt het correcte Franse voorzetsel
 - b) De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)
 - c) De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)
 - B. Het Nederlandse voorzetsel is niet de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel:
 - a) De politicus gebruikt het correcte voorzetsel
 - b) De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (Nederlandse vertaling) (*)
 - c) De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)
 - d) De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)
- IV) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel
 - a) De politicus gebruikt geen voorzetsel
 - b) De politicus gebruikt een voorzetsel (*)

Er worden twee types fouten opgemerkt. Aan de ene kant kan het voorzetselgebruik een taalfout zijn, zoals bv. *ik wacht mijn trein** versus *ik wacht op mijn trein*. Aan de andere kant kunnen de fouten meer stijlfouten zijn, zoals bv. *c'est interdit pour les enfants** in plaats van *c'est interdit aux enfants*. Stijlfouten maken zinnen niet onbegrijpelijk maar tonen aan dat

politici de doeltaal goed beheersen of niet. Beide types fouten worden in aanmerking genomen.

Naast voorzetselfouten worden fouten in verband met partikels ook geanalyseerd. Er wordt namelijk gezien dat Vlaamse politici vaak partikels vergeten te gebruiken. Deze partikelfouten worden in de vierde categorie, nl. Frans: geen voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel, besproken.

Getranscribeerde zinnen worden hieronder vermeld. De woorden tussen < > zijn aarzelingsstekens of woorden die meer dan eens herhaald werden. De taaluitingen van politici worden zo goed mogelijk getranscribeerd als ze gehoord werden. Taalfouten worden dus geschreven zoals ze gehoord werden (het of de-woorden, vorm van het voltooid deelwoord, enz.).

2. Analyse per politicus

Hieronder wordt het voorzetselgebruik van elke politicus geanalyseerd. Per categorie worden de fouten besproken.

2.1.Kris Peeters

298 taaluitingen vormen het corpus van Kris Peeters. In 279 gevallen (93.62%) gebruikt Kris Peeters het correcte voorzetsel, alle categorieën samen. 19 voorzetselgebruiken (6.38%) zijn dus incorrect. Naargelang van het interview maakt Peeters min of meer fouten. Bijvoorbeeld is hij helemaal niet op zijn gemak tijdens de uitzending *On n'est pas des pigeons* (RTBF). Er worden dus veel taalfouten – en dus ook tegen het gebruik van voorzetsels – opgemerkt terwijl hij in andere interviews heel weinig fouten maakt. Er wordt ook gezien dat Peeters zich soms verbetert:

- a. *Ça veut dire que <euh> la diminution des <des> chômeurs est plus grand en Flandre et à Bruxelles et à en Wallonie on a constaté aussi ça c'est très important aussi une diminution mais pas si grande que dans les autres régions...*

Hij is zich dus bewust van zijn vergissingen. Niettemin zijn er ook taaluitingen die niet begrijpelijk zijn door zijn voorzetselgebruik:

- b. *'Fin, c'est pour <pour> Bart De Wever de courir hein oui 'fin, on verra.*

2.1.1. Eerste categorie

De eerste categorie, nl. Frans: geen voorzetsel – Nederlands: voorzetsel, bestaat uit een enige zin die fout is. De fout wordt onder invloed van de moedertaal gemaakt:

- a. *Deuxième raison, <euh> les études donnent <euh> à nous <euh> l'action de commencer <euh> la campagne comme on a <euh> lancé aujourd'hui.*

Hierboven wil Peeters waarschijnlijk zeggen “*Studies geven de mogelijkheid aan ons om de campagne te starten*”. Wat ook beter is in het Nederlands, is het gebruik van het werkwoord *geven* zonder voorzetsel: “*Studies geven ons de mogelijkheid om de campagne te starten*”.

2.1.2. Tweede categorie

37 zinnen vormen de tweede categorie, nl. Frans: voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel. In deze 37 gevallen (100%) gebruikt Peeters het correcte voorzetsel. Deze categorie bestaat meestal uit samenstellingen. Waar woorden in het Nederlands meestal aan elkaar worden geschreven om een samenstelling te vormen, worden samenstellingen in het Frans vaak met voorzetsels gemaakt. Twee woorden worden immers verbonden door een voorzetsel. Peeters heeft dit begrip goed begrepen: hij voegt immers *de*, *du*, *à* en *en* in het Frans toe, bv. *pouvoir d'achat* (koopkracht), *taux de chômage* (werkloosheidscijfer), *type de peau* (huidtype), enz. In bijwoordelijke bepalingen worden voorzetsels ook correct gebruikt: *par exemple*, *en effet* zijn bepalingen die in het Nederlands ook uit voorzetsels komen maar die nu als samenstellingen fungeren.

2.1.3. Derde categorie

De derde categorie, nl. Frans: voorzetsel – Nederlands: voorzetsel, bevat 228 taaluitingen. In 212 taaluitingen (92.98%) gebruikt Peeters het correcte voorzetsel. Het corpus van fouten bevat dus 16 zinnen (7.02%). Als het Franse voorzetsel de vertaling is van het Nederlandse voorzetsel, maakt Peeters geen fout.

Als het Franse voorzetsel niet de letterlijke vertaling is van het Nederlandse voorzetsel, maakt Peeters 16 fouten (21.92%) in 73 zinnen. De taaluitingen die deze subcategorie vormen, zijn meestal plaats- en tijdbepalingen. Daarnaast zijn er ook enkele gevallen van het voorzetsel *in* dat in *en* wordt vertaald: “*la santé est en danger*” (in gevaar zijn), “*les bancs solaires ne sont pas en ordre*” (in orde zijn), “*en Belgique*” (in België), “*en général*” (in het algemeen), enz. Wat het foutief voorzetselgebruik betreft, maakt Peeters fouten onder invloed van zijn moedertaal in 11 van de 16 gevallen (68.75%):

- a. [...] *le revenu réel disponible est augmenté avec 1% [...] (stijgen met)*
- b. *Oui ça c'est vrai, je suis ministre responsable pour protéger les consommateurs, oui c'est vrai. / Parce que nous sommes responsables pour <euh pour> les informations vis-à-vis les consommateurs (vertantwoordelijk zijn voor) (2)*

- c. [...] mais aussi on est très très sévères **pour** des bancs de bronzage, **pour** des centres de bronzage parce que là c'est inacceptable [...] (streng zijn voor)
- d. [...] les normes de chômeurs complets a diminué euh en Flandre **avec** euh 5,2%, en <en> Wallonie **avec** 4,8% [...] (verminderen met) (2)
- e. Non pas du tout parce que je suis très content **avec** Charles Michel. (tevreden met)
- f. [...] j'ai constaté que on travaille avec des ministres de la N-VA, Jan Jambon et aussi des autres et ça va très bien aussi **avec** des discussions au sein du gouvernement très difficiles [...] (goed gaan met)
- g. Très fort, et aussi c'est interdit **pour** <pour euh> les enfants euh là aussi <euh> c'est très clair c'est interdit **pour** les petits enfants. (verboden voor) (2)
- h. [...] on a deux services qui sont euh un peu dans <dans dans> une situation pas <pas> bien **pour** l'inflation [...] (voor)

Hierboven vertaalt Peeters immers de voorzetsels van het Nederlands naar het Frans. Niettemin begaat Peeters een vergissing in de zinnen (b) en (d), misschien uit onoplettendheid. In het corpus bestaan er immers zinnen met de goede vertaling van deze voorzetsels:

- i. [...] nous sommes aussi responsables comme ministre de l'économie <euh> **de** donner des <euh des> informations, **de** donner des réglementations vis-à-vis <euh> des centres de bronzage. (verantwoordelijk voor)
- j. Deuxième élément, nous avons réduit la pression fiscale et parafiscale sur le travail <euh> **de** plus de <de> 6 milliards d'euros. (verminderen met)
- k. Le nombre d'emplois temps plein sous Di Rupo <euh> là on a constaté une diminution **de** plus de 42.000 et [...] (vermindering met)

In (j) en (k) kan er gevraagd worden of Peeters wel bewust van de constructie “diminuer + de” in vergelijking tot “verminderen + met” is of hij het juiste voorzetsel gebruikt omdat “de plus de” vertaald wordt als “van meer dan” en dus hij de letterlijke vertaling gebruikt. In (f) en (h) zouden de voorzetselsbepalingen als volgt vertaald worden: “[...] ça va très bien aussi dans/lors des discussions au sein du gouvernement” en “[...] dans une situation pas bien en ce qui concerne l'inflation”. Deze zinnen zijn niet echt foutief maar zijn voorbeelden van stijlfouten.

In 5 van de 16 gevallen (31.25%) gebruikt hij een foutief voorzetsel dat niet de letterlijke vertaling is van het Nederlandse voorzetsel:

- l. [...] le cancer est une des possibilités quand vous utilisez <euh> les bancs de bronzage **dans** une manière pas acceptable. (op)
- m. Le quatrième élément est de <de de de> dire très clairement comme prévu maintenant <euh> **dans** <dans> les paquets de cigarettes que <euh> l'utilisation des bancs solaires favorise le cancer [...] (op)

- n. [...] *parce que on a bien discuté <euh> avec les autres partis **de** but de cet gouvernement [...]* (discussieren over)
- o. *Fin, c'est **pour** <pour> Bart De Wever **de** <de> courir hein oui fin, on verra. (?)*
- p. *C'est pas possible **pour** dire non, c'est <c'est> trop dangereux etc., je reste où je suis. (het is onmogelijk nee te zeggen)*

(o) is onverstaanbaar wegens het gebruik van voorzetsels. In de context sprak de journalist over het feit dat De Wever en Peeters burgemeesters van Antwerpen willen worden, dat De Wever aan een marathon deelgenomen had en dat Peeters hetzelfde had moeten doen. Peeters heeft dus willen zeggen: “*c’est Bart De Wever qui court*” of “*la course, c’est quelque chose pour Bart De Wever*”. In zinnen (l) en (m) heeft Peeters *op* als *dans* vertaald, in plaats van *sur*. Hij gebruikt ook in zin (n) *de* in plaats van *du*. In zin (p) vertaalt Peeters het woordje *te* als *pour*. Maar *te* is eigenlijk geen voorzetsel in het Nederlands en wordt meestal als *de* in het Frans vertaald.

2.1.4. Vierde categorie

In de vierde categorie zijn er 14 gevallen: 11 zinnen (78.57%) zijn juist en 3 zinnen (21.43%) zijn fout. Peeters gebruik immers correct “*avertir les consommateurs*” (mensen waarschuwen), “*respecter les lois*” (wetten respecteren), “*jouer un rôle*” (een rol spelen), enz. Niettemin ondervindt hij moeilijkheden met de samenstelling *zonnebank* die hij als “*banque de solaire*”, “*banc de solaire*” of “*banc de bronzage*” vertaalt. Bovendien heeft hij soms de neiging om het voorzetsel *de* na *c’est* toe te voegen:

- a. *Oui mais c’est pas seulement **de** augmenter les contrôles [...] / C’est pas maintenant **de** lancer la campagne [...]*

Hij voegt ook een *de* in de volgende zin toe:

- b. *Mais aussi **de** <euh euh euh> organiser la législation pour les bancs de solaire.*

Dit voorzetsel is nutteloos: “*mais aussi organiser la législation [...]*” is genoeg.

Naast deze voorzetselfouten vergeet Peeters partikels te gebruiken in drie zinnen. Ten eerste vergeet Peeters een partikel te gebruiken met het woord ‘emploi’:

- c. [...] *créer l’emploi c’est la priorité des priorités pour le gouvernement fédéral.*

[...] <euh> on <on> doit **trouver l’emploi**, on doit **créer l’emploi** [...]

Hier speelt de moedertaal een rol: in het Nederlands is *jobs creëren* wel mogelijk. In het Frans is “*créer de l’emploi/des emplois*” wel beter. Het derde foutief gebruik is ook verbonden met het woord ‘travail/emploi’:

- d. [...] euh trouver **des** <des des> travaux <des travaux> acceptables <euh> et maniables ça c'est une autre chose [...]

Naast het feit dat hij “travails”* zegt in plaats van “travaux” kan de partikelfout door twee redenen uitgelegd worden. Aan de ene kant heeft Peeters het woord ‘travail’ als ‘emploi’ gebruikt en moest dus ‘emploi’ in het meervoud gebruiken. Aan de andere kant wilde Peeters wel ‘travail’ gebruiken maar moest dan het voorzetsel *du* gebruiken. Het vierde geval gaat over het partikel *de* waar Peeters *des* moest zeggen:

- e. [...] <euh> et on <on on> est maintenant aussi **de** les études qui sont très claires [...]

Peeters heeft ook de neiging om *de* in plaats van *du* te gebruiken:

- f. [...] c'est pas seulement le temps partiel mais surtout l'emploi temps plein qui est augmenté <euh> depuis <euh> le début **de** gouvernement Michel.

2.1.5. “te” categorie

Tijdens de analyse van de taaluitingen van de vier politici wordt er een nieuwe categorie gemaakt: de “te” categorie. De Nederlandstaligen gebruiken immers heel vaak dit woordje dat in het Frans meestal als *de* wordt vertaald. In het corpus van Peeters wordt *de* in 19 gevallen als *te* vertaald: “[...] c'est très important *de* souligner” (het is belangrijk *te* onderstrepen), “[...] où c'est possible d'organiser la mobilité” (waar het mogelijk is *de* mobiliteit *te* organiseren), enz. Peeters ondervindt geen moeilijkheden met deze types vertalingen.

2.2. Alexander De Croo

742 taaluitingen vormen het corpus van Alexander De Croo. In 686 gevallen (92.45%) gebruikt hij het juiste voorzetsel. In 56 zinnen (7.55%) maakt hij fouten. De Croo spreekt met een zekere vlotheid en aarzelt niet om voorzetsels te gebruiken.

2.2.1. Eerste categorie

De eerste categorie bestaat uit 7 taaluitingen. 3 zijn juist (37.5%) en 4 zijn verkeerd (62.5%). In drie gevallen gebruikt De Croo een foutief voorzetsel dat geen vertaling is van het Nederlandse voorzetsel. Die zijn stijlfouten en niet echt taalfouten:

- a. C'est ma volonté d'essayer de terminer ce camp le plus vite que possible et de convaincre les gens d'aller dans le centre d'accueil où on a créé 500 places **avec** du sanitaire, **avec** à manger pour les gens qui en ont <euh> qui en ont besoin, et même avec des douches pour les gens qui veulent utiliser.

Hier wordt het voorzetsel *avec* driemaal gebruikt maar een onvoltooid deelwoord zou in de eerste twee gevallen beter zijn: “[...] où on a créé 500 places, disposant de sanitaire et de nourriture”. Zijn twee andere fouten zijn in verband met het voorzetsel *de*:

- b. [...] une désinformation volontaire pour mettre un peu <un peu de de la euh> **de** la pression [...]
- c. [...] mais donc ce qu'ils sont en train de faire c'est **de** créer de l'extrémisme à gauche que eux-mêmes ne maîtrisent ne maîtrisent plus.

In deze twee gevallen is het voorzetsel *de* niet noodzakelijk. In zin (c) maakt De Croo de fout omdat hij het woord “te” uit het Nederlands wil vertalen. Zoals Peeters heeft hij hier de neiging om *de* na *c'est* toe te voegen. In één zin gebruikt De Croo een foutief voorzetsel onder invloed van het Nederlands:

- d. Clairement nous choisissons **pour** la deuxième option. (kiezen voor)

2.2.2. Tweede categorie

In de tweede categorie, nl. Frans: voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel, zijn er 62 taaluitingen. In alle gevallen gebruikt De Croo de correcte voorzetsels. Hij maakt dus voor dit deel geen fout.

2.2.3. Derde categorie

In de derde categorie bestaan er 561 taaluitingen, wat toch veel is. In 514 gevallen (91.62%) wordt het correcte voorzetsel gebruikt. Naast deze correcte gebruiken zijn er 47 fouten (8.38%). In 29 van 416 gevallen (6.97%) wordt een foutief voorzetsel gebruikt terwijl de Franse en Nederlandse voorzetsels letterlijk vertaald zouden kunnen worden:

- a. [...] je pense que honnêtement les principes passent d'abord **au-delà** des intérêts économiques à un moment comme aujourd'hui. (voorgaan)

Hier zou De Croo *passer avant* moeten gebruiken. Hij heeft het bijwoord en het voorzetsel door elkaar gehaald. Daarna zijn er stijlfouten:

- b. [...] un domaine **dans** lequel en Belgique c'est quand même pas évident de créer des emplois. (pour lequel)
- c. [...] c'est venu un peu **à** notre pas <de pas> de porte. (au pas de notre porte)
- d. [...] on a fait juste euh juste **à** l'envers. (het tegenovergestelde doen)
- e. Cette circulaire a été décidée **dans** un comité paritaire [...] (door)

Wat De Croo wil zeggen is verstaanbaar maar door zijn voorzetselgebruik is de zin minder correct. Na deze stijlfouten ondervindt hij ook moeilijkheden met het betekenisverschil tussen *de*, *pour* en *à*. Hij heeft de neiging om *de* of *à* als *pour* te gebruiken:

- f. Et c'est parce que maintenant on a d'autres moyens technologiques <de le>, **de** le faire. (om te)
- g. Oui je pense que je serais pas le seul **de** dire ça [...] (om te)
- h. Paul Magnette quand il a essayé de bloquer CETA y avait pas de problème **de** le faire directement et **de** dire c'est <c'est> le fédéral qui doit le faire. (om het te doen, om te zeggen)

- i. *Non, non pas du tout <euh> je pense qu'on est quand même assez adultes à nous adresser nous-mêmes à avec les gens [...] (om te)*

In een zin gebruikt hij *à* in plaats van *de*. Het is het woordje *te* dat als *de* moet vertaald worden:

- j. *[...] moi je peux pas empêcher les premiers ministres à lire ce qui a dans l'accord gouvernemental (iemand beletten iets te doen)*

De andere fouten zijn verkeerd gebruikte voorzetsels:

- k. *[...] le <le> nombre de chômeurs a diminué année <année> par année, on continuera à faire ce travail. (ja na jaar)*
- l. *Je pense que déjà <euh> dans le <euh> <le> parcours vers les élections précédentes [...] (van de vorige verkiezingen)*
- m. *Laissez-nous faire à utiliser cela.*
- n. *[...] sur la période de gouvernement [...] (van) (2)*
- o. *Dans la, le même période du gouvernement précédent, on a créé 30.000 emplois privés [...] (tijdens, binnen)*
- p. *[...] donner à certaines personnes un peu <euh> une impulsion pour rentrer dans la force de travail je pense que c'est la logique [...] (van)*
- q. *[...] du début on a tout fait pour cela. (vanaf)*

In deze categorie heeft De Croo ook moeilijkheden met de uitdrukking “à un moment donné”.

In 11 zinnen vergeet hij het voorzetsel *à*:

- r. *Alors c'est clair qu'un moment donné dans une ville comme Bruxelles, bah on peut pas accepter que y a des gens qui continuent à dormir dehors [...] / Ce que j'ai constaté c'est qu'un moment donné quand on sort de l'accord gouvernemental ben ça fait basculer un petit peu le <le le> bateau. / [...] j'aimerais qu'un moment donné le bon sens revienne quand même. / enz. (11)*

Niettemin wordt deze uitdrukking ook goed gebruikt:

- s. *J pense que c'est un débat à avoir peut-être à un moment donné mais honnêtement aujourd'hui, ce que je demande c'est juste un cri de cœur euh humanitaire. / Mais ce que je dis c'est qu'à un moment donné, la ville de Bruxelles et <et et> d'autres services je pense d'une manière concertée, doivent dire « vous euh vous êtes très bienvenus ici mais dormir dehors dans la ville de Bruxelles c'est pas... » / À un moment donné, on a bien vu que le <le le> bon sens euh est revenu autour de la table [...] / enz.*

Misschien zijn de fouten gemaakt uit onoplettendheid.

Als het voorzetsel niet de letterlijke vertaling is van het Franse voorzetsel gebruikt De Croo het correcte voorzetsel in 127 van de 145 gevallen (87.59%). Hij maakt dus 18 fouten (12.41%). Onder invloed van het Nederlands maakt hij 12 fouten (66.66%):

- t. *Début de la semaine passée nous avons ouvert un bâtiment avec 500 places [...] (met)*

- u. *Je constate aussi ici qu'on est un peu dans les caricatures, mais **dans** la réalité honnêtement je vois pas tellement.* (in werkelijkheid)
- v. *Euh honnêtement d'abord, on pourrait dire **avec** un peu avec une boutade [...]* (met)
- w. *Alors **à** une journée où ce service public n'est pas disponible pour la population [...]* (op een dag)
- x. *Ça n'a rien à voir avec pragmatisme, **à** un moment comme aujourd'hui quand y a des millions de gens qui sont en train de mourir [...]* / *Les principes passent d'abord au-delà des intérêts économiques **à** un moment comme aujourd'hui / Mais je pense que **à** un moment comme aujourd'hui, aller utiliser des argumentations purement économiques, quand on voit qu'y a des millions de gens qui sont en train de mourir, honnêtement je pense que ce n'est pas la bonne discussion.* (op)
- y. *[...] **à** un moment donné vous êtes **avec** le <le le> dos contre **contre** le mur donc [...]* (met de rug tegen de muur)
- z. *Honnêtement moi, y faut quand même un moment donné arrêter **avec** ce sorte de dire voilà c'est 40% là [...]* (stoppen met)
- aa. *Peut-être qu'il faut s'orienter un peu **sur** le poids économique, il faut s'orienter **sur** <sur> le besoin, penser, c'est ça quand même la vraie question.* (op)
- bb. *Ah mais on n'est pas le même parti hein Monsieur c'est pas parce que je suis dans le même gouvernement que je dois me assimiler **avec** eux quand même.* (assimileren met)

In vijf zinnen wordt hij niet beïnvloed door zijn moedertaal maar maakt hij toch een fout:

- cc. *Je pense que en effet euh la SNCB a trop souvent été considérée comme le bac à sable de des ministres et d'autres, et c'est **de** faire leurs jeux là-dedans.*
- dd. *[...] les deux entreprises publiques **auxquelles** je suis responsable [...]*
- ee. *Je pense que déjà <euh> **dans** le <euh le> parcours vers les élections précédentes le VLD avait déjà dit dans ce gouvernement-ci pour nous pas de de d'agenda communautaire.*
- ff. *[...] mais si vous êtes en face **à** des gens qui disent y faut saboter les rails [...]*
- gg. *[...] je pense qu'on est quand même assez adultes à nous adresser nous-mêmes à **avec** les gens [...]*

Twee keer gebruikt hij geen voorzetsel:

- hh. *[...] et c'est de donner les gens la liberté de choisir [...]* / *Donner les gens le choix et pas leur forcer à avoir une voiture je pense que c'est une bonne chose.* (aan mensen geven)

2.2.4. Vierde categorie

In de vierde categorie gebruikt De Croo in 37 van de 41 gevallen (90.24%) correcte voorzetsels. Hij maakt een fout in 4 zinnen (9.76%). Zoals Peeters heeft hij de neiging om een *de* na *c'est* toe te voegen:

- a. *Mais c'est **de** la responsabilité des régions <de le de> de le faire [...]*

Hij voegt ook *à* bij het werkwoord *amener* en *ramener*, waar in het Frans als in het Nederlands een direct object genoeg is.

- b. *Ce que je constate que, c'est que dans ces deux entreprises publiques-là, un moment donné on a ramené à un partenaire privé.*
- c. *Et tout ça quand même sur une période de dix ans, amener à des entreprises qui sont aujourd'hui les entreprises les plus solides dans leurs marchés, pas en Belgique mais au niveau européen.*

In de laatste zin gebruikt hij het direct object als een plaatsbepaling:

- d. *Et c'est vrai que on a dû nettoyer **dans** plein de domaines ou peut-être qu'on aurait dû le faire [...]*

2.2.5. “te” categorie

Wat de “te” categorie betreft, maakt De Croo geen fouten.

2.3.Charles Michel

820 zinnen vormen het corpus van Charles Michel. In dit corpus zijn 742 zinnen juist (90.49%) en 78 (9.51%) incorrect. Michel durft zich in het Nederlands te uiten maar door de analyse van zijn interviews blijkt dat hij vaak dezelfde ideeën met dezelfde structuren en dezelfde zinnen verdedigt. In het corpus wordt vlug gezien welke structuren hij onder de knie heeft en welke niet. Bijvoorbeeld gebruikt hij de constructie “om te” 70 keer. De tijdsbepaling “in de volgende + uren/dagen/maanden” wordt 24 keer gebruikt. De volgorde van “op + adjectief + niveau” wordt 26 keer gebruikt. “Beslissingen nemen” wordt 18 keer gebruikt. Een van de fouten wordt ook 20 keer gemaakt (zie hieronder).

2.3.1. Eerste categorie

In de eerste categorie, nl. Frans: geen voorzetsel en Nederlands: voorzetsel, zijn er 29 zinnen. In 11 zinnen (37.93%) worden de voorzetsels goed gebruikt. Michel kent immers de meest bekende werkwoorden + voorzetsels die in het Frans niet voorkomen. Hij heeft ook de neiging om zijn ideeën te structureren door bijwoorden van opsommingen:

- a. *[...] ik kijk **naar** Wallonië [...] (regarder)*
- b. *Natuurlijk we <we> wachten **op** de <de> definitieve resultaten in de volgende uren. (attendre)*
- c. *En tegelijkertijd <eah> we proberen <zo-> zoveel mogelijk **naar** de sociale partners te luisteren. / [...]dat is niet mogelijk vandaag <eah> een duidelijke richting te geven zonder dat we eerst **naar** Groot-Brittannië luisteren. (écouter)*
- d. *Ten eerste [...] / Ten tweede [...] / Ten derde [...] (premièrement, deuxièmement, troisièmement)*

Naast deze zinnen maakt Michel toch twee fouten, onder invloed van zijn moedertaal:

- e. *Dus we wachten de definitieve resultaten, natuurlijk, maar da gaat vanavond in de zeer goeie richting. (wachten op)*
- f. *In een <in een> paar uren we slagen beslissingen te nemen en dat is belangrijk, denk ik. (we slagen erin beslissingen te nemen).*

In de eerste categorie zijn er ook twee gevallen die heel veel voorkomen maar die toch ter discussie kunnen worden gesteld:

- g. *O ik heb natuurlijk een situatie zonder polemieken, met alles euh altijd onder controle maar **ik ben bewust** dat in een democratische debat, dat is logisch, hein.*

*Maar natuurlijk **ik ben bewust** dat, dat zeer snel ook nodig zal zijn om de duidelijkheid te hebben over de toekomst [...]*

*[...] dus **ik ben bewust** van de ernst van de situatie, ik doe alles euh met de minister van de Buitenlandse Zaken om een oplossing te vinden [...]*

*[...] **ik ben ge-** **bewust** dat rond de tafel er zijn gevoeligheden, er zijn af en toe verschil van de meningen. (6)*

Normaal gezien zeggen Nederlanders “*ik ben me ervan bewust dat*” en niet “*ik ben bewust dat*”. Michel vergeet dus het wederkerend voornaamwoord maar ook het voorzetsel *van*. Niettemin wordt deze constructie steeds minder gebruikt, vooral in mondelinge gesprekken. In dezelfde categorie zegt hij tienmaal:

- h. *Ten tweede **ik ben overtuigd** dat een <een> meer gemengde strategie voor migratie op Europese vlak [...]*

*Dat is noodzakelijk want **we zijn overtuigd** dat we moeten meer jobs creëren in de volgende jaren om onze sociale zekerheid duurzaam te beschermen.*

*[...] **ik ben overtuigd** dat met Emmanuel Macron, we zullen deze samenwerking versterken, dat is mijn rol dat is ook mijn wil [...]*

*Ja **we zijn overtuigd** dat <euh> in België we veel troeven hebben en we moeten deze troeven nog meer gebruiken om aantrekkelijker te zijn. (10)*

Michel vergeet hier ook het voorzetsel. De correcte constructie is “*overtuigd zijn van iets*”: “*ik ben ervan overtuigd dat*”, “*we zijn ervan overtuigd dat*”. Maar hier evolueert het Nederlands snel. Deze vormen komen steeds vaker voor. Deze twee voorzetselgevallen zijn dus niet echt fouten maar stijlfouten.

2.3.2. Tweede categorie

Voor de tweede categorie zijn er twee zinnen met een verkeerd voorzetselgebruik. Een van de twee zinnen is een stijlfout en de andere is het toevoegen van een voorzetsel:

- a. *[...] ik denk dat als we creatief zijn het mogelijk is <euh> en niet tijdens maanden en maanden een discussie te voeren over de orde **van** de dag van de vergadering voor de <voor de de> onderhandelingen [...]*

Orde van de dag bestaat wel maar in deze zin is *dagorde* beter omdat het naar “agenda” verwijst. De tweede vergissing is onder invloed van de moedertaal gemaakt:

- b. *Elk jaar dat is een bedrag van euh 30 miljard € **van** export tussen België en Groot-Brittannië dus we moeten euh zeker ons economisch belang verdedigen.*

Het voorzetsel *van* is hier fout.

2.3.3. Derde categorie

In de derde categorie zijn er 732 zinnen. In 675 gevallen gebruikt Michel het correcte voorzetsel (92.21%). Hij maakt dus fouten in 57 taaluitingen (7.79%). In 562 zinnen zijn de Nederlandse voorzetsels de Franse vertalingen. Hij ondervindt in deze subcategorie niet zo veel moeilijkheden. In slechts 10 zinnen (1.78%) maakt hij immers een fout:

- a. *Geen makkelijk moment voor de Europese raad maar zeer snel we waren in staat om eens te zijn <euh> **voor** de start van een <van een van een> mandat in deze onderhandelingen. (eens zijn over)*
- b. *[...] dat is mijn taak in de volgende weken of maanden, te appreciëren **op** welke domeinen de dossiers klaar zijn om naar de ministerraad te komen om beslissingen te nemen. (in)*
- c. *[...]in Europa de laatste decennia we hebben te weinig geïnvesteerd **voor** onze defensie, **voor** onze capaciteiten / ik deel de redenering volgens welke meer investering **voor** veiligheid dat is een <een> waarborg voor de stabiliteit in de volgende jaren in Europa. (investeren in)*
- d. *[...] dat is de redene waar**voor** we proberen van ene kant euh vooruitgang te boeken [...] (reden waarom)*
- e. *[...] er zijn de eerste resultaten **voor** de jobcreatie en de jobcreatie op midden termijn, dat is de beste waarborg voor een gezond budget. (resultaten van)*
- f. *[...] met de structurele hervormingen **in** de arbeidsmarkt [...] (op de arbeidsmarkt)*
- g. ***voor** de volgende weken dat zal niet makkelijk, dat zal niet evident zijn, we hebben elke keer een groen gekregen maar we moeten natuurlijk de Europese commissie overtuigen [...] (in de volgende weken)*
- h. *[...] en we zullen **in** een paar dagen de kans hebben in de comité om een open discussie te hebben en de beste de beste strategie te kiezen. (binnen)*

170 zinnen vormen de subcategorie ‘Frans voorzetsel verschillend van Nederlandstalig voorzetsel’. Als het Nederlandse voorzetsel niet de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel is, maakt Michel 46 foutief gebruik (27.06%) tegen 124 juiste gevallen (72.94%). In 41 zinnen (89.13%) speelt de moedertaal een rol. In 5 zinnen (10.87%) gebruikt hij een foutief voorzetsel dat geen letterlijke vertaling is van zijn moedertaal. Hieronder de fouten onder invloed van de moedertaal:

- i. *[...] eerst, ben ik tevreden met mijn vrienden **voor** een zeer, zeer mooie overwinning. (tevreden over)*
- j. *[...] er zijn af en toe verschil **van** de meningen. (verschil in)*
- k. *Ik zie dat jullie, ik ben er droef **van**, dat jullie ongelukkig zijn [...] / [...] u bent droef **met** de verdeling en u spreekt hard over de eenheid. (bedroefd zijn om/over)*
- l. *Dat is correct, binnen de sp.a jullie zijn de specialisten **over** eenheid, bijzonder in Antwerpen. (specialisten in)*

- m. *'t Is ook een een een manier, **in** de uitvoering van onze politieke akkoord binnen de regering [...]*
(ter/bij uitvoering van)
- n. *[...] <euh> we zeggen voor de oudere <euh> mensen die **op** de <brugp-> brugpensioen zijn, dat is noodzakelijk een aangepaste begeleiding <euh> te beslissen. (met brugpensioen zijn)*
- o. *[...] dat is binnen de ministerraad en niet **in** de eerste pagina's, **op** de eerste pagina's van de kranten.*
(hij verbetert zichzelf)
- p. *De laatste jaren dat was niet evident, niet makkelijk, elke keer **over** Europa dat waren crisissen, vluchtelingen crisissen, budgettaire crisissen, fincan- financiële crisissen [...]* (overal in Europa)
- q. *[...] misschien is er nu een moment toen met euh Emmanuel Macron, maar ook met andere Europese leiders voor een nieuw elan **om** Europese niveau, dat is mijn hoop, dat is mijn wil. (op Europese niveau)*
- r. *[...] ik ben ook zoals u verbaasd **door** het feit dat sommige Britse leiders de indruk geven dat ze verbaasd zijn **met** de keuze van de referendum [...]* (verbaasd over)
- s. *[...] **van** een andere kant ik ben ook zeer open [...]* / Een tweede belangrijke punt, dat is, welke toekomst voor de relaties tussen <euh> de Europese landen **van** ene kant en Groot-Brittannië **van** een andere kant / Dus **van** ene kant, we moeten de Europese waarden verdedigen, dat is belangrijk voor onze eigen toekomst, een <een een een> efficiënt Europa en **van** een andere kant moeten we ook, belangrijk voor België, goede relaties met Groot-Brittannië houden. (20) (aan de ene kant / aan de andere kant)
- t. *Maar de eerste prioriteit dat is de duidelijkheid over de <de> modaliteiten **van** de scheiding, dat is moeilijk een toekomst te hebben zonder duidelijkheid te hebben over de modaliteiten **van** de scheiding.*
(modaliteiten voor)
- u. *[...] ik weet ook met een beetje politieke ervaring dat het niet helemaal onmogelijk is <euh> in de volgende maanden, **in functie van** de potentiële moeilijkheden van een onderhandeling [...]*
(naargelang)
- v. *[...] ik heb concrete voorbeelden **aan** de kamer <euh> voorgesteld. (bij/op de kamer)*
- w. *[...] een dag daarna was er een volledig akkoord **op** een budget [...]* (akkoord over)
- x. *En punt twee, daarom, om een duidelijk antwoord te geven, heeft deze regering een belangrijke beslissing genomen **met** onze visie van de toekomst van defensie, **met** een budgettaire strategie voor de volgende jaren [...]* (door)
- y. *[...] bijvoorbeeld er is een uitbreiding <euh van van de> van de betekenissen van de daden <euh> met welke een rechtere beslissing **van** gevangenis kan nemen [...]* (beslissing over)

De gevallen waarin de politicus een foutief voorzetsel gebruikt dat niet overeenkomt met een Frans voorzetsel of een letterlijke vertaling zijn minder aanwezig:

- z. *[...] <euh> inderdaad het feit dat Marine Le Pen aanwezig **voor** de tweede rond was, dat is ook een informatie en dat toont dat een unieke antwoord, een enige intelligente antwoord <euh> denk ik dat is initiatieven, maatregelen, hervormingen door te voeren [...]* / [...] de locatie in het hart van Europa, de aanwezigheid van de internationale en ook Europese instellingen, dat betekent voor <euh> veel Britse bedrijven die geïnteresseerd zijn in de toekomst om aanwezig te zijn <euh> **voor** een singel market (aanwezig bij)

- aa. [...] ik weet ook **met** een beetje politieke ervaring dat het niet helemaal onmogelijk is <euh> in de volgende maanden [...] (uit politieke ervaring)
- bb. [...] niemand moet bang zijn **met** de waarheid wat <euh> <wat euh> dit betreft [...] (bang zijn voor)
- cc. [...] ik heb geprobeerd met humor een reactie te geven **na** een zeer harde taal dat hij had gebruikt tegen België. (op)

2.3.4. Vierde categorie

De vierde categorie, nl. Frans: geen voorzetsel en Nederlands: geen voorzetsel, bestaat uit 57 zinnen. In 56 gevallen gebruikt Michel geen voorzetsel en ondervindt dus geen moeilijkheden. In een zin gebruikt hij toch een voorzetsel, dat niet per se foutief is, maar dat door het werkwoordgebruik de zin incorrect maakt:

- a. [...] op een moment je **wordt** in moeilijkheden en we moeten vandaag belangrijke en moedige beslissingen nemen [...] (in moeilijkheden raken/terecht komen)

2.4. Didiers Reynders

Didier Reynders spreekt spontaan en aarzelt niet om zich in het Nederlands te uiten. Niettemin maakt hij heel veel fouten, niet alleen wat het voorzetselgebruik betreft. Fouten van voltooid deelwoord, adjectieven en zelfs woordenschat worden ook meer dan eens opgemerkt. De constructies die hij het meest heeft gebruikt zijn o.a. “naar iets gaan”, “om te”, “op ... vlak”. In totaal bestaat het corpus van Reynders uit 886 zinnen, o.a. 74 uitingen (8.35%) die uit foutief voorzetselgebruik bestaan.

2.4.1. Eerste categorie

In de eerste categorie zijn er twee grote fouten, beide met het werkwoord “wachten”. Enerzijds gebruikt Reynders een foutief voorzetsel en anderzijds gebruikt hij geen voorzetsel:

- a. 't Was de enige mogelijke reactie en we hebben gewacht enkele minuten **voor** de dienst en **voor** de politie. (wachten op)
- b. O wij wachten nu een initiatief van de koning en daarna zal mogelijk wel antwoord gegeeef. / Ik herhaal: we wachten een initiatief van de koning. (wachten op)

2.4.2. Tweede categorie

De tweede categorie bestaat uit een zin met een voorzetsel dat incorrect is:

- a. En dus op alle punt, dat is nu mogelijk om naar een <euh> inwerkingtreding te gaan van zo een verdrag, begin **van** volgend jaar.

In dit geval moest Reynders ofwel twee voorzetsels gebruiken, nl. de constructie “in het begin van volgend jaar”, ofwel helemaal geen voorzetsel, nl. “begin volgend jaar”.

2.4.3. Derde categorie

Voor deze categorie bestaat het corpus van Reynders uit 861 voorzetsels. In 810 van de gevallen (94.08%) gebruikt hij het correcte voorzetsel en in 51 van de gevallen (5.92%) gebruikt hij een foutief voorzetsel. Als het Nederlandse voorzetsel de letterlijke vertaling van het Nederlandse voorzetsel is, maakt Reynders 22 fouten (2.97%):

- a. *En we zijn in contact voor <euh> de organisatie **om** een internationale <euh> onderzoek daarover / Ik heb een brief gestuurd naar meneer Magnette en meneer Demotte voor de Franstalige gemeenschap in juli, **om** zeggen wij werken nu op een interpretatieve instrument met Canada / En gedurende de diplomatieke dagen nu met alle diplomaten zullen we veel contacten hebben **om** een klaar en duidelijke splitsing gemaakt tussen enerzijds een dialoog rond mensenrechten een politieke oplossing in Syrië en ander... (wordt onderbreken)*

In dit eerste geval vergeet hij driemaal dat *om* met *te* gaat om het pendant *pour* te betekenen. Niettemin gebruikt hij heel veel de constructie “*om te*” zonder fouten te maken.

De tweede fout kan ter discussie worden gesteld:

- b. *[...] ik heb herhalen een brief gestuurd aan Paul Magnette in juli [...] (naar iemand een brief sturen)*

In dit geval zou *naar* het correcte voorzetsel zijn, zelfs als *aan* niet incorrect is.

In vijf gevallen heeft Reynders de neiging om *met* te gebruiken met de betekenis van *door*, *dankzij* of *over*:

- c. *In feit, tis een vertraging van drie dagen, en vandaag **met** een vliegtuigprobleem, met twee uren. (door) / [...] tis alleen **met** een directe contact, rechtstreeks contact met Saudi-Arabië dat mogelijk is om iets te zeggen [...] (door) / [...] tis altijd mogelijk, dat hebben we dat gedaan ook als minister van Financiën maar openlijk, in het parlement, met een publicatie daarvan, niet **met** een geheime akkoord met andere bedrijven. (door) / Sinds een week hebben we niet veel vergadering gehad dus het was alleen **met** directe contacten, bilateraal, [...] (door) / [...] ik denk dat noodzakelijk is om een correcte dialoog te hebben met Rusland, zelf **met** zo een groot probleem wat de mensenrechten met Rusland [...] (over)*

Daarna vergist hij zich ook tussen *om* en *voor*:

- d. *[...] wij vragen **voor** een verandering, een verandering van het beleid, en een verandering met euh een aanpassing van de verschillende mogelijkheden [...] (vragen om)*
- e. *[...] maar het is nuttig om vandaag te starten met een calender, met enkele uitwisseling van inlichtingen en dan misschien een vraag **voor** <euh> meer details op verschillende begroting [...] (vraag om)*
- f. *Tis niet gemakkelijk, er zijn andere meningen, bij Rusland of Iran voor een deel maar ook met andere partners **om** andere deel [...] (voor een ander deel)*

In de zinnen hierboven zijn er ook andere foutieve voorzetselgebruiken:

- g. *Tis niet gemakkelijk, er zijn andere meningen, **bij** Rusland of Iran voor een deel maar ook met andere partners om andere deel [...] (in Rusland of Iran)*
- h. *[...] maar het is nuttig om vandaag te starten met een kalender, met enkele uitwisseling van inlichtingen en dan misschien een vraag voor <euh> meer details **op** verschillende begroting [...] (details over)*

Hij maakt ook andere fouten, zoals in de volgende zinnen:

- i. *Hij zal misschien een antwoord moeten geven in het Europese parlement en misschien **naar** verschillende regeringen, ik zal ook iets zeggen op Europese vlak in dat verband. (een antwoord geven aan)*
- j. *Oh ik zal eerst **op** de inhoud een bespreking hebben, daarna zullen we zien wat de architectuur van de regering... (bespreking over)*
- k. *[...] tis om naar een rechtvaardige fiscaliteit te gaan maar ook een zeer efficiënte fiscaliteit, een voordeel **van** de bedrijven, en **van** investering in ons land. (voordeel voor)*

Naast deze gevallen zijn er ook vier zinnen waarin Reynders een voorzetsel vergeet te gebruiken. Het gaat eerst opnieuw over de constructie “om te”:

- l. *Ja het is ook een idee wat de toekomst betreft want **te** zeggen voilà er zijn aparte zaken en in de volgende week voor Kertsmis zal mogelijk om een akkoord te bereiken in het Europese parlement [...] (om te)*

Daarna vergeet hij ook op te gebruiken met de constructie *antwoord geven op*:

- m. *Maar ik herhaal, er waren een aantal correcte vragen en twas logisch om een antwoord te geven [...] (om er een antwoord op te geven) (3)*

Wat de tweede subcategorie van de derde categorie betreft, nl. het voorzetsel is geen letterlijke vertaling, maakt Reynders in 19 van de 29 gevallen (65.52%) een foutief gebruik onder invloed van zijn moedertaal:

- n. *Er is ook een <een> ander slachtoffer van Namen. / [...] bijvoorbeeld Geert Bourgeois heeft mij gezegd voor Vlaanderen, er is mogelijke investering in Antwerpen, met een familie **van** Saudi-Arabië (uit)*
- o. *Ik heb mijn medeleven gegeven **aan** de familie [...] (hier wordt de uitdrukking incorrect gebruikt: medeleven met iemand betonen)*
- p. *En we zijn in contact voor <euh> de organisatie om een internationale <euh> onderzoek **daarover**. (onderzoek daarnaar)*
- q. *Nee maar er was misschien geen interesse **daarover**, ik moet u zeggen, er was een publicatie van de CETA op de website van de commissie, de Europese commissie in september 2014. (interesse daarvoor)*
- r. *En u weet dat Vietnam, tis een zeer grote democratie, met een respect voor euh mensenrechten integendeel van zo een dictatuur in Canada hein, maar dat heeft geen zin om te zeggen, nu tis een model [...] (hier gebruikt hij een bijwoord maar wil eigenlijk in tegenstelling tot gebruiken)*
- s. *[...] tis een echte model voor anderen onderhandelingsproces, en dus waarom zo veel kritiek **tegen** zo een nieuwe model? (kritiek op)*

- t. *De enige verandering was nu een vraag **voor** een handtekening, dat heeft geen zin. (in dit geval wil hij een verzoek om gebruiken)*
- u. *[...] er is geen verandering daar**over** [...] (verandering van)*
- v. *Ja maar zoals ook **aan** de grondwettelijke hof in Duitsland, **aan** andere parlement in de Europese Unie, tis onze organisatie. (op)*
- w. *De enige oplossing was een versterking van de Eurozone, met meer bevoegdheden **aan** de Europese centrale banken en dergelijks meer. (bevoegdheid voor)*
- x. *We moeten dat doen met Schengen, maar tis juist voor de bevolking ook tis nuttig op een extra controle aan externe grenzen, misschien ook meer hulp **aan** landen in de regio van Syrië en Irak [...] / maar euh voor het moment er zijn twee prioriteiten, een hulp **aan** de slachtoffers en ten tweede een onderzoek om niet euh een nieuwe terrorische aanslag te hebben. (voor)*
- y. *De dreiging is zeer zwaar, maar vandaag tis eerste en <en> vooral een drama voor veel families, voor veel mensen **van** België [...] (in)*
- z. *Ten tweede we zijn bezig met een onderzoek, maar we vragen een zeer kalme reactie van de bevolking. (aan de bevolking of geen voorzetsel)*
- aa. *Ja en zeker langer aan het werk te zijn, en langer **naar** pensioen te gaan en ten minste in enkele jaren denk ik op 65 jaar, de wettelijke termijn. (met pensioen gaan)*
- bb. *[...] dus met een mogelijk akkoord **op** de begroting zal misschien mogelijk om verder te gaan met andere problemen vandaag of in de volgende dagen. (over)*

Bovendien gebruikt Reynders in 9 gevallen (31.03%) een foutief voorzetsel dat niet overeenkomt met het Franse voorzetsel:

- cc. *[...] u weet dat in Wallonië er zijn nu een aantal nieuwe partijen **op** linkerkant, en extreme links zoals PTB. (aan de linkerkant)*
- dd. *En ik denk dat was nuttig misschien voor PS en CDH om een antwoord te geven **van** veel vragen van groen en van <van> de PTB [...] / Maar ik weet was nuttig om een antwoord te geven **voor** een aantal correcte vragen, er was ook een politieke spel hein. (op)*
- ee. *Ja eerst en vooral **met** een zeer transparente manier, we hebben publicaties van het mandat gegeven aan de commissie [...] (op)*
- ff. *[...] ik heb gezegd we moeten gaan naar een ja **met** de CETA en Paul Magnette heeft gezegd, we moeten naar een nee gaan [...] (op)*
- gg. *En dus wij pleiten voor euh een euh evolutie **tot** de fase twee B, uitbreiding van de operationele zone naar de territoriale water van Lybia, en de fase 3, acties op de kustzones van het Lybische grondgebied. (evolutie van)*
- hh. *[...] tis een splitsing te doen tussen de terroristen enerzijds, DAESH maar ook veel andere groepen en **op** de andere kant welke zijn de leden van een gemachtigde oppositie in Syrië. (aan)*
- ii. *[...] zelf met zo een groot probleem wat de mensenrechten **met** Rusland [...] (in)*
- jj. *[...] wij proberen nogmaals eerst en vooral om een hulp te geven **van** de <de> slachtoffers. (aan)*

In een enkel geval (3.45%) gebruikt hij geen voorzetsel:

- kk. [...] *we zijn contact met de families en de, in het buit- binnenland en het buitenland maar tis zeer moeilijk hein. (in contact zijn met)*

2.4.4. Vierde categorie

In de vierde categorie gebruikt Reynders soms voorzetsels waar het niet noodzakelijk is:

- a. [...] *ik heb goed gezien **in** de laatste weken, er was een echte wil om score op politieke vlak. (ik heb de laatste weken gezien)*
- b. [...] *bijvoorbeeld de mensenrechten, tis alleen met een directe contact, rechtstreeks contact met Saudi-Arabië dat mogelijk is om iets te zeggen bijvoorbeeld rond (zegt een naam maar niet verstaanbaar), een blogger **met** een veroordeling in <in> Saudi-Arabië, tis ook zeer nuttig om contacten te hebben voor een politieke oplossing in Syrië [...] (een blogger die veroordeeld wordt)*
- c. *We moeten dat doen met Schengen, maar tis juist voor de bevolking ook tis nuttig **op** een extra controle aan externe grenzen, misschien ook meer hulp aan landen in de regio van Syrië en Irak om een correcte opvang van de vluchtelingen te hebben [...] (het is nuttig een extra controle aan externe grenzen te hebben)*
- d. *Oh ik heb niets te zeggen daarover. Bah ik heb gezien dat er waren zeven denk ik er zijn zeven ondervoorzitters <euh> **met** <euh> iedereen was of premier of vice-premier of minister van Buitenlandse Zaken in de verschillende nationale regeringen. (waar)*

Naast deze drie gevallen voegt Reynders altijd voor toe voor de constructie *wat...betreft*, wat niet per se noodzakelijk is. Bovendien vergeet hij vaak het werkwoord *betreft*:

- e. [...] *ik heb nu de eerste cijfers **voor** wat euh individuele cijfers en ik ben rond vijftigduizend stemmingen in Brussel van de eerste plaats. (wat individuele cijfers betreft)*
- f. *Daarna hebben we nu een aantal verklaringen van de commissie, van de raad, van verschillende lidstaten zoals België om een interpretatie te geven **voor** wat Europese Unie betreft, om een voorbeeld te geven.*
- g. [...] *er zijn aparte zaken en in de volgende week voor Kerstmis zal mogelijk om een akkoord te bereiken in het Europese parlement en daarna begin januari een inwerkingtreding maar ik heb gezegd, een inwerkingtreding van 95% van het verdrag, **voor** wat handel betreft, alles zal van toepassing zijn.*
- h. [...] *ik heb nog zo veel commentaar gehoord, zonder geen enige relatie met de CETA, **voor** wat landbouw heb ik gezegd, **voor** wat alle, rundvlees met hormonen, dat is onmogelijk op Europese vlak, en waarom altijd dat te zeggen [...]*
- i. [...] *twas een diplomatieke succes maar nu proberen wij om ook een diplomatieke succes te boeken **voor** wat Syrië bijvoorbeeld met een transitie in Syrië en om dat te doen [...]*
- j. [...] *wij denken aan de <aan de> slachtoffers van zo een terrorische aanslag en we moeten meer samenwerkingen organiseren met Turkije **voor** wat een echte strijd tegen terrorisme maar terrorisme van verschillende kant, misschien ook van <euh> DAESH hein, de vorige terrorische aanslag was meer een aanslag van DAESH.*
- k. [...] *en wij proberen om samen te werken bijvoorbeeld met Frankrijk, **voor** wat de grenzen betreft, er is een versterking van de controle aan aan de grenzen [...]*

- l. *Bah ja zeker en vast en ik heb al dat gedaan in mijn departement **voor** wat de begroting, we hebben een aantal besparingen beslissen.*
- m. *[...] we moeten verder gaan nu in contact met de Franse overheid **voor** wat zo een een mogelijke risico voor veel andere Europese landen [...]*
- n. *Dus ik herhaal **voor** wat een fiscale instantie tis altijd mogelijk, dat hebben we dat gedaan ook als minister van Financiën maar openlijk, in het parlement, met een publicatie daarvan, niet met een geheime akkoord met andere bedrijven.*
- o. *[...] maar ik denk dat **voor** wat de vennootschapsbelasting betreft, een rechtvaardige fiscaliteit en dergelijke meer moeten we meer tijd hebben.*
- p. *Ik heb onmiddellijk da gezegd **voor** wat het voorstel van CD&V maar met twee condities [...]*
- q. *Ik heb altijd gezegd **voor** wat mij betreft, maar tis een persoonlijke visie [...]*

3. Bespreking en vergelijking van de resultaten

Als de corpora van de vier politici met elkaar vergeleken worden, kan er gezegd worden dat Reynders het meest voorzetsels gebruikt, met 886 gevallen tegenover 820 voor Michel, 742 voor De Croo en 298 voor Peeters. De vier politici gebruiken de voorzetsels op een redelijk correcte manier. Peeters heeft immers een score van 93,62%, alle categorieën samen. De Croo scoort met 92,45%. Wat de Franstaligen betreft, heeft Michel een resultaat van 90,49% en Reynders 91,65%.

In alle categorieën en voor alle politici speelt de moedertaal een rol – positief maar ook negatief. Elke politicus heeft immers de neiging om voorzetsels letterlijk van de ene taal naar de andere te vertalen. In de eerste categorie, nl. Frans: geen voorzetsel en Nederlands: voorzetsel, gebruikt Peeters bijvoorbeeld *“les études donnent à nous”* omdat hij letterlijk *geven aan* vertaalt. Wat Reynders betreft, zijn alle fouten van de eerste categorie gemaakt onder invloed van de moedertaal: *“we hebben gewacht voor de dienst en voor de politie”* (*“nous avons attendu pour le service et la police”*) en *“we wachten een initiatief”* (*attendre*) zijn immers voorbeelden van zinnen waar het Frans geen voorzetsel of in deze context het voorzetsel *pour* gebruikt, terwijl het werkwoord *wachten* altijd met *op* gepaard gaat. Michel maakt dezelfde fout met het werkwoord *wachten*. Bovendien vergeet hij het voorzetsel *van* in twee constructies die in het Frans zonder voorzetsels fungeren: *“overtuigd zijn van”* en *“zich bewust zijn van”* in de aanloop van een bijzin. Een ander werkwoord waarvoor een voorzetsel in het Nederlands nodig is, is het werkwoord *slagen*. Michel vergeet ook in dit geval het voorzetsel toe te voegen: *“we slagen beslissingen te nemen”*. De Croo maakt in deze eerste categorie twee fouten onder invloed van het Nederlands: *“nous choisissons pour la deuxième option”*, letterlijke vertaling van *kiezen voor* en *“ce qu’ils sont en train de faire c’est de créer”* in plaats van *“c’est créer”*, omdat hij het woordje *te* vertaalt als *de*.

Bij de tweede categorie, nl. Frans: voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel, zijn er ook een aantal fouten die onder invloed van de moedertaal gemaakt worden. Voor de Franstalige politici bestaat deze categorie uit drie zinnen die helemaal fout zijn. Michel spreekt bijvoorbeeld over *“30 miljard van export”* in plaats van *“30 miljard export”* en Reynders over *“begin van volgend jaar”* in plaats van *“begin volgend jaar”*. In samenstellingen hebben Franstaligen meer de neiging om voorzetsels toe te voegen dan Nederlandstaligen, die samenstellingen vormen door woorden aan elkaar te zeggen of

schrijven. De Nederlandstalige politici maken bij deze categorie minder fouten. De Croo en Peeters hebben immers 100% van correct voorzetselgebruik.

Wat de derde categorie betreft, nl. Frans: voorzetsel – Nederlands: voorzetsel, scoren politici ook redelijk correct. Peeters heeft een resultaat van 92,98%, De Croo 91,62%, Reynders 94,08% en Michel 92,21%. Als er gekeken wordt naar de invloed van de moedertaal op het totaal fouten, wordt er hier opgemerkt dat de moedertaal niet per se de belangrijkste foutenfactor is. Voor Michel en Peeters is de moedertaal wel de oorzaak van de meeste fouten: in 71,92% van de gevallen maakt Michel immers fouten onder invloed van het Frans. Bijvoorbeeld bestaat zijn corpus uit gevallen als *“tevreden voor”*, *“verschil van meningen”*, *“verbaasd door”* of *“concrete voorbeelden aan de kamer voorstellen”*. Voor Peeters is het percentage van 64,70%, met verkeerd voorzetselgebruik zoals *“augmenté avec 1%”*, *“je suis ministre responsable pour”*, *“je suis très content avec Charles Michel”*. Reynders en De Croo maken van hun kanten andere types fouten. De moedertaal beïnvloedt de fouten van Reynders in 37,25% van de gevallen en 25,53% voor De Croo. Reynders zegt bijvoorbeeld *“een slachtoffer van Namen”*, *“kritiek tegen”*, *“aan de grondwettelijke hof”*. In het corpus van De Croo is er sprake van *“dans la réalité”*, *“arrêter avec”*, *“s’orienter sur”*. Maar zowel De Croo als Reynders maken in deze categorie meer fouten als het Franse of Nederlandse voorzetsel de letterlijke vertaling is van zijn pendant.

In de vierde categorie, nl. Frans: geen voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel, komt de invloed van de moedertaal niet aan bod aangezien in beide talen geen voorzetsel wordt gebruikt. Deze categorie levert niettemin enkele problemen op. Zelfs als De Croo met 90,24% en Michel met 98,25% scoren, behaalt Peeters 57,9%. Reynders ondervindt ook moeilijkheden door het toevoegen van *voor* in alle gevallen van de constructie *“wat... betreft”*. Hij heeft voor deze categorie een score van 10%.

Aangezien elk corpus verschillend is, is het moeilijk te onderzoeken welke categorie de meeste problemen oplevert voor de vier politici samen. Ten eerste worden alle categorieën niet altijd goed vertegenwoordigd. De eerste categorie bestaat immers uit een enige zin voor Peeters, 8 zinnen voor De Croo en 4 zinnen voor Reynders. Ten tweede zijn niet alle mogelijkheden aanwezig. Politici hebben immers meestal de neiging om een voorzetsel te gebruiken in plaats van geen voorzetsel, zelfs als het voorzetsel foutief is. De mogelijkheid *“de politicus gebruikt geen voorzetsel”* wordt dus niet in aanmerking genomen voor alle politici. Ten derde kan Reynders bijvoorbeeld meermaals dezelfde fout maken terwijl Michel

in dezelfde categorie verschillende fouten maakt. Cijfers en percentages zijn dus in dit geval niet vergelijkbaar. Dat is een van de beperkingen van deze analyse. In verdere studies zou het belangrijk zijn om voorbeelden in elke categorie te hebben, maar ook een bepaald aantal zinnen per politicus om data op een relevante manier te kunnen vergelijken.

Wat de types fouten betreft, is het verschil tussen *de* en *du* een van de fouten die het meest voorkomt bij Nederlandstalige politici. Peeters en De Croo hebben vaak *van* als *de* vertaald terwijl ze *du* moeten gebruiken. Voor Franstalige politici is het verschil van *om* en *voor* niet altijd duidelijk. Bovendien maken Michel en Reynders persoonlijke fouten. Michel zegt meermaals *van de ene kant/ van de andere kant** en Reynders voegt altijd het voorzetsel *voor* als hij de constructie “*wat... betreft*” gebruikt.

4. Beperkingen

Zoals eerder gezegd, worden alle categorieën en mogelijkheden soms niet genoeg vertegenwoordigd. Een langer corpus met meer gevallen zou misschien interessant zijn om het voorzetselgebruik van politici met elkaar te kunnen vergelijken.

Een andere beperking die betrekking heeft op het corpus, is de keuze van de politici. Het zou ook relevant zijn om taaluitingen van politici uit verschillende politieke partijen te onderzoeken. In deze scriptie komen Reynders, Michel – en De Croo – uit dezelfde politieke partij. Met mensen uit verscheidene partijen zou het misschien mogelijk zijn om andere conclusies te trekken: hebben mensen meer moeilijkheden om in de andere taal te spreken als ze niet in de regering zitten? Spreken mensen uit de ene partij beter dan mensen uit een andere partij? Zijn er verschillen tussen vrouwen en mannen? Is er een verschil in leeftijd? Deze vragenstellingen zouden op sociale en maatschappelijke vragen antwoorden.

Daarna blijft het besef van “fout” of “juist” heel subjectief. Zelfs als de context altijd in rekening wordt genomen, is het soms moeilijk om te weten of het voorzetselgebruik wel foutief is of niet. Daarover schrijft Hiligsmann (1991: 41):

De vraag naar de norm (is dat “goed” of “fout”?) is niet altijd eenvoudig te beantwoorden. Een taalnorm is immers niet voor de eeuwigheid vastgelegd en vaak bestaat er onvoldoende (statistische) informatie over bepaalde constructies in gezaghebbende grammatica’s.

Bijvoorbeeld zijn stijlfouten van De Croo niet per se incorrect voorzetselgebruik: “*cette circulaire a été décidée dans un comité paritaire*” klinkt niet fout. Niettemin is “*cette circulaire a été décidée par un comité paritaire*” beter in het Frans.

5. Conclusie

Om te concluderen, gebruiken politici voorzetsels op een redelijk correcte manier. De moedertaal speelt een belangrijke rol maar is niet altijd de grootste factor van vergissingen. Wat de categorie betreft die de meeste problemen veroorzaakt, is het moeilijk te concluderen. Politici hebben immers een verschillend corpus en maken verschillende fouten om relevante conclusies te kunnen trekken. Hieronder worden de resultaten samengevat:

Politicus Categorie	Kris Peeters	Alexander De Croo	Charles Michel	Didier Reynders
CATEGORIE 1 (FR: geen voorzetsel – NL: voorzetsel)	Totaal: 1 zin Juist: 0 Verkeerd: 1 (100%)	Totaal: 8 zinnen Juist: 3 (37.5%) Verkeerd: 5 (62.5%)	Totaal: 29 zinnen Juist: 11 (37.93%) Verkeerd: 18 (62.07%)	Totaal: 4 zinnen Juist: 0 Verkeerd: 4 (100%)
CATEGORIE 2 (FR: voorzetsel – NL: geen voorzetsel)	Totaal: 37 zinnen Juist: 37 (100%) Verkeerd: 0	Totaal: 62 zinnen Juist: 62 (100%) Verkeerd: 0	Totaal: 2 zinnen Juist: 0 Verkeerd: 2 (100%)	Totaal: 1 zinnen Juist: 0 Verkeerd: 1 (100%)
CATEGORIE 3 (FR: voorzetsel – NL: voorzetsel)	Totaal: 228 zinnen Juist: 212 (92.98%) Verkeerd: 16 (7.02%)	Totaal: 561 zinnen Juist: 514 (91.62%) Verkeerd: 47 (8.38%)	Totaal: 732 zinnen Juist: 675 (92.21%) Verkeerd: 57 (7.79%)	Totaal: 741 zinnen Juist: 719 (97.03%) Verkeerd: 22 (2.97%)
CATEGORIE 4 (FR: geen voorzetsel – NL: geen voorzetsel)	Totaal: 14 zinnen Juist: 11 (78.57%) Verkeerd: 3 (21.43%)	Totaal: 41 zinnen Juist: 37 (90.24%) Verkeerd: 4 (9.76%)	Totaal: 57 zinnen Juist: 56 (98.25%) Verkeerd: 1 (1.75%)	Totaal: 20 zinnen Juist: 2 (10%) Verkeerd: 18 (90%)

ALGEMENE CONCLUSIE

Tien jaar geleden voerde Hiligsmann (1997) een onderzoek uit voor zijn proefschrift over de voornaamste fouten die worden gemaakt door Franstalige leerders van het Nederlands. Binnen die fouten wordt het geval van de voorzetsels geanalyseerd. De proefpersonen waren leerlingen die nog op de middelbare school zaten. Voor zijn onderzoek hebben deze leerders aan meerdere testen deelgenomen waar ze het correcte voorzetsel moesten terugvinden. Uit de resultaten blijkt dat “niet alleen de moedertaal van de leerder [...] aanleiding [geeft] tot foutieve vormen (55%), een groot aandeel van de fouten (45%) vindt zijn oorsprong in de kennis die de leerders van de vreemde taal opgedaan hebben” (Hiligsmann 2004: 515). Ik vond dit experiment interessant, o.a. omdat ik, als studente moderne taal- en letterkunde en ook in mijn master in meertalige communicatie, dezelfde voorzetselfouten maak. Niettemin wilde ik spontaan materiaal onderzoeken, met reële taaluitingen van mensen die in hun dagelijkse leven met meerdere vreemde talen moeten omgaan. Toen het onderwerp van deze scriptie gekozen moest worden, heb ik dus besloten om dit onderwerp te behandelen, maar met Belgische politici als steekproef.

Om een overzicht van het taalgebied te krijgen, begon deze scriptie met twee theoretische hoofdstukken (Hoofdstuk I & II). België heeft een geschiedenis die nauw verbonden is met talen. In de loop van de tijd hebben Belgen hun taalrechten gesteld en is er vandaag de dag een samenwerking tussen drie gemeenschappen om eenheid en stabiliteit te vinden. Daarover zegt von Busekist (1998: XI):

Aussi, la création simultanée de régions dans la Constitution (« la Belgique comprend quatre régions linguistiques : la région de langue française, la région de langue néerlandaise, la région bilingue de Bruxelles-Capitale et la région de langue allemande », art. 3 *bis*), marque-t-elle, non pas l'échec de l'adéquation géographique, politique et linguistique parfaite (qui existe globalement en Flandre), mais renforce, au contraire, par la sous-catégorisation, le poids de l'élément linguistique. La configuration actuelle prouve que c'est précisément en fonction du respect de l'identité ou de la démocratie linguistique que le système fédéral a été bâti et que le législateur a reconnu la prééminence de la langue dans le découpage administratif.

Wat vreemdetaalverwerving betreft, heb ik ervoor gekozen om voorzetsels te bestuderen (Hoofdstuk II). Voorzetsels kunnen vaak letterlijk vertaald worden, maar als dat niet het geval is, ondervinden leerders vaak moeilijkheden. Het gebruik van voorzetsels toont

dus aan dat de leerder de vreemde taal goed kent en percipieert. Van Overbeke (2000: 269) zegt immers dat “waar het Frans en het Nederlands een verschillende voorzetselkeuze opleggen, [is] die keuze richting-gevend [...] voor de manier waarop de sprekers hun wereld of ervaring concipiëren”. Met andere woorden, voorzetsels tonen zekere vlotheid in de vreemde taal aan. In dit verband heeft Hiligsmann (1997) het belang van de contrastieve analyse benadrukt en vier categorieën onderscheiden:

- 1) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: voorzetsel
- 2) Frans: voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel
- 3) Frans: voorzetsel – Nederlands: voorzetsel
- 4) Frans: geen voorzetsel – Nederlands: geen voorzetsel

Fouten konden dus in een van de vier categorieën geplaatst worden en zowel de leraar als de leerder konden leerproblemen beter begrijpen. Vaak wordt er geanalyseerd dat de moedertaal een belangrijke invloed in het vreemdetaalverwervingsproces en het voorzetselgebruik heeft.

In dit verband werden twee vragen in deze scriptie centraal gesteld. In eerste instantie werd het voorzetselgebruik van politici onderzocht aan de hand van de volgende vraagstelling: “Gebruiken politici voorzetsels op een redelijk correcte manier?”, “Zo nee, speelt de moedertaal een rol?”. In tweede instantie werden de vier categorieën (Hiligsmann 1997) nader bekeken. De gestelde vraag was als volgt geformuleerd: “In welke categorie ondervinden politici de meeste moeilijkheden?”.

Om op deze twee vragen te antwoorden werden corpora verricht (Hoofdstuk III). Daarvoor werden vier politici gekozen: Kris Peeters, Alexander De Croo, Charles Michel en Didier Reynders. De ene helft is dus Nederlandstalig terwijl de andere helft Frans als moedertaal heeft. Ten eerste werden corpora voor elke politicus opgebouwd. Spontane interviews die niet voorbereid waren, werden meestal gekozen. Daarnaast werden langere – en waarschijnlijk voorbereide – gesprekken getranscribeerd. Min of meer één uur per politici werd getranscribeerd. Ten tweede werd het voorzetselgebruik van elke politicus in de vier categorieën (Hiligsmann 1997) geplaatst. Met dit laatste deel wordt er ingegaan op de meeste fouten die ze maken en de invloed van de moedertaal.

Uit de analyse en dataverwerking blijkt dat de politici voorzetsels op een redelijk correcte manier gebruiken (Hoofdstuk IV). Wat de eerste vraagstelling betreft, beïnvloedt de moedertaal het voorzetselgebruik van alle politici. Niettemin is de moedertaal niet altijd de grootste factor van vergissingen. Enkel Kris Peeters, met 63.16%, en Charles Michel, met

78.20%, maken een meerderheid van hun fouten onder invloed van hun moedertaal. Voor Didiers Reynders speelt de moedertaal een rol in 32,43% van de gevallen, terwijl het in 30,36% voor Alexander De Croo is. Ze maken dus fouten om andere redenen, vaak door hun beperkte kennis van de vreemde taal. Voor de tweede vraagstelling is het moeilijk te weten welke categorie de meeste problemen oplevert. De vier corpora zijn immers te verschillend om concrete conclusies te trekken: hun fouten zijn niet dezelfde, de onderwerpen die ze behandelen ook niet en niet alle categorieën worden op dezelfde manier vertegenwoordigd.

In verdere studies zou het interessant zijn om een aantal taaluitingen in elke categorie vast te stellen. Misschien door politici een vragenlijst in te laten vullen, om dezelfde voorzetsels te kunnen vergelijken. Wat ook relevant zou kunnen zijn, is politici uit verschillende partijen met elkaar vergelijken. Er bestaat ook weinig informatie over hun taalachtergrond en taalkennis. Het zou interessant zijn om hun huidige taalgebruik met hun taalopleiding en taalverwervingsproces te kunnen vergelijken.

BIBLIOGRAFIE

Baelen, M. (2011). *“I[z] dat [s]o?” Productie van stemassimilatie in het Nederlands van Franstalige vreemdetallearders*. Proefschrift, Université catholique de Louvain.

Belga/Knack (2011). *Knack: Van Aelst: “Franstaligen verkrachten onze taal”* [laatst geraadpleegd op 08/11/2017], <http://www.knack.be/nieuws/belgie/van-aelst-franstaligen-verkrachten-onze-taal/article-normal-23165.html>

Belga/Het Laatste Nieuws (2010). *Het Laatste Nieuws: Tv-journaal laat Franstalige politici weinig aan bod* [laatst geraadpleegd op 08/11/2017], <https://www.hln.be/nieuws/binnenland/tv-journaal-laet-franstalige-politici-te-weinig-aan-bod~a4cff0b6/>

Bertrand, M. (2017). *Vreemdetaalbeheersing door Belgische politici. Vergelijkend onderzoek naar het Nederlands van Belgisch-Franstalige politici en naar het Frans van Belgisch-Nederlandstalige politici*. Scriptie, Université catholique de Louvain.

Bossers, B., Kuiken, F. & Vermeer, A. (2015). *Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs*. Bussum: Coutinho.

Colson, JP. (1989). *Krashens monitortheorie: een experimentele studie van het Nederlands als vreemde taal*. Louvain-la-Neuve.

Dassargues, A., Perez, J. & Reuchamps, M. (2014). Les relations entre langue et politique en Belgique : linguistiques ou communautaires ?. *Revue internationale de politique comparée*, 21 (4), 105-127.

De Mars, D. *Attitudeonderzoek bij Nederlands- en Franstaligen in de Vlaamse rand rond Brussel*. Scriptie, Vrije Universiteit Brussel.

D’Haens, A. (2007). *Waarom leren Nederlands is niet gemakkelijk, Exploration of Some Word Order Issues in the Acquisition of Dutch by Native English Speakers*. Scriptie, Universiteit Gent.

Dutermé, C. (2012). *Hoogfrequente Nederlandse voorzetselbepalingen bij Franstalige leerders van het Nederlands*. Scriptie, Université catholique de Louvain.

Gass, S. & Selinker, L. (2001). *Second language acquisition: an introductory course*. Mahwah: Erlbaum.

Genootschap Onze Taal, [laatst geraadpleegd op 19/05/2018], <https://onzetaal.nl/>

Hilgsmann, P. (1991). Wat wat betreft betreft. In *Nederlands van Nu*, 41-52.

- Hilgsmann, P. (2004). Voorzetsels in de tussentaal van vreemdetallearers. In Taeldeman, J., & De Caluwe, J. *Taeldeman, man van de taal, schatbewaarder van de taal*. Gent: Academia press, 509-517.
- Hilgsmann, P. (1997). *Linguïstische aspecten en pedagogische implicaties van de tussentaal van Franstalige M.O.-leerders van het Nederlands*. Genève: Droz.
- Le Bon, G. (2013). *Les Opinions et les Croyances*. Presses Electroniques de France.
- Rasier, L. (2006). *Prosodie en vreemdetaalverwerving. Accentdistributie in het Frans en in het Nederlands als vreemde taal*. Proefschrift, Université catholique de Louvain.
- Rosquin, J. (2008). *Gazet Van Antwerpen: Franstalige politici willen meer Nederlands horen op RTBF* [laatst geraadpleegd op 08/11/2017], <http://www.gva.be/cnt/aid724148>
- Simon, C. (2017). *Klemtoonperceptie bij Franstalige leerders van het Nederlands, verschil tussen musici en niet-musici*. Scriptie, Université catholique de Louvain.
- Smedts, W. & Van Belle, W. (2011). *Taalboek Nederlands*. Kapellen: Pelckmans.
- Steuve, C. (2015). *De invloed van het Frans als moedertaal op het Nederlands van Belgisch-Franstalige politici*. Scriptie, Université catholique de Louvain.
- Stragier, K. & Van Den Eynde, I. (2014). *Het Laatste Nieuws: Over de talenkennis van de minister* [laatst geraadpleegd op 14/11/2017], <https://www.koengeens.be/fr/news/2014/06/13/over-de-talenkennis-van-de-minister>
- Theissen, S., Hilgsmann, P. & Lousberg, R. (2003). *Nouveau dictionnaire contrastif des préposition, français-néerlandais avec exercices*. Bruxelles: De Boeck.
- Van Dale Uitgevers, [laatst geraadpleegd op 19/05/2018], <https://www.vandale.nl/opzoeken>
- Van Overbeke, M. Voorzetselkeuze constratief en cognitief. *Leuvense Bijdragen*, 89, 267-276.
- Velaers, J. (2001). *Het gebruik van talen (art. 4, 30, 129 en 130 GW)*. Brugge: die Keure.
- Von Busekist, A. (1998). *La Belgique : politique des langues et construction de l'état de 1780 à nos jours*. Paris: Duculot.
- Witte, E. (2011). La question linguistique en Belgique dans une perspective historique. *Pouvoirs*, 1 (136), 37-50.

Witte, E. & Van Velthoven, H. (1998). *Taal en politiek: de Belgische casus in een historisch perspectief*. Brussel: VUB-Press.

BIJLAGEN

1. Kris Peeters

1.1.Eerste categorie

FR : geen voorzetsel - NL : voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

C. De politicus gebruikt het Nederlandse voorzetsel (onder invloed van het Nederlands) (*)

(80) * "deuxième raison euh les études donnent eux à nous euh l'action de commencer euh la campagne comme on a euh lancé aujourd'hui" (nous donnent) (de studies geven aans ons/geven ons de actie...)

1.2.Tweede categorie

FR: voorzetsel - NL: geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt het Franse voorzetsel

- (1) "en effet" (inderdaad)
- (12) "par exemple" (bijvoorbeeld) 3
- (14) "pas du tout" (helemaal niet) 3
- (18) "pouvoir d'achat" (koopkracht) 2
- (19) "bureau du plan" (planbureau)
- (25) "les codes de télécommunication"
- (47) "taux de chômage" (werkloosheidscijfer) 2
- (49) "taux d'emploi" (baancijfer)
- (51) "taux d'activités" (activiteitscijfer)
- (90) "type de peau" (huidtype)
- (92) "combien de minutes" (hoeveel minuten) / "combien de jours" (hoeveel dagen) 2
- (93) "le troisième élément est de sanctionner" (het derde element is het straffen)
- (109) "6 milliards d'euros" (6 miljard euro)
- (110) "à cinq reprises" (vijf keer) 2
- (120) "la création de l'emploi" (jobcreatie)
- (125) "l'année à venir" (het komende jaar)
- (127) "la mise en place" (het plaatsen)
- (132) "j'ai pas de chiffres exacts" (ik heb geen cijfers)
- (27) "centre de bronzage" 8
- (66) "moins de 25 ans" (minder dan 25 jaar oud)
- (108) "plus de 6 milliards d'euros" / "plus de 42,000" / "plus de 30.000" (meer dan) 2

B. De politicus gebruikt geen voorzetsel (onder invloed van het Nederlands) (*)

C. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

1.3.Derde categorie

FR : voorzetsel - NL : voorzetsel

1. Als voorzetsel NL = voorzetsel FR

A. De politicus gebruikt het correcte Franse voorzetsel

- (4) "c'est **pour** ça que" (daarvoor)
- (5) "**avec** deux volets" (met twee delen)
- (6) "**pour** les consommateurs" / "**pour** des bancs solaires" / "**pour** la santé" / "pour nous tous" 9 (voor)
- (8) "aller **au** centre bancaire euh banc solaire" (naar iets gaan) 2
- (10) "organiser la législation **pour**" (voor)
- (11) "très importantes **pour** la santé" / "belangrijk voor le pouvoir d'achat" / "très important pour nous tous" / "important pour un premier ministre" / "important pour Anvers, mais aussi pour le CD&V" (belangrijk voor) 6
- (21) "**avec** le taxshift" (met)
- (22) "les inflations **dans** le secteur des services" (in de dienstsector)
- (23) "sont **dans** une situation" (être dans une situation) (in een toestand zijn)
- (28) "dans une direction" / "dans la bonne direction" / "dans la même direction" (in een richting) 8
- (31) "on m'a téléphoné **pour** dire" (om te zeggen)
- (32) "on demande **d'**habiter" / "on a demandé d'aller" (vragen om) 2
- (35) "**pour** moi" / "**pour** la Belgique" / "pour Bart De Wever" (voor mij, voor België) 9
- (37) "**après** les résultats" / "après le Brexit" / "après Trump" (na de resultaten) 3
- (38) "le but **de** réexaminer ou **de** demander" (doel van) 3
- (39) "décision **du** gouvernement" (beslissing van de regering)
- (40) "**avec** un effet" (met een effect)
- (41) "un effet **sur** les prix" (effect op de prijzen)
- (42) "**dans** les secteurs des services" (in de dienstsector)
- (43) "qui sont pas liés **avec**" (verbonden met)
- (44) "**d'**un ou d'autre gouvernement" (d'un gouvernement ou l'autre) (van ene of andere regering)
- (46) "chiffres **du** gouvernement mais les chiffres **de** banques nationales, **de** plan fédéral" (cijfers van de regering maar cijfers van nationale banken, van federale plan)
- (48) "taux de chômage **de** 7,9%" (van)
- (50) "taux **de** 62,3%" (van)
- (52) "**pour** le gouvernement" / "**pour** les régions" (voor) 2
- (54) "ça va plus vite que **dans** les autres régions" (het gaat sneller dan in de andere regio's) 2
- (56) "**pour** l'avenir" (voor de toekomst)
- (58) "**avec** le gouvernement wallon" (met de walse regering) 2
- (59) "la Flandre **contre** la Wallonie" (Vlaanderen tegen Wallonië)
- (60) "les normes **de** chômeurs" (normen **van** werklozen)
- (62) "c'est une tâche **pour** le gouvernement wallon" (voor)
- (64) "différence **entre** la Wallonie, Bruxelles et Flandre" (tussen)
- (65) "positif **pour** la Flandre et moins positif **pour** la Wallonie" (positief voor)
- (67) "**pour** les jeunes c'est pas évident" (voor jongeren)
- (71) "**pour** des jeunes" / "**pour** des personnes âgées" / "**pour** nous tous" (voor jongeren/bejaarden/voor iedereen) 6
- (72) "**pour** améliorer les chiffres" (om de cijfers te verbeteren)
- (74) "**pour** stimuler l'emploi" (om jobs te stimuleren)
- (75) "**dans** le passé" (in het verleden)

- (76) "**avec** des résultats" (met als resultaten)
- (78) "**pour** trouver l'emploi" (om een job te vinden) 2
- (79) "c'est une discussion **de** 2018" / "discussion hier sur les chiffres" (een discussie over) 3
- (81) "l'action **de** commencer la campagne" (actie om te)
- (82) "ministre **de** l'économie" (minister van economie)
- (85) "**dans** le carrefour des entreprises" (in de Kruispuntbank van Ondernemingen) 2
- (86) "**avec** des centres de bronzage" (met zonnebanken)
- (88) "**avant** le 30 avril" (voor)
- (89) "**pour** éviter le cancer" (om kanker te vermijden)
- (96) "**dans** chaque centre de bronzage" (in elke)
- (97) "comme on a prévu **pour** les cigarettes" (als voorzien voor)
- (98) "discuté **avec** les autres partis" (met)
- (101) "une solution **pour** Arco" (oplossing voor)
- (102) "acceptable **pour** tous les coopérants" (aanvaardbaar voor ?)
- (103) "la déclaration **de** Charles Michel" (van)
- (104) "**sans** valeur" (zonder waarde) 2
- (105) "est à la hausse" (aan het stijgen)
- (106) "la pression fiscale et parafiscale **sur** le travail" (op)
- (111) "**depuis** le début" / "depuis la mise en place" (sinds het begin) 3
- (112) "le début **du** gouvernement" (het begin van de regering)
- (113) "comparaît Di Rupo **avec** le gouvernement Michel" / "vous comparez avec" / "toutes les comparaisons avec" (vergelijken met) 4
- (114) "**sous** Di Rupo" (onder)
- (116) "une augmentation des emplois temps partiels **avec** plus de 30,000" (met meer dan)
- (118) "**dans** la deuxième phase" (in het tweede deel) 2
- (119) "**après** la troisième phase" (na het derde deel)
- (121) "**dans** le secteur privé" (in de privésector)
- (122) "le moteur **de** l'emploi" (de motor van de werkgelegenheid)
- (123) "on va donner un turbo **sur** la simulation" (turbo op)
- (124) "**dans** l'année à venir" (in het komende jaar)
- (126) "l'enveloppe **de** bien-être" (envelop van welzijn)
- (128) "la mise en place **de** notre gouvernement" (het plaatsen van onze regering)
- (129) "pour trouver des solutions" / "pour trouver une solution" (om oplossingen te vinden) 4
- (130) "des solutions pour la mobilité" (oplossingen voor de mobiliteit)
- (131) "pour améliorer l'infrastructure" (om de infrastructuur te verbeteren)
- (136) "c'est **pour** 2018" (dat is voor 2018)
- (137) "sont **au** cockpit" ?
- (138) "**avec** Ryanair" (met Ryanair)
- (143) "c'est un homme très intelligent **avec** beaucoup de talent" (met veel talent)
- (144) "**dans** les dossiers très délicats" (in) 4
- (145) "c'est pas seulement **pour** le vice-premier" (niet alleen voor)
- (146) "je ne suis pas d'accord **avec** ça" / "je ne suis pas d'accord **avec** Bart De Wever" (daarmee ben ik het niet eens) (ik ga het niet met hem eens)
- (147) "**au** sein du gouvernement" (binnen de regering) 4
- (149) "on travaille **avec** des ministres de la N-VA" (met ministers werken)
- (150) "ministres **de** la N-VA" (ministers van de N-VA)
- (154) "direction **de** l'indépendance" (richting van afhankelijkheid)
- (155) "**dans** la politique" (in het politieke leven)

- (157) "aller à Anvers" (naar Antwerpen gaan)
- (159) "nous sommes très ambitieux d'avoir un résultat" (ambitieux met ?)
- (161) "**pour** soutenir Bart De Wever" (om Bart te steunen)
- (162) "l'année **de** la vérité" (het jaar van waarheid)
- (163) "**pour** protéger, **pour** instaurer, **pour** améliorer" (om te)
- (141) "donner des informations **aux** consommateurs" (informatie geven **aan**)
- (?) "la garantie d'état illégal" (garantie van)

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

C. De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)

2. Als het voorzetsel NL niet de letterlijke vertaling van het voorzetsel FR is

A. De politicus gebruikt het correcte voorzetsel

- (3) "la santé est en danger" (in gevaar zijn) 2
- (17) "**au** niveau européen" / "au niveau du gouvernement" / "au niveau fédéral" (op Europees niveau) 6
- (26) "n'est pas **en** ordre" (in orde zijn) 3
- (33) "à Anvers" (in Antwerpen) 6
- (34) "en 2018" (in 2018) / "en 2019" (in 2019) / "en 2017" (in 2017) 7
- (53) "**en** Belgique" (in België) 3
- (55) "**en** Wallonie" / "**en** Flandre" (in Wallonië, in Vlaanderen) 14
- (57) "à Bruxelles" (in Brussel) 6
- (69) "ils manquent de maîtrise" / "manque d'expérience" (gebrek hebben aan) 2
- (70) "**en** général" (in het algemeen)
- (87) "sont **en** activité supplémentaire" (met extra activiteiten)
- (83) "je suis responsable **de** donner des informations, **de** donner des réglementations" (verantwoordelijk voor informatie te geven) 2
- (107) "réduire **de** plus de 6 milliards d'euros" (verminderen met)
- (115) "on a constaté une diminution **de** plus de 42,000" (vermindering met)
- (?) "vis-à-vis de" 2 (ten aanzien van)

B. De politicus gebruikt het Nederlandse voorzetsel (onder invloed van het Nederlands) (*)

- (20) * "est augmenté **avec** 1%" (a augmenté de) (stijgen met)
- (2) * "je suis ministre responsable **pour** protéger les consommateurs" / "responsables pour les informations" (verantwoordelijk zijn voor) (de) 2
- (29) * "on est très sévères **pour** des bancs de bronzage, **pour** des centres de bronzage" (être sévères avec)
- (61) * "a diminué **avec** 4,8%" (diminuer de) (verminderen met) 2
- (142) * "je suis très content **avec** Charles Michel" (tevrede met)
- (151) * "ça va très bien aussi **avec** des discussions" (dans des discussions) (goed gaan met)
- (13) * "c'est interdit **pour** les enfants, c'est interdit pour les petits enfants" (c'est interdit aux enfants) 2
- (24) * "être dans une situation pas bien **pour**..." (en ce qui concerne) (voor)

C. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

- (16) * "utiliser les bancs de bronzage **dans** une manière pas acceptable" (op) (d'une manière)
- (95) * "comme prévu **dans** les paquets de cigarettes" (sur) (op)
- (99) * "discuté avec les autres partis **de** but" (du but) (discussieren over het doel)

(160) * "c'est **pour** Bart De Wever **de** courir" ?

(158) * "c'est pas possible **pour** dire non" (de dire non) (onmogelijk nee te zeggen)

D. De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)

1.4. Vierde categorie

FR : geen voorzetsel - NL : geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

(15) "avertir les consommateurs" (mensen waarschuwen) 3

(34) "jouer un rôle" (een rol spelen)

(139) "respecter les lois" (wetten respecteren) 2

B. De politicus gebruikt een voorzetsel (*)

(7) * "banques **de** solaires" / "banc de solaire" / "banc de bronzage" (banc solaire) (zonnebank) 4

(9) * "mais aussi **de** organiser la législation" / "c'est pas seulement **de** augmenter les contrôles" / "c'est pas maintenant **de** lancer" (mais aussi organiser...) (maar ook ... TE) 3

(?) * "on est maintenant aussi **de** les études" (on a des études)

1.5. "te" categorie

"te" categorie

(30) "on décide **de** fermer les centres" / "décider d'introduire" (besluiten iets te) 2

(36) "le plus important est **de** convaincre" (is ... te)

(45) "c'est très important **de** souligner" (het is belangrijk te onderstrepen) 2

(63) "**d'**aller dans la bonne direction" (te gaan)

(68) "c'est pas évident **de** trouver travail" (het is niet evident een job **te** vinden)

(73) "refuser **de**" (weigeren te)

(84) "on a obligé les centres de bronzage **de** lister" (verplichten te) 2

(91) "c'est très important **de** savoir" (belangrijk te weten)

(94) "le quatrième est **de** dire très clairement" (de vierde is te zeggen) 2

(100) "discuté du but **de** trouver une solution" (het doel van een oplossing te vinden) 2

(133) "où c'est possible **d'**organiser la mobilité" (waar het mogelijk is de mobiliteit te organiseren)

(135) "on va essayer **de** gagner les élections" (we zullen de verkiezingen proberen **te** winnen)

(152) "difficile **de** discuter" (moeilijk te discussieren)

(153) "c'est pas très sage **de** dire" (het is niet voorbeeldig te zeggen) ?

2. Alexander De Croo

2.1. Eerste categorie

FR: geen voorzetsel - NL: voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

"Ce que je demande aujourd'hui, c'est que la Belgique donne le bon exemple" (**ten** voorbeeld dienen)

"arrêter ça" (stoppen met)

"des deux côtés de l'Atlantique" (aan beide kanten)

B. De politicus gebruikt een fout voorzetsel (*)

* "le centre d'accueil où on a créé 500 places **avec** du sanitaire, **avec** à manger pour les gens qui en ont euh qui en ont besoin" (met ?/proposant/ diposant de)

* "mettre un peu **de** la pression" (iemand onder druk zetten)

* "ce qu'ils sont en train de faire c'est **de** créer" (c'est créer)

C. De politicus gebruikt (onder invloed van het Nederlands) het Nederlandse voorzetsel (*)

* "nous choisissons **pour** la deuxième option" (kiezen voor)

* "ce qu'ils sont en train de faire c'est **de** créer" (c'est créer, ze zijn bezig te)

2.2. Tweede categorie

FR: voorzetsel - NL: geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt een voorzetsel

"Y a 20 millions **de** gens" / "million **d'**euro" / "800 millions **de** gens" (20 miljoen mensen/miljoen euro) 5

"**par** exemple" (bijvoorbeeld) 5

"**pousser** la patate chaude **vers** l'Europe" (toesteken) 2

"on peut continuer **à** vendre des armes" / "continuent à dormir dehors" / "continuer à créer" /

"continuer à" (buiten blijven slapen) (blijven verkopen) (blijven creëren) 7

"c'est un débat **à** avoir" (het is een debat die we moeten hebben?)

"un cri **de** cœur humanitaire" (hartenkreet)

"être **dans** un* besoin" (hulp nodig hebben)

"un point cinq millions **d'**enfants" (miljoen kinderen)

"tout **à** fait" (enenmale) 3

"la politique **du** gouvernement fédéral" (het federale regeringsbeleid)

"début **de** la semaine passée" (begin verleden week)

"tout **de** suite" (meteen) 2

"la ville de Bruxelles" (stad Brussel) 7

"tout **à** fait" (inderdaad)

"envie **de** circuler" (willen lopen)

"on pose pas **de** questions" (we stellen geen vragen)

"bruit **de** fond" (achtergrondgeluid)

"le centre **d'**accueil" (het opvangcentrum)

"camp **de** réfugiés"

"mettre **en** cause" (aansprakelijk maken)

"le marché du travail qui nous aide **à** continuer à créer des jobs" (de arbeidsmarkt die ons helpt jobs blijven creëren)

"gouvernement **de** coalition" (coalitieregeringen)

"création de job" (jobscreatie)

"qui rend possible de travailler la nuit (het mogelijk maakt 's nachts werken/ jobs creëren) 2

"niveau **de** formation" (opleidingsniveau)

"c'est **de** donner les gens la liberté" (het is mensen de vrijheid geven)

"voiture de société" (bedrijfsauto) 3

"transport en commun" (openbaar vervoer)

"en direct" (rechtstreeks)

"faire du commerce" (handelen)
 "fidèle à l'accord" (iets trouw zijn)
 "droit **de** grève" / "droit **du** travail" (stakingrecht/arbeidsrecht) 6
 "empêcher **de** travailler" (niet laten werken)
 "gardien de prison" (gevangenbewaarder)
 "**pour** l'instant" (momenteel) 3
 "faire beaucoup **de** désinformation" (veel desinformatie maken)
 "créer **de** l'extrémisme" (extremisme ontwikkelen)
 "à gauche" (links)
 "à chaque fois" (telkens) 2
 "ça a **de** la valeur ajoutée" (heeft meerwaarde)
 "c'est souvent **de** la désinformation" (het is vaak desinformatie)
 "la concertation est **en** panne" (onklaar, defect) 3
 "ne veut pas **de** dialogue" (geen)
 "qui avaient **de** l'expertise" (die ervaring hadden)
 "bac à sable" (zandbak)
 "prendre de la distance" / "donner de la distance" (afstand nemen) 2
 "contrat de gestion" (beheerscontract) 2
 "réforme d'état" (staats hervorming)
 "où il y a **de** la demande" (waar er vraag bestaat)
 "le nombre de voyageurs" (het aantal bezoekers) / "le nombre d'usagers" (het aantal gebruikers) 3
 "pour une fois" (eens)
 "il y a quand même de la matière" (er is toch stof)
 "commission **d'**enquête" (onderzoekscommissie)
 "détruire du matériel" (materieel afbreken)
 "la création d'emploi" (jobcreatie)
 "pouvoir d'achat" (koopgedrag) 2
 "point de vue" (standpunt)
 "maladie de longue durée" (langdurig ziekte)
 "donner à certaines personnes" (mensen geven/ aan sommige mensen ?)
 "des licences d'exportations" (exportlicenties)

B. De politicus gebruikt geen voorzetsel (onder invloed van het Nederlands)

2.3. Derde categorie

FR : voorzetsel - NL : voorzetsel

1. Als voorzetsel NL = voorzetsel FR

A. De politicus gebruikt het correcte Franse voorzetsel

"**depuis** la Deuxième Guerre mondiale" (sinds)
 "qui sont nourris **par**" (door)
 "**pour** des raisons" (om ... redenen)
 "vendre (...) à l'Arabie Saoudite" (verkopen aan)
 "**avec** des armes belges plutôt qu'**avec** des armes françaises" (met eerder dan met)
 "Ca n'a rien à voir **avec** pragmatisme" (te maken met)
 "**à** un moment donné" (op een bepaald moment) 13
 "**dans** le monde" (in de wereld) 2

"une sorte **de**" (een soort van) 3

"**pour** nourrir des enfants" / "pour aider les gens" / "pour défendre une entreprise" / "pour défendre le consommateur belge" / "d'enfermer des gens 24h par jour" / "pour faire une bonne réflexion" (om te) 11

"mettre un plâtre **sur** une jambe de bois" (op)

"un investissement **de** 60 millions" (investeren van)

"à côté de cela" (naast)

"c'est ça la position **du** PS et **du** CDH aujourd'hui" (positie van)

"1212 **avec** des NGO" (met)

"vous allez chercher **sur** 1212.be" (op)

"c'est à nous" (het is **aan** ons)

"c'est à nous **de** voir" (het is aan ons om te zien)

"on a eu l'occasion **de**" (de gelegenheid hebben om iets te doen)

"disponibles **pour**" (beschikbaar voor)

"on leur demande **de**" / "une demande de" (vraag om) (vragen om) 3

"**dans** une/la ville comme/de Bruxelles" / "**dans** sa ville" / "dans le centre de la ville" / "dans sa ville" (in een stad zoals Brussel/in de stad Brussel/in het centrum van de stad) 9

"y a un endroit qui est prévu **pour**" (voorbereiden voor)

"qui est un toit **pour** tout le monde" (een dak voor iedereen)

"l'ambition **d'**un gouvernement" (de ambitie van een regering)

"d'enfermer des gens 24h **par** jour" (om mensen 24u **per** dag op te sluiten)

"**pendant** la journée" / "pendant des mois" (tijdens) 5

"**sans** aucun abri" (zonder schuilplaats)

"un abri **pour** la nuit" (voor de nacht)

"réagir **à**" (reageren **op**)

"bruit de fond **de** jeux politiques" (van politieke spelen)

"une concertation **entre**" (tussen)

"aller **dans** le centre d'accueil" (**naar** het opvangcentrum gaan)

"pour les gens" / "pour eux" / "pour moi" (voor mensen/ voor hen) 5

"ça ne peut pas être le but **d'**une ville" (het doel **van** een stad)

"des réformes **pour** le marché du travail" (voor)

"**jusque** maintenant" (tot vandaag/tot nu toe)

"sortir **du** périmètre classique" / "on sort de l'accord gouvernemental" (uit de perimeter komen/ uit het akkoord komen) 2

"sortent du périmètre classique **d'**un accord gouvernemental" (klassieke perimeter van een regeringsakkoord)

"à un moment" (op een moment) "à ce moment-là" 6

"l'expérience **du** gouvernement précédent" (van de vorige regering)

"à long terme" / "à court terme" (op lange/korte termijn) 3

"**avec** des gouvernements de coalition" (met coalitieregeringen)

"on est ensemble **dans** le même gouvernement" / "dans d'autres gouvernements" (in andere regeringen) 4

"la même opinion **sur** tous les points de vue" (dezelfde mening op alle standpunten)

"**dans** un sens" / "dans l'autre sens" / "dans un sens plus large" / "dans tous les sens" / "dans les deux sens" (in een richting/ in een andere richting/ in een bredere zin/ in alle richtingen) 14

"l'ADN **de** ce gouvernement" (de DNA van deze regering) 2

"**dans** cet exercice" (in deze oefening)

"**dans** le secteur privé" (in het privé-sector)

"une perspective **de** prendre l'avenir en main" (met uitzicht op)

"la législation **sur** le travail de nuit" (wetgeving op/over?)

"une **des** conséquences" (een **van** de gevolgen)
 "30 000 jobs **dans** la logistique" (in)
 "la logistique **de** l'e-commerce" / "société d'e-commerce" (van) 2
 "l'exportation **de** jobs" (uitvoer van jobs)
 "la fédération **des** sociétés" (verbond van ondernemingen)
 "**en** disant" (door te zeggen)
 "cette révolution **de** numérisation" (revolutie van het digitaliseren)
 "**sur** un site internet" (op een website)
 "**avec** une petite camionnette" (met een vrachtwagen)
 "**avec** plaque hollandaise" (met)
 "provient **des** Pays-Bas" (afkomstig uit)
 "qui ont un impact **sur** le patient" (die een invloed hebben op)
 "les honoraires **de** certains prestataires" (van)
 "**dans** les hôpitaux" / "dans certains hopitaux" / "dans d'autres hopitaux" (in ziekenhuizen) 4
 "**pour** des interventions assez standards" (voor normale operaties)
 "ne sont pas bien **pour** le patient" (niet goed voor de patiënt)
 "point **de** vue **de** consommation d'antibiotiques" (uit de perspectief van)
 "**depuis** des années et des années" / "depuis cette année" (sinds dit jaar) (sinds jaren en jaren) 2
 "**pour** chaque 50€" (voor)
 "aller **vers** un équilibre" (naar/tot een evenwicht overhellen)
 "la trajectoire **vers** l'équilibre" (de weg naar)
 "l'ambition de le faire" (de ambitie om het te doen)
 "d'un point de vue **de** l'Open VLD" (in zeker opzicht van de Open VLD)
 "mais il y a une mesure ajoutée à cela" (er is een maatregel toegevoegd aan)
 "qui décide **pour** vous" (bepaalt voor jullie)
 "la possibilité **de** choisir" (de mogelijkheid van kiezen)
 "nous allons **vers** un monde" (naar een wereld gaan)
 "déplacement **sur** des petits engins électriques" (verplaatsing op)?
 "un accord commercial **avec** le Canada" (met)
 "c'est surtout bénéficiaire **pour** les PME" (voordelig voor)
 "une bonne chose **pour** l'économie" (voor economie) 2
 "un accord qui est prêt **entre** le Canada et les 28 pays" / "entre les quatre partis" / "entre 2005 et 2015" / "une crispation entre une partie de la population" / "un conflit entre générations" (tussen)
 5
 "s'applique **à** 800 millions de gens" (iets op iemand toepassen)
 "**de** l'Atlantique" (van Atlantisch)
 "ministre du développement" (minister van ontwikkeling)
 "la seule source **de** développement" (de enige bron van ontwikkeling)
 "donner la possibilité **à**" (geven aan)
 "donner la possibilité **de** faire" (om het te doen)
 "l'un **avec** l'autre" (met elkaar)
 "ça fait partie **de** l'accord" (deel uitmaken van) 2
 "se trouver **dans** l'accord" (staan in) 2
 "**dans** notre société" / "dans une société" (in onze maatschappij) 3
 "**dans** une situation" (in een situatie) 2
 "**dans** ce pays" (in dit land)
 "ça leur gêne pas **de** les intimider"
 "se tirer **dans** le pied" (in zijn voet schieten)
 "des gens raisonnables soient **à** table" / "on a ramené les partenaires sociaux à table" (aan tafel)

zitten/aan tafel gaan) 8

"on fait **de** la concertation sociale" (?)

"un principe **de** la concertation sociale" (een principe **van**)

"on se met **autour de** la table" (loc. prép.) (rond)

"faire un accord **avec** les ministres" (met de ministers)

"on arrive plus **à** le défendre" / "n'arrivent plus à maîtriser leurs membres" / "n'arrivent plus à maîtriser" / "n'arrivent pas à assumer" (?) 6

"je déciderais **dans** un conseil des ministres" (in/tijdens een ministerraad)

"ça aille **au** parlement" (naar het parlement gaan)

"on vote **dans** l'autre sens" (in de andere richting)

"**dans** ce contexte" (in deze omgeving)

"ça part **dans** tous les sens" (**in** alle richtingen)

"un post Facebook **de** Laurette Onkelinx et **de** Meryame Kitir" (van) 2

"un monstre **de** Frankenstein" (monster van Frankenstein) 2

"**à cause de** conflits" / "à cause de pression extérieure" / "à cause de pression intérieure" (wegens/door) 6

"**en** face" (tegenover) 2

"face **à** l'irresponsabilité" (naast) ?

"qui grandit **dans** ce rendement-là" (in deze)

"**en** Flandre" (in Vlaanderen) 2

"**avec** les syndicats" (met de vakbonden)

"dans un gouvernement" / "dans le gouvernement" / "dans ce gouvernement" (in een/de regering) 4

"un gouvernement **avec** un premier socialiste" / "un gouvernement avec des ministres intelligents" (met een premier) 2

"**à** l'échelle d'aujourd'hui" (op de schaal van vandaag)

"**à** l'échelle **d'**aujourd'hui" (op de schaal **van** vandaag)

"c'est **dans** les détails" (in details)

"on est un peu **dans** les caricatures" (in de karikatuur)

"une autre proposition **avec** le même effet" (met)

"a été pris **par** un comité" (door)

"j'ai quand même le droit **de** répondre" (recht om te antwoorden)

"d'une journée **de** difficultés **à** l'autre" (van een moeilijke dag naar de andere)

"d'une journée de difficultés **à** l'autre" (van een moeilijke dag naar de andere)

"parler **avec** les gens" (spreken met) 2

"c'est un service qui est **pour** la totalité du public" (voor)

"disponible **pour** la population" (beschikbaar voor)

"**dans** la même catégorie que la SNCB aujourd'hui" (in dezelfde categorie)

"**dans** ces deux entreprises publiques-là" / "dans une entreprise publique" (in deze twee bedrijven) 2

"**depuis** des années" / "depuis un an et demi" (sinds jaren) (sinds een jaar en een half) 2

"**avec** cette expérience" (met deze ervaring)

"**dans** le déploiement de nouveaux réseaux" (in)

"dans le déploiement **de** nouveaux réseaux" (van)

"**sur** une période de 10 ans" (over)

"moi je suis ici **avec** mes intérêts" (met)

"avec mes intérêts **à** moi" (?)

"**dans** l'intérêt de l'entreprise" (in het belang van)

"dans l'intérêt **de** l'entreprise, du consommateur, du voyageur" (in het belang van) 3

"de temps en temps" (van tijd tot tijd)
 "on n'est pas d'accord **avec** ce qui se passe" (het eens zijn met)
 "direction **de** la SNCB" (van)
 "c'est ce qu'on attend **de** vous" (verwachten van)
 "**dans** l'opérationnel" (in werking)
 "c'est pas à nous de le faire" (aan ons)
 "je pense que c'est la manière **de** le faire" (om het te doen)
 "j'ai d'ailleurs changé la loi **sur** les entreprises" (de wet over)
 "la nomination **d'un** CEO" / "la nomination **de** conseillers d'administration" (van)
 "ce serait bien **de** prendre un peu plus de distance"(om te)
 "**de** mettre des gens à qui" (om te)
 "**à** qui" (aan wie)
 "la responsabilité de gérer" (verantwoordelijk om... te)
 "dans un conseil d'administration" in een administratieraad"
 "viennent d'autres entreprises" (komen uit)
 "comité **de** direction" (raad van bestuur)
 "**avec** des gens" (met mensen)
 "d'expérience **dans** l'entreprise" (ervaring in het bedrijf)
 "désigné indirectement **par**" / "désigné **par** un libéral" (door) 2
 "**après** la dernière réforme" (na)
 "**dans** toute la dynamique d'investissement" (in de hele dynamiek)
 "dynamique **d'**investissement" (dynamiek van investering)
 "couper **en** deux" (in twee)
 "on a un réseau qui est complètement concentré **sur** Bruxelles" (geconcentreerd op) 2
 "on est tous quand même assez dépendants **de** Bruxelles" (afhankelijk van)
 "dans tous les secteurs de notre vie" (op alle gebieden)
 "de notre vie" (van ons leven)
 "de ce côté" (aan deze kant) 2
 "**dans** des décisions d'investissement" (in beslissingen)
 "**pour** qu'il n'y ait pas d'investissement dans l'autre sens" (om geen investering in de andere richting te hebben)
 "**dans** le plan d'implémentation" (in het plan)
 "qui viennent **à** Bruxelles" (die naar Brussel gaan)
 "la manière logique **de** le faire" (om het te doen)
 "**en** anglais" (in het engels) / "en français" (in het frans) 2
 "**dans** une autre démarche" (in een aanpak) 2
 "dans certains domaines" (in sommige sectoren) 2
 "une bonne réflexion basée **sur**" (gebaseerd op)
 "dans un moment" (in een moment)
 "moment **de** tensions syndicales" (van)
 "problème **de** société" (problemen van de maatschappij)
 "**dans** le domaine" (op het gebied) 2
 "**dans** la direction de fédéralisation" (in de richting van)
 "**pour** nous" (voor ons)
 "les conclusions **de** la commission" (van de commissie)
 "**dans** la direction de réflexion" (in de richting)
 "**de** réflexion" (van reflexie)
 "**entre** maintenant et 2019" (tussen nu en 2019)

"dans un cadre actuel" (in een actuele kader)
"dans la majorité du pays" (in de meerderheid"
 "dans la majorité **du** pays" (in de meerderheid van het land)
 "le reste **du** monde" (rest van de wereld)
 "90% **de** la population" (90% van de bevolking)
 * **"venir à un accord"** (d'arriver à un accord)
 "on fait un accord **avec** ceux qui veulent" (met)
 "leur donner l'occasion **de** travailler" (de gelegenheid hebben om iets te doen)
 "la demande peut venir de quelqu'un d'autre" (komen uit)
 "on est prêt à parler" (bereid om)
 "notre matériel à nous" (?)
 "pour être vraiment sûr que ça fonctionne pas" (om zeker te zijn)
 "négocier avec des gens" (onderhandelen met)
 "revenons à une liste" / "revenir à un contexte raisonnable" (teruggaan naar een lijst) 2
 "une liste **de** choses" (een lijst van dingen)
"chez nous" (bij ons)
"avec qui nous sommes autour de la table" (met wie)
"autour de la table" (rond de tafel) 2
 "autour de la table **avec** les partenaires sociaux" (met)
 "l'effet **de** certaines choses" (effect van)
 "sur le tas" (op de stapel?)
 "c'est la gauche contre la droite" / "la gauche contre un gouvernement de gauche" (tegenover) 2
 "raisons **pour** cela" (daarvoor)
 "situation de sécurité" (situatie van securiteit)
"en dessous de" (onder) 4
 "une sorte **de**" (een soort **van**)
 "c'est notre rôle **de** le faire" (om het te doen)
 "les seuls à le faire" (om het te doen)
 "me plonger dans le négativisme" (dompelen in)
 "la période du gouvernement précédent" (periode van de vorige regering)
 "premiers trois mois **de** cette année-ci" (van dit jaar)
"avec les attentats" (met de aanslagen)
"dans une période facile/difficile" (in) 2
"dans l'économie dans laquelle" (in)
 "situation propice à l'exportation" (gunstig voor)
 "dans cette discussion" (in deze discussie)
 "se baser **sur**" (zich op iets baseren)
 "dans l'index" (in de index)
 "c'est **dans** le panier de l'index" (in de mand)
 "le panier **de** l'index" (in de mand van index)
 "dans le secteur privé" (in het privé-sector) / "dans le secteur public" 5
 "pour eux" (voor hen) / "pour certains" / "pour moi" (voor sommigen) 3
 "pour le PS" (voor de PS)
 "il faut être un peu logique **dans** ses arguments" (logisch in)
 "il y a un gouvernement avec une majorité" (met een meerderheid)
 "beaucoup trop d'implications politiques **dans** la SNCB" (in de NMBS)
 "dans un monde" (in een wereld)
"dans d'autres domaines" (in) 2

"ce qu'on offre aux citoyens" (aan) ?
 "en interaction avec" (in interactie met)
 "dans la fiscalité" (in)
 "dans ma perspective" (in mijn perspectief)
 "l'augmentation de la maladie" (stijging van)
 "qui augmentent **de** 7-8% par an" (stijgen met)
 "**par** an" (per jaar)
 "rentrer **dans** la force de travail" (in ?)
 "construite **sur** les principes" (op)
 "c'est mieux **de**" (het is beter om)
 "**dans** ces discussions" (in deze)
 "**avec** plaisir" (met)
 "est **en** face..." (tegenover)
 "grâce à cette mesure" (dankzij deze maatregel) 2
 "vous demanderez aux gens" (**aan** mensen vragen) 2

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

* "les principes passent (...) **au-delà** des intérêts économiques" (boven) (passer avant) (adverbe vs prépo)
 * "il y avait pas de problème **de** le faire" (pour) (om het te doen) 2
 * "un domaine **dans** lequel en Belgique c'est quand même pas évident de créer des emplois" (pour lequel)
 * "je peux pas empêcher les ministres **à** lire" (DE lire/ emand beletten iets te doen)
 * "année **par** année" (jaar na jaar) (année après)
 * "dans le parcours **vers** les élections précédentes" (van) (tijdens het traject van de vorige verkiezingen)
 * "je pense qu'on est assez adultes **à** nous adresser" (pour)
 * "c'est venu un peu à notre pas de porte" (au pas de notre porte) ?
 * "laissez-nous faire **à** utiliser cela" (?)
 * "sur la période **de** gouvernement" (du)
 * "**dans** la même période du gouvernement précédent" (sur) (op)
 * "on a fait juste **à** l'envers" (on a fait le contraire) (het tegenovergestelde) (trad. littérale?)
 * "on a d'autres moyens technologiques **de** le faire" (pour le faire)
 * "force **de** travail" (du)
 * "je serai pas le seul **de** dire ça" (à dire ça)
 * "**du** début on a tout fait" (vanaf het begin/dès le début)
 * "cette circulaire a été décidée **dans** un comité paritaire" (décidée par un comité) (door)

C. De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)

* "c'est clair **qu'un** moment donné" (**OP** een bepaald moment / **A** un moment donné) 11

2. Als voorzetsel NL niet de letterlijke vertaling van voorzetsel FR is

A. De politicus gebruikt het correcte voorzetsel

"qui sont **en** train **de**" "nous sommes en train de" (bezig zijn met/ **te** zijn) 15
 "ils ne se soucient pas **de** qui est compétent" (ze maken zich geen zorgen **over** wie bekwaam is)
 "**d'**un point **de** vue humanitaire" (vanuit humanitair oogpunt)
 "**d'**un côté" (aan de ene kant)
 "**d'**un autre côté" (aan de andere kant) 2
 * "l'office de l'étranger" (office **des** étrangers/ Dienst voor Vreemdelingenzaken)

"convaincre de" (iem tot iets overreden)

"une alternative **de** 500 places" (een alternatief met) ?

"mettre **en** avant" (naar voren gaan, brengen)

"**sur** les trois années précédentes" (over de drie verleden jaren)

"**dans** ce domaine-là" / (op dit gebied) 2

"s'étendre **sur** 800 millions" (zich over iets uitstrekken)

"sorti 800 millions de gens **de** la précarité" (buiten/uit armoede komen)

"la fameuse circulaire **sur** les jours de compensation" (over)

"cette circulaire ne vient pas **du** ministre" (voortkomen uit)

"à la SNCB" (bij de NMBS) 2

"**en** grève" (in staking)

"la SNCB nous appartient à tous" (behoren tot)

"au niveau de l'Europe" / "au niveau fédéral" / "au niveau européen" (**op** Europees niveau/ op federaal niveau) 3

"Alors **au** niveau total nous faisons un invest – investissement de 60 millions d'aide humanitaire" (in totaal)

"Alors c'est vrai qu'on a été débordés un petit peu **au** début" (in het begin)

"aux Pays-Bas" (in Nederland)

"au Yémen" (in Yémen) 2

"**en** Europe et (...) **en** Belgique" / "en France" / "en Allemagne" / "en Afrique" / "en Asie" (in Europa, in België) 22

"on arrête (...) **de** vendre" (stoppen met)

"la politique du gouvernement fédéral **du** début" (in het begin)

"on leur demande d'être convoqués **dans** deux trois jours" (**binnen** twee of drie dagen)

"on leur renvoie **dans** un des centres" (sturen naar)

"**d'**une manière concertée"/"d'une manière humaine"/"d'une manière organisée" / "d'une manière très claire"/ "de la manière la plus efficace" ("op een meer benadrukt manier") (**op** een gemeenschappelijke manier) 9

"venir à l'office de l'étranger" / "interroger à l'office" (**bij** de Dienst voor Vreemdelingenzaken komen) 2

"7 à 8 semaines" (zeven tot acht weken)

"prendre l'avenir **en** main" (de toekomst ter and/bij de hand nemen)

"**par** rapport à" (in vergelijking tot)

"**en** 2018" (in 2018) 2

"ça nous demandera un effort similaire à celui" (het zal ons dezelfde moeite vragen als)

"ça mène à des problèmes"/"ça mène à une résistance" (tot iets leiden) 2

"**d'**un point de vue" (**in** zeker opzicht)

"le même montant **en** net" / "la différence en net" (in netto) ? 2

"forcer à" (tot iets dwingen) 3

"un pays **de** PME" (een land met KMO's)

"**au** début" (in het begin)

"en général" (in het algemeen) 2

"ouvert à la concertation" (open voor)

"on a parlé **de** numérisation" / "parlé de la SNCB" (spreken over) 2

"parler **de** la SNCB" / "parler de ce genre de choses" (spreken over) 4

"**A** b-post" (bij) / "**A** Belgacom" (bij) 2

"**dans** un marché libéralisé" (op een liberale markt) / "dans leurs marchés" (op hun markt)

"par rapport à" (ten opzichte van) 3

"confronté à une situation" / "auxquels on est confronté" (geconfronteerd met) 2

"qui se mettent **en** avant" (naar voren komen)
 "d'une manière difficile" / d'une autre manière (op een moeilijke manier) 2
 "du côté syndical" (aan de syndicale kant) / "du côté de l'opposition" 2
 "mettre la santé des voyageurs **en** danger" (in gevaar)
 "une volonté **de** parler" (bereidheid tot spreken)
 "on peut s'adresser nous-mêmes à eux" (zich richten tot)
 "**en** disant" (door te zeggen)
 "**en** net" (in netto)
 "**de** mon point de vue" (vanuit mijn standpunt)
 "**au** moins" (ten minste)
 "**en** fait" (in feit) 2

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (NL vertaling) (*)

* "nous avons ouvert un bâtiment **avec** 500 places" (un bâtiment **de** 500 places/ een gebouw met 500 plaatsen)
 * "**dans** la réalité" (en réalité) (in werkelijkheid)
 * "on pourrait dire avec un peu une boutade"
 * "alors **à** une journée où ce service" (lors)
 * "**à** un moment comme aujourd'hui" / (op een moment) (dans un moment comme aujourd'hui) 3
 * "vous êtes avec le dos contre le mur" (met de rug tegen de muur) / dos au mur
 * "il faut quand même arrêter **avec** ce sorte de dire" (stoppen met) (arrêter de dire)
 * "peut-être qu'il faut s'orienter un peu **sur** le poids" / "orienter **sur** le besoin" (s'orienter vers) (richen op) 2
 * "que je dois m'assimiler **avec** eux" (assimiler à) (gelijkstellen (met))

C. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

* "et c'est **de** faire leurs jeux là-dedans" ?
 * "les deux entreprises publiques **auxquelles** je suis responsable" (dont) (verantwoordelijk voor)
 * "**dans** le parcours vers les élections précédentes" (in het traject) (tijdens)
 * "en face **à** des gens" (tegenover mensen)
 * "nous adresser **avec** les gens" (aux gens)

2.4.Vierde categorie

FR : geen voorzetsel - NL : geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

"(...) la plus grande catastrophe humanitaire qui est en train de **prendre place**" (plaatsnemen/ zich zetten)
 "donner un signal" (een signaal geven) 2
 "bloquer CETA" (CETA stoppen)
 "investir des millions" (miljoenen investeren)
 "certains augmentent les prix" (prijzen verhogen)
 "certains augmentent les prix" (prijzen verhogen)
 "défendre une entreprise" (iets verdedigen)
 "ce n'est pas quelque chose qu'on accepte" (iets aanvaarden) 2
 "on leur demandera" (iemand iets vragen) 2
 "le gouvernement fédéral a pris sa responsabilité" (zijn verantwoordelijkheid nemen)
 "nous gérons cette crise" (deze crisis behandelen)

"avoir besoin" (iets nodig hebben)
 "on prend ses responsabilités" (verantwoordelijkheden nemen)
 "créer des jobs" (job creëren) 2
 "choisir la voie" (de weg kiezen)
 "faire basculer le bateau" (de boot doen omvallen)
 "poser les questions" (vragen stellen) / "se poser la question" (zich vragen stellen) 2
 "ce gouvernement aurait des problèmes" (deze regering zou problemen hebben)
 "faire un budget" (een begroting maken)
 "les mesures que nous prenons" / "on prenait une mesure" (maatregelen nemen) 3
 "mettre une condition" (een voorwaarde zetten?)
 "on va changer un élément" (iets veranderen)
 "qui rend possible" (mogelijk maken)
 "vous commandez quelque chose" (iets bestellen)
 "livrer ça" (iets bezorgen)
 "faire cette analyse" (deze analyse maken)
 "nous utilisons beaucoup trop de..." (iets gebruiken)
 "donner la possibilité" (mogelijkheid geven)
 "prendre des décisions" (beslissingen nemen)
 "on donne la responsabilité" (verantwoordelijk geven)
 "on maintient le contrôle" / "on doit garder le contrôle"

B. De politicus gebruikt een voorzetsel (*)

- * "c'est **de** la responsabilité des régions" (c'est la responsabilité)
- * "on a ramené **à** un partenaire privé"
- * "amener **à** des entreprises"
- * "on a dû nettoyer **dans** plein de domaines" (on a dû nettoyer plein de domaines)

2.5. "te" categorie

"te" categorie

"qui ont la possibilité **de** donner des licences" (in staat zijn ... te)
 "essayé **de** bloquer" / "essaient de trouver" / "essayer d'accueillir" / "essaient de prouver" / "essaie d'empêcher" / "essayé de faire bouger" / "essaie de le faire" (proberen te) 13
 "et de dire" (en te zeggen)
 "on a décidé **de**" (besluiten te)
 "notre ambition c'est **de** dire" (te zeggen)
 "**de** créer 500 places" (500 plaatsen te creëren)
 "c'est ma volonté **de**" (het is mijn wilskracht iets te)
 "c'est quand même pas évident **de** créer des emplois" (het is niet gemakkelijk jobs te creëren)
 "les mesures **à** prendre" (de maatregelen die te nemen zijn)
 "c'est de donner les gens la liberté **de** choisir" (te kiezen)
 "interdire **de**" (verbieden te)
 "c'est un peu difficile **de** travailler dans ce contexte" / "c'est un peu difficile de négocier" (moeilijk in deze omgeving te werken) 3
 "la démarche que j'ai fait, c'est **de** dire" (is te zeggen)
 "c'est pas **à** nous **de** le faire" (aan ons het te doen)
 "une autre solution c'est peut-être **d'**amener quelques personnes" (een andere oplossing is misschien meer mensen te brengen)
 "un rôle **à** jouer" (een rol te spelen)

3. Charles Michel

3.1.Eerste categorie

FR : geen voorzetsel - NL : voorzetsel

A. De politicus gebruikt het correcte voorzetsel

(7) "ik kijk **naar** Wallonië" (je regarde la Wallonie)

(13) "we wachten **op** de definitieve resultaten"

(66) "**naar** de sociale partners te luisteren" / "naar Groot-Brittannië luisteren" (écouter les partenaires sociaux) 2

(90) "**van** plan zijn te" (avoir l'intention de) 3

(359) "twee **van** de belangrijkste lessen" (deux des plus importantes leçons)

(?) "ten eerste" (premièrement)

(?) "ten tweede" (deuxièmement) / "ten derde" (troisièmement) 2

B. De politicus gebruikt een fout voorzetsel (*)

C. De politicus gebruikt (onder invloed van het Frans) geen voorzetsel (*)

(9) * "we wachten de definitieve resultaten" (on attend les résultats définitifs)

(29) * "ik ben overtuigd dat..." / "we zijn overtuigd dat" (ik ben **ervan** overtuigd dat/we zijn **ervan** overtuigd dat) (je suis convaincu que) 10

(49) * "ik ben bewust dat" (ik ben **ervan** bewust dat) 6

(95) * "we slagen beslissingen te nemen" (we slagen in)

3.2.Tweede categorie

FR: voorzetsel - NL : geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

B. De politicus gebruikt het Nederlandse pendant van het Franse voorzetsel (*)

(133) * "orde van de dag" (dagorde)

(176) * "van export" (export: : 30 miljard export)

C. De politicus gebruikt een voorzetsel dat geen letterlijke vertaling is van het Franse voorzetsel (*)

3.3.Derde categorie

FR : voorzetsel - NL : voorzetsel

1. Als het Nederlandse voorzetsel de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel is:

A. De politicus gebruikt het correcte Nederlandse voorzetsel

(3) "**in** Brussel" / "in Roma" (à Bruxelles, à Rome) 8

(4) "dat is natuurlijk uitstekend **voor** ons" (pour nous) 7

(5) "**na** het verlies" / "na de zomer" / "na de Brexit" (après la défaite, après l'été) 5

(6) "na het verlies **van** de FDF" (la défaite **du** FDF)

- (8) "**in** veel provincies" (dans bcp de provinces)
- (10) "dat gaat **in** de zeer goeie richting"/ "in de richting" (ça va dans la bonne direction) 3
- (11) "**met** de aanwezigheid" (avec la présence)
- (12) "**met** Vincent De Wolf (avec x)
- (14) "**in** de volgende uren"/ "in de volgende weken"/ "in de volgende jaren" / "in een paar uren"/ "in een paar maanden" (dans les prochaines heures/semaines) 24
- (15) "we zijn zo dicht **bij** de eerste plaats" (proche de)
- (17) "de MR is altijd bereid **om**" (prêt à) 3
- (18) "het vertrouwen **van** de kiezers" (la confiance de)
- (21) "ik heb respect **voor** onze instellingen" / "respect voor Israël" / "respect voor de fundamentele vrijheden" (j'ai du respect pour) 5
- (22) "we zullen zien **met** de koning" (avec le roi)
- (23) "ik ben tevreden **met** mijn vrienden"/ "met minister Reynders" / "met de minister" (je suis content avec mes amis) 3
- (26) "dat is belangrijk **voor**" (important pour) 4
- (27) "ik ga solidariteit **van** België uitdrukken" (la solidarité de la Belgique)
- (28) "**om** onze solidariteit, onze steun **te** geven"/ "om beslissingen te nemen" / "om onze sociale zekerheid duurzaam te beschermen" (pour donner, pour prendre, pour protéger) 70
- (30) "een strategie **voor**" (une stratégie pour)
- (32) "**op** zeer korte termijn"/ "op midden termijn" (à très court terme/ à moyen terme) 6
- (33) "concrete voorstellen **op** de tafel verdedigt" (sur la table)
- (34) "**in** sommige landen"/ "in deze landen" (dans certains/ces pays) 2
- (35) "een bron **van** de moeilijkheden"/ "een bron **van** de problematiek" (une source de difficultés/une source de problèmes)
- (36) "werken **voor** een grotere stabiliteit" (travailler pour une plus grande stabilité)
- (37) "de situatie **van** de conflicten" (la situation des conflits)
- (38) "de problematiek **van** de ontwikkeling" (la problématique du développement)
- (40) "in de richting **van**" (dans la direction **de**)
- (43) "**met** bijvoorbeeld tienduizend mensen" (avec par exemple)
- (45) "**buiten** Europa" (hors/ en dehors de l'Europe)
- (46) "logica **van** de Europese instellingen" (la logique des institutions européennes)
- (47) "**in** de loop van de namiddag" (dans le courant de l'après-midi) 2
- (48) "in de loop **van** de namiddag" (dans le courant de l'après-midi)
- (51) "op een hoogste niveau **van**" (à un haut niveau **de**)
- (52) "dat is een kwestie **van** geloofwaardigheid" (une question de)
- (53) "**voor** mij" / "voor jullie" / "voor ons"/ "voor hem"/ "voor ons land" (pour moi/vous/nous) 11
- (54) "de oriëntatie **van** deze regering" (l'orientation de ce gouvernement)
- (55) "de strijd **tegen** alle vorm"/ "strijd tegen terreur" (le combat contre) 5
- (56) "alle vorm **van**" (toute forme de) 2
- (57) "**van** cruciaal belang" (d'un intérêt crucial)
- (60) "de engagementen **van** dit regeerakkoord" (engagements de cet accord gouvernemental)
- (61) "**binnen** de sp.a" / "binnen de regering" / "binnen de ministerraad" (au sp.a) (au gouvernement) 5
- (64) "de bedoeling **van** de regering" (le but de ce gouvernement) 2
- (65) "duidelijke oriëntaties **voor** de toekomst bepaald" (pour le futur) 12
- (68) "in de uitvoering **van**" (en exécution de)
- (69) "**voor** de oudere mensen" (pour)
- (71) "rekening houden met" (tenir compte **de**)
- (72) "**in** het perspectief van" (**dans** la perspective de)
- (73) "in het perspectief **van**" (dans la perspective **de**)
- (74) "**met** de vakbond te discussiëren" (avec)

- (76) "de rol **van**" (le rôle de) 3
- (77) "**met** de steun van" (avec le soutien)
- (78) "met de steun **van**" (avec le soutien de)
- (79) "een belangrijke ruimte **voor**" (place pour) 6
- (80) "beslissing **van** de regering" (décision du) 2
- (81) "**in** het kader van" (dans le cadre de) 12
- (82) "in het kader **van**" (dans le cadre de)
- (83) "een raadpleging **van** de gewesten" (une consultation des régions)
- (84) "ieder **in** zijn rol" (chacun dans son rôle)
- (85) "een positief dialoog **met** de regering" (avec le gouvernement)
- (87) "**in** een sfeer van dialoog" (dans une ambiance de dialogue) 2
- (88) "in een sfeer **van** dialoog" (dans une ambiance de)
- (89) "**zonder te** aarzelen" / "**zonder te** twijfelen" (sans hésiter / sans douter) 2
- (91) "van plan zijn **te**" (avoir l'intention **de**)
- (92) "**in** de pers" (dans la presse)
- (94) "een regering **met** veel individuele talenten" (avec)
- (96) "ik heb veel respect **voor** de debat" (respect pour) 3
- (97) "politieke partijen **met** hun eigen programma" / "met hun eigen prioriteiten" (avec) 2
- (99) "**van** de rit" (du voyage)
- (100) "ik werk hard **met** de collega's" (travailler avec)
- (101) "**zonder** polemiek" (sans polémique)
- (102) "**met** alles onder controle" (avec tout)
- (103) "**onder** controle" (sous contrôle)
- (104) "**in** een democratische debat" (dans un débat démocratique)
- (106) "eerste pagina's **van** de kranten" (premières pages du journal)
- (107) "olie **op** het vuur gooien" (jeter de l'huile sur le feu)
- (109) "in de schoot **van**" (au sein de)
- (110) "**voor** de veiligheid"
- (111) "**van** onze medeburgers" (de nos citoyens)
- (112) "**van** de Europese Unie" (de l'Union Européenne)
- (114) "**met** Emmanuel Macron" (avec Emmanuel Macron) / "**met** andere Europese leiders" / "**met** hem" / "met Europa" 5
- (115) "**voor** een nieuw elan" (pour un nouvel élan)
- (117) "**via** SMS" / "via de jobcreatie" (par, via) 2
- (118) "**met** realisme bekijken" / "met humor" / "met onvoorspelbaarheid" (regarder avec réalisme) 4
- (120) "**in** het dagelijkse leven" (dans) 2
- (121) "**van** onze medeburgers" (de nos concitoyens)
- (122) "steun **voor** de innovatie" / "steun voor de sociale zekerheid" / "steun voor de KMO's" / "steun voor de economische activiteit" (soutien à l'innovation) 4
- (124) "de beste antwoord **tegen** alle vormen..." (contre)
- (125) "alle vormen **van**" 4 (toute forme de)
- (126) "**voor** Frankrijk we zullen zien" / "voor België" (pour la France/en ce qui concerne la France) 2
- (128) "**tussen** Frankrijk en België" / "relaties tussen de EU en G-B" / "tussen de Waalse regering en de Europese commissie" / "samenwerking tussen de inlichtingendienst" (entre la France et la Belgique) 6
- (130) "**met** de juiste beslissingen" (avec les bonnes décisions)
- (134) "**voor** de samenwerking" (pour la collaboration/coopération)
- (135) "samenwerking **in** de veiligheid" / "samenwerking in de strijd" (coopération dans la sécurité) 2
- (137) "**voor** de verkiezingen" / "voor de Brexit" / (avant les élections) 4
- (138) "een evolutie **in**" (une évolution dans)
- (139) "de dynamiek **van**" (la dynamique de)

- (140) "**voor** de Europese raad" (pour)
- (142) "de start **van**" (le départ de) 2
- (143) "**in** deze onderhandelingen" (dans ces négociations)
- (144) "**voor** de sociale uitdaging" (pour le défi social)
- (145) "**zonder** twijfel" (sans doute) 2
- (146) "met populistische partijen" (avec des partis populaires)
- (148) "**voor** een Europees engagement" / "voor de solidariteit" / "voor een beleid" / "voor de veiligheid" (pour) 4
- (149) "de leider **van** de vrije wereld worden" (du monde libre) 1
- (150) "dat is een logica **van** samenwerking" (une logique de) 5
- (151) "**voor** de keuze van de Britse kiezers" (pour)
- (153) "**met** de Brexit" (avec)
- (154) "**met** Groot-Brittannië" (avec) 5
- (155) "**in** de strijd" (dans le combat)
- (156) "**in** deze moeilijke onderhandeling" (dans)
- (157) "**van** de scheiding"
- (158) "**voor** de relaties"
- (159) "**met** rationaliteit" (avec rationalité)
- (160) "punt **per** punt" / "80€ meer per maand" (point par point, 80€ en plus par mois) 2
- (161) "de belang **van** de burgers en **van** de bedrijven" / "belangen van Groot-B en van Europa" / "de sociale belang van België" (des) 5
- (162) "**met** een high level groep" (avec)
- (163) "een rol spelen **in** de onderhandelingen" (dans) 2
- (166) "**van** Europa" (de l'Europe) 3
- (167) "de aanwezigheid **van**" (la présence de)
- (168) "**voor** veel Britse bedrijven" (pour)
- (170) "**in** een logica" 4
- (172) "**met** koelbloedigheid" (avec froideur)
- (173) "**door** het feit" (par le fait) 2
- (174) "een economische partner **voor** Groot-Brittannië" (pour)
- (175) "bedrag **van**"
- (179) "toekomst **voor**" (futur pour) 2
- (180) "**tijdens** maanden en maanden" / "tijdens de verkiezingen" / "tijdens de verkiezingsperiode" (pendant) 3
- (182) "discussie **over**" (discussion sur) 2
- (183) "**van** de vergadering" (de la réunion)
- (184) "**voor** de onderhandelingen" (pour)
- (185) "**in** de goede richting" (dans la bonne direction)
- (186) "keuze **van** de Britse kiezers" (choix de) 4
- (187) "liefhebber **van**" (de)
- (190) "de potentiële moeilijkheden **van** een onderhandeling" (difficultés de)
- (191) "een akkoord boeken **over** de modaliteiten" / "**over** de toekomst"(sur les modalités) 2
- (192) "**in** andere domeinen" (dans d'autres domaines)
- (193) "met de Brexit" / "met UK" delen we... (avec le Brexit) 2
- (195) "**voor** de veiligheid, **voor** de bescherming" (2)
- (196) "bescherming **van**" (protection de)
- (198) "een nieuwe vorm **van**" (une nouvelle forme de)
- (199) "de fundamentele waarden **van** onze samenleving, **van** onze maatschappij" (de) 2
- (202) "in de realiteit" (dans la réalité)
- (203) "vraag stellen **aan**" (à)
- (204) "**met** het crisiscentrum" / "met de Britse veiligheidsdienst" (avec le centre de crise, avec le service

de sécurité anglais) 2

- (205) "**in** de wereld" (dans le monde)
- (207) "met maatregelen" (avec des mesures)
- (208) "maatregelen voor" (mesures pour)
- (209) "in onze samenleving" (dans notre société)
- (210) "onafhankelijk **van**" (indépendamment de)
- (211) "van de ene en de andere" (de l'un et l'autre)
- (212) "een obstakel **voor**" (un obstacle pour)
- (213) "een indruk **van** immobilisme" (une impression d'immobilisme)
- (214) "**met** respect" (avec) 3
- (215) "moeilijk **voor**" (difficile pour)
- (216) "werknemers **van** ING" (de)
- (217) "**met** de wetere nood" (avec le besoin)
- (218) "een moment hebben **voor**" (pour)
- (220) "de fiscale situatie **van** ING" (de) 2
- (222) "de obsessie **van** de regering" / "strategie **van** de regering" (l'obsession du gouvernement/ la stratégie du)
- (223) "de obsessie van de regering **voor** de jobcreatie" (obsession pour)
- (224) "strategie **voor**" (stratégie pour)
- (225) "te hart **tegen** de wereld" / "harde woorden tegen België gebruikt" (contre le monde, contre la Belgique) 3
- (226) "tegen de wereld **van** de bedrijven" (monde des entreprises)
- (227) "**in** de toekomst" (dans le futur)
- (228) "aantrekkelijker **voor**" (attirant pour) 2
- (229) "**in** de strategie" (dans la stratégie)
- (230) "moeilijke moment **voor** vele families" (pour)
- (231) "**met** mijn collega's" (avec mes collègues)
- (237) "alles te doen **voor** de economische belang"
- (238) "partner van ons land" (partenaire de notre pays)
- (239) "20% **van** de bedrijven" (20% des)
- (240) "naar België" / "naar Vlaanderen" / "naar Nederland" (vers la Belgique, vers la Flandre) 3
- (241) "discussie met" (discussion avec)
- (242) "de factuur **voor** de Brexit betalen" (pour)
- (243) "aanvaardbaar voor" 3
- (244) "gevoelighden **van**" (fragilité de)
- (246) "geen nieuwe fiscaliteit **voor** de mensen" (pour)
- (247) "geen fiscaliteit **tegen**" (contre) 2
- (248) "100% **van** de nieuwe fiscaliteit" (100% de la nouvelle)
- (249) "dat gaat **uit** kapitaal" (vient de)
- (250) "**voor** de jobcreatie" (pour) 2
- (251) "een echte duurzaamheid geven **voor**"
- (252) "een nieuwe wetgeving **voor** de e-commerce" (pour)
- (253) "hervorming **van** de nachtarbeid" (de) 2
- (254) "de problematiek **van**" (problématique de)
- (255) "**in** de belang van" (dans l'intérêt de) 2
- (256) "in de belang **van**" (dans l'intérêt de)
- (258) "de DNA **van**" (l'ADN de)
- (261) "de quota **van**" (le quota de)
- (262) "akkoord gaan **met**" (être d'accord avec)
- (263) "efficient **voor**" (efficace pour)

- (265) "de mensen **met** de lage lonen" (avec les salaires bas)
- (266) "gevolg **van**" (conséquence du)
- (267) "activering **van** spaargeld" (de)
- (268) "discussie **rond** de meerwaarde" (autour de)
- (269) "staat niet **in** de koelkast" (dans le frigo)
- (270) "de politieke wil **van** de regering" (volonté de)
- (271) "toekomst **van** onze maatschappij" (futur de)
- (272) "heb ik vastgesteld **in** de discussies" (dans)
- (276) "het vertrouwen **van**" (de)
- (278) "stabiliteit **van** de regering" (de)
- (279) "**voor** de regering" (pour le gouvernement)
- (280) "**in** een moeilijke tijd" (dans un moment difficile)
- (281) "een maximale pleidooi **naar**" ?
- (282) "**in** de plaats van"
- (283) "in de plaats **van**"
- (284) "**in** andere debaten" (dans d'autres débats)
- (285) "ik ben bewust van" (conscient de)
- (286) "de ernst **van** de situatie" (la gravité de la situation)
- (287) "contact **met** hem gehad" (avec lui)
- (288) "keuze **voor**" (choix pour) 2
- (291) "een systeem **van** "check and balance"" (un système de)
- (292) "ik deel niet de visie **van**" (la vision de)
- (293) "de wereld **van** Donald Trump" (le monde de)
- (294) "**voor** Europa" (pour l'Europe)
- (295) "**naar** een substantiele hervormingsproces gaan" (aller vers)
- (296) "verkiezingen **van** Trump" (l'élection de Trump)
- (297) "dat is een macht **van** 500 miljoen mensen" (une puissance de)
- (298) "dat is ook een politieke project **met** zeer sterke waarden" (avec)
- (299) "een sterkere Europa **voor** defensie" (pour la défense)
- (300) "**op** de VS rekenen" / "regenen op onze veiligheidsdienst" (compter sur) 2
- (301) "op de VS rekenen **voor** onze eigen veiligheid" (pour)
- (302) "pleit ik **voor** meer Europa" / "ik pleit ook voor meer rechtvaardigheid" (plaider pour) 2
- (303) "**in** de strategie voor defensie"
- (304) "in de strategie **voor** defensie"
- (305) "**voor** de volgende maanden en jaren" (pour)
- (306) "**in** het zuiden van Europa" (dans le sud)
- (307) "in het zuiden **van** Europa" (dans le sud de l'Europe)
- (308) "de relatie ook **met** Rusland" (relation avec)
- (309) "**met** de stemming" (avec le vote)
- (310) "**in** de VS" (aux Etats-Unis) 1
- (311) "**met** de uitdaging" (avec le défi)
- (312) "de bedoeling **van** België" (le but de la Belgique)
- (313) "**in** het gemiddelde" (dans la moyenne)
- (314) "het gemiddelde **van** de NATO-leden" (dans la moyenne des membres de l'OTAN)
- (316) "de toekomst **van** defensie" (de)
- (317) "wat ook een teken **van** vertrouwen" (signe de)
- (319) "**in** anderen landen" (dans d'autres pays)
- (320) "om meer **in** de militaire uitgaven te investeren" (investir dans)
- (321) "**voor** onze eigen veiligheid" (pour notre propre sécurité)

- (323) "**volgens** welke" (selon)
- (324) "een belangrijke vraag **op** welke timing" (à quel timing)
- (325) "**met** welke snelheid" / "met welke beslissing" (avec quel rapidité) 2
- (326) "**in** de sociale uitgaven" (dans les dépenses sociales)
- (328) "**met** structurele hervormingen" (avec des réformes structurelles) 2
- (329) "**met** de taxshift" (avec le taxshift) 2
- (331) "**voor** de Europese commissie" (pour la commission européenne)
- (332) "dat is een ambitieuze bedoeling **voor** de regering" (pour)
- (333) "wat telt **voor** Europa" / "wat telt voor mij" (pour l'Europe/ pour moi)
- (334) "een momentum **voor** een evenwicht" (pour un équilibre)
- (335) "**voor** de jobcreatie" / "**voor** de duurzame financiering" (pour)
- (336) "financiering **van**" / "financie **van**" (financement de) 3
- (338) "de wet **van**" (la loi de)
- (339) "**voor** de competitiviteit" (pour)
- (340) "**in** twee jaren" (dans deux ans) 2
- (343) "**voor** de vennootschapsbelasting"
- (344) "met als bedoeling" (avec pour but)
- (345) "dat telt **voor** de bevolking, dat telt **voor** de regering" (pour) 2
- (346) "**voor** een partij, maar ook **voor** de regering" (pour) 2
- (348) "in naam **van**" (au nom de)
- (349) "**in** deze richting gaan" (dans cette direction)
- (350) "dat het **van** de modaliteit afhangt" (afhangen van) (dépendre de)
- (351) "**voor** de economische activiteit" (pour l'activité économique)
- (353) "**in** dit gesprek" (dans ce dialogue)
- (355) "**in** de laatste budgetaire discussies" (dans les dernières discussions budgétaires)
- (356) "in het verleden" 2
- (357) "beter doen **met** onze inlichtingendienst" (avec)
- (358) "beter contrôle **van** de buitengrenzen" (de)
- (362) "**voor** de verhoging van" (pour l'augmentation de)
- (363) "voor de verhoging **van**"
- (364) "voor veiligheid" (pour la sécurité) 2
- (365) "uitbreiding **van** de betekenissen"
- (367) "**voor** de respect" (pour)
- (369) "werken **met**" (avec)
- (370) "minister **van** justitie" / "minister van veiligheid" (ministre de la justice / ministre de la sécurité)
- (371) "met de capaciteit" (avec les capacités)
- (207) "een **van** de grootste belastingbetaler" / "een van de twee" (un des plus gros, un des deux)
- (?) "in de VS" / "in de UK" (?)
- (?) orde van de dag (dagorde)
- (245) "in de comité" (dans le comité, au sein)

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

- (141) * "eens zijn voor de start" (eens zijn over)
- (176) * "van export" (voor export) ?
- (273) * "op welke domeinen" (in) (dans)
- (318) * "we hebben te weinig geïnvesteerd **voor** onze defensie, **voor** onze capaciteiten" / "meer investering **voor**" (in) (investir dans) 3
- (327) * "dat is de reden waar**voor**" (la raison pour laquelle) (de reden om)

- (330) * "de eerste resultaten **voor**" (de resultaten van)
 (337) * "in de arbeidsmarkt" (op)
 (342) * "**voor** de volgende weken" (in)
 (?) * "in een paar dagen" (binnen)

C. De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)

2. Als het Nederlandse voorzetsel niet de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel is:

A. De politicus gebruikt het correcte voorzetsel

- (2) "**in** Wallonië" / "in Frankrijk" / "in Duitsland" / "in Groot-Brittannie" (en Wallonië, en France, en Allemagne) 16
 (16) "ik sprek niet **over** de FDF vanavond" / "u spreekt over" (parler de) 2
 (19) "**op** federale vlak" / "op Europese vlak" (dans le domaine fédéral/européen) 3
 (25) "**in** parallel" (en parallèle)
 (31) "**op** Europees niveau" / "op diplomatiek niveau" / "op politiek niveau" / "op een hoogste niveau" / "op economische niveau" (au niveau européen/diplomatique/politique) (à un haut niveau) 26
 (42) "in België" (en Belgique) 20
 (44) "**in** Europa" (en Europe) 14
 (59) "deze regering is **aan** het werken" (être en train de)
 (75) "discussiëren **over** het arbeidsmarkt" (discuter de) 2
 (63) "in Antwerpen" (à Anvers)
 (98) "**op** het einde" (à la fin)
 (108) "**in** de schoot van" (au sein de)
 (123) "in mijn ogen" (à mes yeux) 6
 (129) "in staat zijn" (être en état) 5
 (131) "**op** de orde van de dag"
 (164) "**in** het hart van Europa" (au centre de l'Europe)
 (169) "geïnteresseerd **in**" (intéressés par)
 (171) "rancuneus **tegen**" (rancunier face à) ?
 (178) "duidelijkheid **over** de toekomst" (certitude sur)
 (194) "**in** het* algemeen" (en général)
 (197) "geconfronteerd zijn **met**" (confrontés à) 3
 (201) "ruimte geven voor" (laisser place à) 2
 (259) "**op** een moment" (à un moment) 2
 (264) "**in** 2016" / "in 2018" (en 2016, en 2018) 3
 (274) "in de plenair" (au plénière)
 (277) "tevreden **met**" (content de)
 (290) "**in** paniek vallen" (in paniek raken) (tomber en panique)
 (322) "dat is een waarborg **voor**" (garantie de) 2
 (347) "**in** *de name van" (au nom de)
 (352) "**in** vijftien seconden" (en cinq secondes)
 (354) "**in** twee jaren" (en deux ans)
 (360) "in een jaar" (en un an)
 (?) "in de VS" / "in de UK" (?)

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (Franse voorzetsel) (*)

- (24) * "ik ben tevreden **voor** een zeer mooie overwinning" (je suis content pour/de la victoire) /

tevreden **over**

- (50) * "verschil van de meningen" (verschil **in** meningen) (différence d'avis)
- (58) * "ik ben er droef van" / "u bent droef met" (bedroefd zijn **om/over**) (j'en suis attristé) 2
- (62) * "jullie zijn specialisten **over** eenheid" (specialisten op het gebied van eenheid/ een aanleg voor eenheid) (in)
- (67) * "**in** de uitvoering van" (ter/bij uitvoering van) (en exécution de)
- (70) * "op de brugpensioen zijn" (**met** brugpensioen zijn) (être à la pré-pension)
- (105) * "**in** de eerste pagina's" (op de eerste pagina's) (se corrige)
- (113) * "elke keer **over** Europa dat waren crisissen" (overall **in** Europa)
- (116) * "**om** Europese niveau" (op)
- (232) * "verbaasd **door**" (over)
- (234) * "verbaasd zijn **met**" (over)
- (147) * "**van** een andere kant" (aan) / "van een ene kant" / "van de ene kant" / "van de andere kant" (aan) 20
- (177) * "modaliteiten **van** de scheiding" (voor) (les modalités de la séparation) 2
- (189) * "in functie van" (naargelang)
- (257) * "concrete voorbeelden **aan** de kamer voorgesteld" (bij/op)
- (275) * "een volledig akkoord **op** een budget" (over) 2
- (315) * "**met** onze visie van de toekomst" / "met een budgetaire strategie" (door) (avec, de par) 2
- (366) * "beslissing **van** gevangenis" (over)

C. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel dat niet overeenkomt met het Franse voorzetsel (*)

- (119) * "Marine Le Pen aanwezig **voor** de tweede rond was" / "aanwezig zijn voor een singel market" (aanwezig bij) 2
- (188) * "**met** een beetje politieke ervaring" (uit ervaring) (par expérience)
- (221) * "bang zijn **met**" (bang zijn voor)
- (289) * "ik heb geprobeerd met humor een reactie te geven **na** een zeer harde taal" (op)

D. De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)

3.4.Vierde categorie

FR : geen voorzetsel - NL : geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

- (18) "verantwoordelijkheden nemen" / "verantwoordelijkheid opneemt" (prendre des responsabilités) 4
- (20) "initiatieven nemen" (prendre des initiatives) 2
- (39) "beslissingen nemen" (prendre des décisions) 18
- (41) "tijd nemen" (prendre du temps)
- (66) "jobs creëren" (créer des jobs)
- (72) "een toekomst bieden" (offrir un avenir)
- (73) "maatregelen nemen" (prendre des mesures)
- (74) "keuzen maakt" (faire des choix) 2
- (86) "een regeerakkoord uitvoert" (exercer un accord gouvernemental)
- (93) "ik heb de kans" (avoir la chance) 2
- (105) "prioriteiten verdedigen" (défendre des priorités)
- (127) "ik stel een verschil vast" (constater une différence)
- (150) "rol spelen" (jouer un rôle) 4
- (152) "respect tonen" (montrer du respect) 2

- (165) "troeven hebben" (avoir des atouts)
- (181) "discussie voeren"
- (185) "oplossing vinden" (trouver des solutions) 2
- (200) "ruimte geven" / "ruimte hebben" 3
- (202) "de vraag stellen" (poser la question)
- (206) "informatie krijgen" (recevoir des infos)
- (233) "indruk geven" (donner l'impression)
- (287) "de minister van de Buitelandse zaken" (ministre des affaires étrangères)
- (288) "de nadruk zetten" (mettre la pression)
- (361) "maatregelen uitvoeren" 2
- (368) "inspanning leveren" (faire des efforts)

4. Didier Reynders

4.1.Eerste categorie

FR : geen voorzetsel - NL : voorzetsel

A. De politicus gebruikt het correcte voorzetsel

B. De politicus gebruikt een fout voorzetsel (*)

(26) * "we hebben gewacht **voor** de dienst en **voor** de politie" (op) 2

C. De politicus gebruikt (onder invloed van het Frans) geen voorzetsel (*)

(12) * "we wachten een initiatief" (op) (attendre) 2

4.2.Tweede categorie

FR: voorzetsel - NL : geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

B. De politicus gebruikt het Nederlandse pendant van het Franse voorzetsel (*)

(71) * "begin van volgend jaar" (ofwel twee voorzetsels [in het begin van volgend jaar], ofwel helemaal geen [een geval van grammaticalisatie en constructie])

C. De politicus gebruikt een voorzetsel dat geen letterlijke vertaling is van het Franse voorzetsel (*)

4.3.Derde categorie

FR : voorzetsel - NL : voorzetsel

1. Als het Nederlandse voorzetsel de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel is:

A. De politicus gebruikt het correcte Nederlandse voorzetsel

(4) "rond vijftigduizend stemmingen" / "rond hormonen" / "rond CETA" / "rond veel andere dossiers" / "ik heb hem gezien rond de tafel" / "rond bijvoorbeeld de mensenrechten" / "een dialoog rond mensenrechten" / "rond Ukraine" / "rond Brussel" / "details rond arbeidsmarkthervorming" (autour de) 11

(6) "van de eerste plaats" (de la première place)

- (7) "**om** in de meerderheid **te** zitten" / "om meer te doen" / "om dat te doen" (pour) 125
- (8) "**in** de meerderheid zitten" / "in de meerderheid" (être dans la majorité) 2
- (9) "**met** zo een vooruitgang" (avec une telle amélioration) 2
- (10) "**voor** de MR" / "voor MR" (pour le MR) 2
- (13) "initiatief **van** de koning" (initiative du roi) 2
- (15) "transport **van** medicament" (transport de médicament)
- (16) "**naar** Irak" (en Irak)
- (17) "**met** de C-130" (avec les C-130)
- (18) "C-130 **van** defensie" (de la défense)
- (19) "**in** een Europese coördinatie" (dans une coordination européenne)
- (22) "**na** enkele seconden" / "na een akkoord" / "na de Europese raad" / "na zo veel chemische aanvallen" / "na de beslissing" / "na een aantal andere redenering" / "na het einde" (après quelques secondes) (après un accord) 9
- (23) "ik was **ter** plaats" (sur place)
- (25) "ik heb twee persoon **op** het grond gezien" (sur le sol) 2
- (27) "**met** enkele precisies" (avec quelques précisions)
- (28) "vier **vanuit** Vlaanderen" / "vanuit Canada" / "vanuit landbouwsector" / "vanuit andere sectoren" / "vanuit verschillende partijen" / "vanuit België" (de Flandre, du Canada, du secteur agricole, d'autres secteurs) 8
- (29) "één **van** de slachtoffers" (une des victimes)
- (36) "de oorsprong **van** zo een drama" / "oorsprong van zo een terrorische aanslag" (l'origine d'un tel drame) 2
- (40) "**met** de veiligheidsraad van de Verenigde Naties" / "met een andere organisatie" / "met het Waalse Gewest" / "met het Vlaamse Gewest" / "met alle diplomaten" (avec) 6
- (41) "eerst een contact **met** de familie" / "een contact met Paul Magnette" / "contact hebben met echte collega" / "contact met Saudi-Arabië" (un contact avec la famille) 4
- (42) "**voor** een revelatie van alle identiteit" (pour)
- (43) "revelatie **van** alle identiteit" (de) (revelatie n'existe pas)
- (44) "**tot** nu **toe**" (jusqu'à maintenant) 7
- (45) "we zijn nog bezig **met**" (être en train de/occupé à) 8
- (46) "**aan** het eind van" (à la fin de)
- (48) "**op** basis **van**" (sur base de) 3
- (49) "een lijst **van** naam" (une liste de noms)
- (50) "**met** verschillende mogelijke dienst" (avec)
- (51) "**voor** identificatie van de personen" (pour)
- (54) "de beste handelsovereenkomst **van** de Europese Unie" (de l'Union Européenne) 2
- (55) "**met** een buitenlandse partner" / "met Canada" / "met de gemeentes" / "met mijn collega's" / "met de Verenigde Staten" / "met een derde partij" / "met 13 provincies" / "met andere partners" (avec) 11
- (56) "**voor** onze bedrijven" (pour)
- (57) "een afschaffing **van**" (une suppression de)
- (58) "99% **van** alle douanerechten" / "95% **van** het verdrag" / "5% van het verdrag" / "30% van de mensen" / "30% van de stemmingen" (99% de tous les droits de douanes) 6
- (60) "behalve **voor** 1%" / "behalve **voor** de rundvlees" (sauf pour) 2
- (61) "een bescherming **van** onze landbouwsector" (protection de)
- (62) "**naar** de Europese Unie" (vers l'Union Européenne)
- (63) "een tweede voordeel **voor** alle bedrijven" (pour)
- (64) "alle bedrijven **van** de Europese Unie en dus **van** België" (de) 2
- (66) "**in** alle provincies" (dans toutes les provinces)

- (67) "de 13 provincies **van** Canada" (du Canada)
- (68) "**op** alle punten" (sur tous les points)
- (69) "**naar** een inwerkingtreding gaan" / "naar een aanpassing van het verdrag gaan" / "wij gaan naar een correcte toepassing" / "we moesten gaan naar de regionale parlementen" / "gaan naar een ja" / "naar een top gaan" / "naar meer en meer bevoegdheden gaan" / "naar reddingsoperaties gaan" / "naar een correcte versterking van Schengen gaan" (aller vers) 25
- (70) "**van** zo een verdrag" / "van het verdrag" (d'un tel traité) 2
- (72) "een brief gestuurd **naar**" (envoyer une lettre à)
- (73) "**voor** de Franstalige gemeenschap" (pour la communauté française)
- (75) "wij werken **op** een interpretatieve instrument" (travailler à/sur) ?
- (76) "het was het geval 10 dagen geleden **in** een buitenlandse handelraad" (dans un conseil commercial)
- (78) "interpretatie **van** verschillende regels" (interprétation de)
- (79) "een aantal verklaringen **van** de commissie, van de raad, van verschillende lidstaten" (de la commission) 3
- (80) "**sinds** veel maanden" / "sinds twee jaren" / "sinds 2-3 jaar" / "sinds enkele tijd" (depuis plusieurs mois) 5
- (81) "rundvlees **met** hormonen" (bœuf avec hormones) 3
- (82) "**in** onze nieuwe document" (dans notre nouveau document)
- (83) "een correcte toepassing **van** de Europese regelgeving" (application de)
- (84) "er waren veel vrezen **van** verschillende sectoren" (peur de différents secteurs)
- (85) "niets **te** maken **met** CETA" (rien à voir avec le CETA)
- (86) "aanpassing **van** het verdrag" (adaptation du traité)
- (87) "**in** België" / "in Syrië" / "in Irak" (en Belgique, en Syrie) 17
- (88) "een antwoord **op** papier zetten" (sur papier)
- (90) "**voor** landbouw" (pour l'agriculture)
- (91) "een tekst gekregen **van** het Waalse Gewest" (de la région wallonne)
- (92) "tis een beetje laat **voor** een verdrag getekend" (pour un traité signé)
- (94) "een spelletje **van** CDH" (du CDH)
- (95) "tis een ramp **voor** landbouw, tis een ramp **voor** de KMO's" (pour) 2
- (98) "dat was nuttig misschien **voor** PS en CDH" / "zeer nuttig voor iedereen, voor de sectoren, voor de parlementsleden" (pour) 4
- (99) "vragen **van** groen en **van** de PTB" (questions de) 2
- (101) "**zonder** geen verandering" / "zonder geen enige kritiek" / "zonder dat" / "zonder geen mogelijke oplossingen" / "zonder geen enige verandering" (sans changement, sans critique) 5
- (102) "verandering **aan** het verdrag" ? (verandering van?)
- (104) "publicatie **van**" (publication de) 3
- (105) "**op** de website" (sur le site)
- (106) "de website **van** de commissie" (de la commission)
- (107) "een confusie **tussen** TTIP en CETA" / "tussen Canada en de Europese Unie" / "tussen de verschillende ?" / "tussen de terroristen en veel andere groepen" / "tussen enerzijds ..." / "tussen de drie gewesten" / "tussen de drie Nederlandse partijen" (entre) 7
- (109) "**voor** Canada" / "voor een macht" (pour le Canada, pour une puissance) 2
- (110) "een macht **van** minder dan" (une puissance de moins de)
- (111) "een pause hebben **met** de verkiezingen" (avec les élections)
- (114) "publicaties van het mandaat gegeven **aan** de commissie" / "meer en meer informatie geven aan de families, aan de leden van de families" (données à la commission) 3
- (115) "alle documenten **van** de commissie" (de la commission)
- (116) "**voor** alle andere partner" (pour)

- (117) "een akkoord **met** Vietnam" / "akkoord met de Verenigde Staten" / "akkoord met de oppositie" / "akkoord met het waalse gewest" / "akkoord met Iran" (avec le Vietnam) 5
- (118) "**met** een respect" (avec du respect)
- (119) "met een respect **voor**" (avec du respect pour)
- (122) "ik heb dat gehoord **van** Paul Magnette, **van** veel anderen" (je l'ai entendu de Paul Magnette) 2
- (123) "tis een echte model **voor** anderen" (pour)
- (125) "daarna zullen we herstarten **met** een nieuwe administratie" (avec)
- (126) "tis zo **voor** alle gewestelijke bevoegdheden" (pour)
- (128) "Normaal tis een taak **van** het parlement" / "taak van het Brusselse parlement" / "taak van Europese commissie" (du parlement) 5
- (129) "**met** nieuwe een onderhandelaar" (avec)
- (130) "een onderhandelaar **voor** de Europese Unie" (pour)
- (131) "een van Canada" (un du Canada)
- (133) "aan het einde" (à la fin) 3
- (134) "een delegatie geven **aan** twee onderhandelaar" (à deux)
- (135) "gaan naar het parlement" (aller au parlement) 2
- (136) "**voor** een ratificatie" (pour)
- (138) "een taak **voor** de Europese parlement" (pour)
- (139) "**met** rechtstreeks gekozen leden"
- (140) "**in** alle lidstaten" / "in de gewesten" (dans tous les états membres) 2
- (141) "een bespreking **daarover**" (sur)
- (142) "**voor** een kleine deel" (pour une petite partie)
- (143) "**voor** de toekomst" (pour le futur)
- (144) "**daarvoor**" (pour cela)
- (145) "een beslissing **van** de raad en een beslissing **van** het Europese parlement" / "beslissing van de regime" (décision de) 3
- (146) "**in** volgende weken" / "in de volgende maanden en jaar" (dans les prochaines semaines) 3
- (148) "**voor** Kertsmis" (avant Noël)
- (149) "een inwerkingtreding **van** 95% van het verdrag" (de)
- (150) "**van** toepassing zijn" (être d'application)
- (151) "**op** RTBF" (à la RTBF)
- (152) "een peiling gezien **met** een zeer grote succes voor MR" (avec)
- (153) "een succes **met** een profiel" (avec) 2
- (154) "noodzakelijk **voor** Paul Magnette" (pour)
- (156) "olie **op** het vuur gooien" (jeter de l'huile sur le feu) 2
- (157) "normaal **voor** een politicus" (normal pour)
- (158) "**met** een brief" (avec une lettre)
- (159) "een brief **van** het minister-president" (du ministre)
- (161) "er was een echte wil **om** score" (pour)
- (162) "een uitstel **van** de beslissing" (de)
- (163) "een mislukking **van** de Europese raad" / "een mislukking van de top" (de) 2
- (164) "mensen hebben zelfs geprobeerd **om** een mislukking te hebben" / "proberen wij om ook een diplomatieke succes te boeken" / "proberen om meer en meer informaties te geven" (essayer de) 8
- (165) "een vertraging **van drie dagen**" (un retard de) 2
- (167) "**met** twee uren" (avec)
- (168) "**met** oppositie" (avec l'opposition)
- (170) "**met** een kleine vertraging" (avec)
- (171) "regime **van** Bachal el-Assad" (régime de)
- (172) "aankondiging in de VS **van** een nieuwe unilaterale beleid" (annonce de)

- (173) "**aan** de tafel zitten" / "iedereen **aan** de tafel hebben" / "aan dezelfde tafel" (à table) 6
- (174) "er is nu geen echte oriëntatie **naar** een multilateraal aanpak" (orientation vers)
- (175) "**in** andere landen" (dans d'autres pays) 2
- (176) "**in** alle besprekingen" (dans toutes les discussions)
- (177) "**voor** België" (pour la Belgique)
- (178) "**met** een aantal waarborg" (avec un nombre de garantie)
- (179) "waarborg **voor** Belgische parlement" (pour)
- (180) "het einde **van** zo een vergadering" (de)
- (182) "de belangrijkste taak **voor** de volgende uur"
- (183) "belangrijke moment **voor** een zeer belangrijke Europese beleid maar ook **voor** België" 2
- (184) "14 **tegen** 15" / "27 **tegen** 8" (2)
- (185) "**in** het verleden" (dans le passé) 3
- (186) "**met** België als de enige land" (avec la Belgique)
- (187) "moeilijk moment **voor** België" / "moeilijkheid voor" / "moeilijk voor ons" (pour) 4
- (188) "we denken **aan** onze rol" / "denken aan een militaire actie" / "wij denken aan de slachtoffers" / "ik denk aan de slachtoffers, aan hun families, aan de overheid van Frankrijk, aan de ganse bevolking" (penser à) 10
- (191) "buitenlandse handel **naar** de gewesten transfereren" / "een transfer naar Irak" (transférer vers) 3
- (192) "ik moet leven **met** onze grondwet, **met** onze verschillende staatshervormingen, **met** de veel vraag" (avec notre loi) 3
- (193) "**voor** de gewesten" (pour les régions)
- (194) "probleem **met** een gewest" / "we hebben veel problemen met Rusland" / "probleem van investeringen met de drie gewesten" (un problème avec) 3
- (195) "ik heb ook gezegd **aan** mijn collega's" (à mes collègues)
- (198) "een verandering **van** het beleid" (changement)
- (199) "**met** een aanpassing **van**" (adaptation de)
- (200) "**voor** de verschillende militairen" (pour)
- (201) "**in** de sofia-operatie" (dans l'opération SOFIA)
- (202) "pleiten **voor**" (plaider pour) 4
- (204) "uitbreiding **van** de operationele zone"
- (205) "uitbreiding van de operationele zone **naar** de territoriale water" (vers)
- (206) "water **van** Lybia" (de Lybie)
- (207) "acties **op** de kustzones" / "actie op de Lybische kust" (sur) 2
- (208) "kustzones **van** het Lybische grondgebied" (de)
- (210) "we werken **met** onze bandgenoten" / "om te werken met geheimelijke akkoord" (avec) 2
- (211) "we werken **binnen** de sofia-operatie" / "binnen Brussel" / "binnen de regering" (à l'intérieur de) 4
- (212) "**in** een richting te gaan" (aller dans une direction)
- (213) "in de Middellandse zee" / "in de territoriale wateren" (dans la mer méditerranée, dans les eaux territoriales)
- (214) "verder gaan **met** de sofia-operatie, **met** zo een verandering", "verder gaan met een dialoog" / "verder gaan met enkele structurele hervormingen" (aller plus loin avec) 5
- (215) "in de wereld" (dans le monde) 2
- (216) "humanitaire hulp **voor** veel vluchtelingen" / "hulp voor de slachtoffers" (pour) 2
- (218) "**met** een transitie" (avec une transition)
- (219) "**in** Genève" / "in Vienna" (à Genève, à Vienne) 2
- (220) "**met** niet alleen de Verenigde Staten"
- (221) "herhalen **aan** alle diplomaten" (répéter à)

- (222) "echte collega **van** een andere Europese land" (de)
- (223) "**met** meer moeilijke landen" (avec)
- (225) "de leden **van** een gemachtigde oppositie" (de)
- (228) "**met** andere partners" (avec)
- (230) "aan boord hebben" (à bord)
- (231) "**voor** nucleaire akkoord" (pour)
- (232) "**voor** Syrië" (pour la Syrie)
- (233) "wij gaan **naar** diplomatieke vergaderingen" (aller à)
- (234) "we zullen terug **naar** Jordanië gaan" (aller à)
- (235) "**met** onze F16" (avec)
- (236) "**tegen** de terroristische groepen strijden" / "een strijd tegen terrorisme" / "**tegen** zo een situatie te strijden" (contre) 2
- (240) "contacten **voor** een politieke oplossing" (pour)
- (241) "welke zijn de mogelijke evolutie **met** zo een regime" (avec)
- (242) "**met** zoveel doodstraffen" (avec)
- (243) "scheidingen **van** de mensenrechten" (séparation des)
- (244) "**voor** Vlaanderen" (pour la Flandre)
- (245) "er is mogelijke investering **in** Antwerpen" (à Anvers)
- (247) "een analyse **van** de FIT" (du)
- (248) "hebben we een band **tussen** zo een familie en de terroriste groep" (entre)
- (249) "dezelfde **voor** de wapen" (la même chose pour les armes)
- (250) "wapen **van** de FN" (du FN)
- (251) "**in** Luik" (à Liège)
- (252) "ik heb gevraagd **aan** de drie minister-president" / "ik heb de drie minister-president gevraagd" (aux)
- (253) "bevoegdheden **van** de gewesten" (de)
- (254) "**voor** de diplomaten" (pour les diplomates)
- (255) "een druk **op** de oppositie zetten" (sur) 3
- (257) "een correcte dialoog **met** Rusland" (avec la Russie)
- (260) "wij moeten een gesprek hebben **met** Rusland" (avec)
- (261) "een correcte versterking **van** Schengen" / "versterking van de controle" (de) 4
- (262) "zoals **voor** de Eurozone" (pour)
- (263) "**met** Griekland" (avec la Grèce)
- (264) "waarom niet Griekland **buiten** de eurozone" (hors de)
- (265) "en nu ik heb dat gehoord **voor** Schengen" (pour Schengen) 2
- (266) "**met** meer bevoegdheden" (avec)
- (268) "een betere controle **van** externe grenzen" (contrôle de) 2
- (269) "grenzen **van** Schengen" (frontières de Schengen)
- (270) "**met** misschien een Europese corps" (avec)
- (271) "er is een voorstel **van** de commissie" (proposition de la commission)
- (272) "**met** de Nederlandse voorzitterschap" (avec)
- (273) "de Nederlandse voorzitterschap **van** de Europese Unie" (de)
- (274) "**voor** een controle van externe grenzen" (pour)
- (275) "**voor** een beheer" (pour)
- (276) "voor een beheer **van** de zogenoemde hotspots" (de)
- (278) "een repartitie **van** alle vluchtelingen" (de)
- (279) "**met** de eurozone" (avec)
- (280) "**met** dezelfde vrees" (avec)

- (281) "**in** een grotere integratie van de Eurozone" (dans)
- (282) "integratie **van** de Eurozone" (de)
- (284) "tis juist **voor** de bevolking" (pour)
- (286) "**aan** externe grenzen" (à la frontière)
- (288) "**in** de regio van Syrië" (dans)
- (289) "de regio **van** Syrië" (de)
- (290) "een correcte opvang **van** de vluchtelingen" (de)
- (292) "een probleem **van** verantwoordelijkheid" / "probleem van investeringen" (de) 2
- (293) "de rol **van** de tunnels" (des)
- (294) "uitdagingen **voor**" (pour)
- (295) "met NMBS" (avec la SNCB) 3
- (296) "bronnen **van** financiering" (de)
- (297) "we moeten alle bronnen gebruiken **voor** een correcte uitvoering" (pour)
- (298) "uitvoering **van** alle belissingen" (de)
- (299) "**voor** Beliris" (pour)
- (300) "per jaar" (par an)
- (301) "**in** de metro" (dans le métro)
- (302) "renovatie **van** de tunnels" (de)
- (303) "tussen de drie gewesten en de federale overheid **daarover**" (?) (pas nécessaire)
- (304) "**voor** de GEN" (pour)
- (305) "verantwoordelijkheid voor" 2
- (306) "financiering **van** de metro"
- (307) "informatie **van** de oorsprong" (information de)
- (308) "geweld gebruiken **tegen**" (contre, face à)
- (309) "slachtoffers **van** zo een terrorische aanslag" (de) 2
- (310) "meer samenwerking organiseren **met** Turkije" (avec la Turquie)
- (311) "terrorisme **van** verschillende kant, **van** DAESH" (de) 2
- (312) "een aanslag **van** DAESH" (de)
- (313) "tis eerst en vooral een drama **voor** veel families, **voor** veel mensen" (pour) 2
- (317) "leden **van** de families" (de) 2
- (318) "de families **van** de slachtoffers" (de) 2
- (319) "eerst en vooral **met** Frankrijk" / "**met** mijn collega" (avec la France) 2
- (320) "mijn collega **in** Italië" (d'Italie)
- (321) "we hebben veel contacten **met** alle ambassade" (contact avec)
- (322) "we hebben veel boodschappen gekregen **van** veel verschillende collega's" (de)
- (323) "**in** de ganse wereld" (dans le monde entier) 2
- (324) "**met** een steun niet alleen voor ons" (avec un soutien)
- (325) "met een steun niet alleen **voor** ons maar eerst en vooral **voor** de bevolking, **voor** de Belgische bevolking, **voor** de leden" (soutien pour) 4
- (326) "**met** Frankrijk" (avec la France)
- (327) "controle **aan** de grenzen" (contrôle aux frontières)
- (328) "**voor** het moment" (pour le moment)
- (329) "**op** een school" (dans une école)
- (330) "**in** een bedrijf" (dans une entreprise) 3
- (332) "activiteiten **van** de hulpdiensten" / "activiteiten van de politiedienst" (de) 2
- (333) "**voor** een onderzoek" (pour)
- (334) "**voor** iedereen" (pour)
- (335) "**in** een school" (dans une école) 2

- (336) "de redenering **van** veel families" (de)
- (339) "en niet **met** veel beweging" (avec)
- (340) "een stopzetting **van** alle vervoer modi" (de)
- (341) "we hebben geen informatie **daarover**" 2
- (342) "geen communicatie **van** een of andere groep"
- (343) "een verband **met**" (avec)
- (344) "wij vragen **aan** het federale parket" (à)
- (347) "een zeer mooi jaar **met** verschillende problemen, maar eerst en vooral **met** een voorbereiding" (avec) 2
- (348) "voorbereiding **van** de begrotingscontrole" (de)
- (349) "**voor** enkele week nog" (pour)
- (350) "**met** een calender" (avec)
- (351) "**met** enkele uitwisseling van inlichtingen" (avec)
- (352) "uitwisseling **van** inlichtingen" (de) 2
- (355) "het begin **van** een proces" (de)
- (356) "**in** mijn departement" (dans mon département) 2
- (357) "we zijn gechokeerd **door** zo een barbare daad" (par)
- (359) "het hart **van** Europa" (de l'Europe)
- (361) "aan de overheid **van** Frankrijk" (de France)
- (362) "de ganse bevolking **van** Frankrijk" (de France)
- (363) "**voor** veel andere Europese landen" (pour)
- (364) "evaluatie **van** risico"
- (365) "risico **voor** alle Europese landen" (pour)
- (367) "dat moet publiek zijn en niet **met** zo een aantal akkoord" (avec)
- (368) "dat is een echte vraag **voor** de huidige regering" (pour)
- (370) "Twas misschien de verantwoordelijkheid **van** de vorige regering" (de)
- (371) "de huidige voorzitter **van** de Europese commissie" (de)
- (372) "minister **van** Financiën" (des)
- (374) "**met** een publicatie daarvan" (avec)
- (375) "een publicatie **daarvan**" (de)
- (377) "**met** andere bedrijven" (avec)
- (379) "**in** dat verband"
- (380) "**met** een liberaal premier" (avec)
- (381) "steun **aan** een nieuwe regering" (soutien à)
- (383) "een transfer **van** voedselproducten" (de)
- (384) "kampen **van** vluchtelingen" (de)
- (386) "een zeer zwaar probleem **voor** de ganse regio" (pour)
- (387) "een deelname **aan** militaire internationale coalitie" (participation à)
- (388) "tis ook mogelijk **voor** België" (pour)
- (389) "**in** ons land" (dans notre pays) 2
- (390) "**voor** een resolutie" (pour)
- (392) "**met** de C130" / "met de F16" (avec) 2
- (395) "**op** basis **van**" (sur base de) 2
- (396) "**aan** het werk te zijn" (au travail)
- (399) "verslag **van** Frank Vandenbroucke" (de)
- (340) "**tot** en **met** 2030" (jusqu'à)
- (341) "op vrijwilliger basis"
- (343) "architectuur **van** de regering" (de)

- (346) "**met** een goeie akkoord" (avec)
- (348) "nog geen echte vergadering **met** iedereen" (avec)
- (349) "iedereen **aan** bod" (bord*)
- (351) "minister **van** Buitenlandse zaken"
- (352) "**in** de verschillende nationale regeringen" (dans)
- (353) "de echte invloed **van** de verschillende commissarissen"
- (356) "tis altijd zeer positief **voor** onze imago" (pour)
- (357) "en ook misschien **voor** onze politieagent"
- (359) "een nieuws **voor** alle mensen, **voor** mensen" 2
- (360) "mensen **van** de veiligheidsdienst" (de)
- (361) "**met** een positief nieuw" (avec)
- (362) "contradictie **van** het leven" (de)
- (364) "een mooie dag **voor** België" (pour)
- (365) "**aan** het begin" (au début de la semaine)
- (366) "het begin **van** de week" (de cette semaine)
- (367) "een echte goeie stap **in** de goeie richting" (dans)
- (368) "**met** dezelfde tabel" (avec)
- (369) "de wet **van** 97" (de)
- (370) "**voor** betere competitiviteit" (pour)
- (371) "competitiviteit **van** onze bedrijven" (compétitivité de)
- (373) "**in** de buurlanden" (dans les pays voisins)
- (374) "**met** veel andere premiers" (avec)
- (375) "succes **voor** de premier" (pour)
- (376) "een zeer mooie wedstrijd **van** de Rode Duivels"
- (377) "**met** Maria" (avec)
- (379) "**voor** de rest" (pour)
- (380) "dat zal **voor** later zijn" (pour plus tard)
- (381) "**in** een regering" (dans un gouvernement)
- (382) "meer en meer dossiers **op** de tafel" (sur la table)
- (383) "**met** vennootschapsbelasting en andere zaken" (avec)
- (385) "voorstel **van** CD&V" (du)
- (386) "**met** twee condities" (avec)
- (388) "**voor** ons" (pour nous) 2
- (389) "**met** een echte impactstudie" (avec)
- (390) "een negatieve maatregel **tegen** de koelkracht" (contre) 2
- (41) "de veiligheidsraad **van** de Verenigde Naties" (des)
- (52) "**van** de personen"
- (37) "En we zijn in contact **voor** euh de organisatie om een internationale euh onderzoek daarover" (pour)
- (217) "met Iran" (in)
- (283) "we moeten dat doen **met** Schengen" (avec)
- (181) "een akkoord **van** 27 lidstaten" (met)
- (291) "je moet een hulp geven aan Jordanië, aan Libanon maar ook aan Turkije" (je moet Jordanië, Libanon maar ook Turkije hulp geven) ?
- (398) "**op** 65" (à 65 ans) (vanaf ?)

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (*)

- (38) * "**om** een internationale onderzoek daarover" / "om zeggen" / "om een klaar en duidelijke splitsing gemaakt" (om **te** zeggen) (om een onderzoek in **te** stellen) (om te maken) 3
- (89) * "een brief gestuurd **aan**" (naar) (discutable)
- (166) * "**met** een vliegtuigprobleem" (door)
- (196) * "wij vragen voor een verandering" (vragen om)
- (226) * "er zijn ander meningen **bij** Rusland of Iran" (in Rusland) ?
- (229) * "**om** andere deel" (voor een ander deel)
- (237) * "tis alleen **met** een directe contact, rechtstreeks contact dat het mogelijk is" (door/dankzij)
- (258) * "een correcte dialoog met Rusland zelf **met** zo een groot probleem" (dialoog over een probleem)
- (353) * "een vraag **voor** meer details" (om)
- (354) * "een vraag voor meer details **op** verschillende begroting" (over)
- (376) * "**met** een geheime akkoord met andere bedrijven" (door)
- (378) * "een antwoord moeten geven **naar** verschillende regeringen" (aan)
- (342) * "ik zal eerst **op** de inhoud een bespreking hebben" (over)
- (347) * "sinds een week hebben we niet veel vergadering gehad dus het was alleen **met** directe contacten" (door)
- (387) * "een voordeel **van** de bedrijven, en van investering in ons land" (voor) 2

- (331) * "we zijn nog **met** veel activiteiten van de hulpdiensten" / "we zijn ook met veel activiteiten van de politiedienst" ? 2 (il oublie le bezig)
- (366) * "om te vragen **om** verschillende diensten" (om verschillende diensten te vragen) beter zonder voorzetsel
- (344) * "vandaag proberen wij terug naar de begroting te gaan en dus **met** een mogelijk akkoord" (door) (ne veut rien dire?)

C. De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)

- (100) * "om een antwoord te geven" / "we moeten een antwoord geven" (om antwoord te geven ou om er een antwoord **op** te geven) 3
- (147) * "want **te** zeggen voilà" (om te)

2. Als het Nederlandse voorzetsel niet de letterlijke vertaling van het Franse voorzetsel is:

A. De politicus gebruikt het correcte voorzetsel

- (1) "**in** het Brussels Gewest" / "**in** het Waals Gewest" / "in het Europese parlement" (au) 5
- (77) "**in** Luxemburg" (au Luxembourg) 2
- (112) "de verkiezingen **in** de Verenigde Staten" (aux USA) 3
- (5) "**in** Brussel" (à Bruxelles) 4
- (11) "één **in** Europa" (un à l'Europe)
- (14) "**op** logistieke vlak" / "op federale vlak" / "op lokale vlak" / "op politieke vlak" / "op Europese vlak" (dans le domaine logistique, dans le domaine fédéral) 16

- (20) "**in** samenwerking met" (en collaboration avec)
- (21) "**op** de Grote Zavel" (au Sablon)
- (24) "**in** Joodse museum" (au musée juif)
- (30) "**in** Australia" (en Australie)
- (35) "**in** verband **met**" (en lien avec)
- (47) "ik heb geen indicatie **daarover**" (là-dessus)
- (53) "een ploeg **in** Schiphol" (à Schiphol)
- (65) "vrije toegang **tot**" (accès à)
- (74) "**in** juli" (en juin) / "in september 2014" (en septembre) / "in 93" / "in 2015" / "in juni" / "in de laatste jaar en decaden" / "in enkele jaren" / "in de volgende dagen" / "in 2017 of in 2018" (en 1993) 13
- (96) "**in** Wallonië" (en Wallonie) 2
- (108) "we zijn nu **in** bespreking" (en discussion)
- (120) "**in** Canada" (au Canada) 2
- (132) "in de Europese Unie" (à l'Union Européenne) 2
- (169) "een belangrijke rol **in** de Europese Unie spelen" / "onze rol in de Europese Unie (jouer un rôle dans) 2
- (190) "**in** Duitsland" (en Allemagne)
- (227) "**voor** een deel" (en partie)
- (239) "**in** Saudi-Arabië" (en Arabie Saoudite) 2
- (256) "**in** Ukraine" (en Ukraine)
- (277) "**in** Europa" (en Europe)
- (316) "in het buitenland" (à l'étranger)
- (345) "meer te zeggen **daarover**" / "**niets te zeggen daarover**" (là-dessus) 2
- (346) "**in** het verloop **van** het onderzoek" (au cours de)
- (358) "**in** het hart **van** Europa" (au cœur de l'Europe) 2
- (360) "**in** Parijs" (à Paris)
- (369) "in Luxemburg" (au Luxembourg) 2
- (373) "**in** het parlement" / "in het Europese parlement" (au parlement) 3
- (382) "**in** Bagdad" (à Bagdad)
- (385) "**in** Jordanië, **in** Libanon, **in** Turkije" (en) 3
- (393) "**in** Afghanistan" (en)
- (394) "**in** Libia" (en)
- (358) "**in** Charleroi" (à Charleroi) 2
- (363) "**in** Brazil" (au Brésil)
- (372) "**in** vergelijking **met**" (en comparaison avec)
- (378) "diner met Maria **op** het Lambermont" (au Lambermont)
- (391) "we zijn in lopende zaak" (ça ne veut rien dire?) (in deze lopende zaak = dans cette affaire en cours)

B. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel (Franse voorzetsel) (*)

- (31) * "een slachtoffer **van** Namen" (uit Namen)
- (34) * "ik heb mijn medeleven gegeven **aan** de familie" (medeleven **met** iem. hebben/betonen) (montrer de la compassion pour/à)
- (39) * "om een internationale onderzoek **daarover**" (onderzoek daarnaar)
- (103) * "er was misschien geen interesse **daarover**" (daarvoor)
- (121) * "integendeel **van**" (in tegenstelling tot) (au contraire de)
- (124) * "waarom zo veel kritiek **tegen** zo een nieuwe model" (kritiek op)
- (127) * "een vraag voor een handtekening" (een verzoek om) ?
- (137) * "er is geen verandering **daarover**" (daarvan ?)

- (189) * "**aan** de grondwettelijke hof" / "aan andere parlement" (à) (op) 2
- (246) * "met een familie **van** Saudi-Arabië" (uit)
- (267) * "met meer bevoegdheden **aan** de Europese centrale banken"(bevoegdheid voor)
- (287) * "meer hulp aan landen" / "een hulp aan de slachtoffers" (voor) 2
- (314) * "vel mensen **van** België" (uit/in) ?
- (338) * "we vragen een zeer kalme reactie **van** de bevolking" (aan of zonder voorzetsel)
- (397) * "naar pensioen gaan" (met)
- (345) * "akkoord **op** de begroting" (akkoord over de begroting) 2

C. De politicus gebruikt een foutief voorzetsel dat niet overeenkomt met het Franse voorzetsel (*)

- (97) * "**op** linkerkant" (du côté gauche) (aan) ?
- (93) * "om een antwoord te geven **voor** een aantal correcte vragen" / "om een antwoord te geven **van** veel vragen" (op) 2
- (113) * "met een zeer transparente manier" (op)
- (155) * "we moeten gaan naar een ja **met** de CETA" (op)
- (203) * "we pleiten voor een evolutie **tot** de fase twee B" (van ?)
- (224) * "op de andere kant" (aan)
- (259) * "wat de mensenrechten **met** Rusland" (in Rusland)
- (337) * "eenhulp te geven **van** de slachtoffers" (aan)

D. De politicus gebruikt geen voorzetsel (*)

- (315) * "we zijn contact met" (in)

4.4. Vierde categorie

FR : geen voorzetsel - NL : geen voorzetsel

A. De politicus gebruikt geen voorzetsel

- (107) "antwoord geven" (donner réponse)
- (195) "we hebben al een beslissing genomen" (prendre une décision)

B. De politicus gebruikt een voorzetsel (*)

- (160) * "**in** de laatste weken" (deze laatste weken)
- (238) * "een blogger met een veroordeling" (die veroordeeld wordt) ?
- (285) * "tis nuttig **op** een extra controle" (voor)
- (350) * "ik denk er zijn zeven ondervoorzitters **met** iedereen was of premier of vice-premier" (waar?)
- (3) * "**voor** wat individuele cijfers" / "voor wat Europese Unie betreft" / "voor wat handel betreft" / "voor wat landbouw" / "voor wat rundvlees" / "voor wat Syrië" / "voor wat een echte strijd" / "voor wat zo een mogelijke risico" / "voor wat een fiscale insentie?" / "voor wat mij betreft" (pour) 14 (ajoute le voor et oublie parfois le concerne, est-ce que le pour est nécessaire?)

4.5. "te" categorie

- (209) "efficiënter **te** zijn" / "aan het werk te zijn" (être plus efficaces/ être au travail) 2
- (224) "een splisting **te** doen" (faire une séparation)
- (59) "tis 500 miljoen euro minder **te** betalen" (à payer)
- (384) "moeilijk **te** zeggen" (difficile à dire)

Place Blaise Pascal, 1 bte L3.03.11, 1348 Louvain-la-Neuve, Belgique www.uclouvain.be/fial

